This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

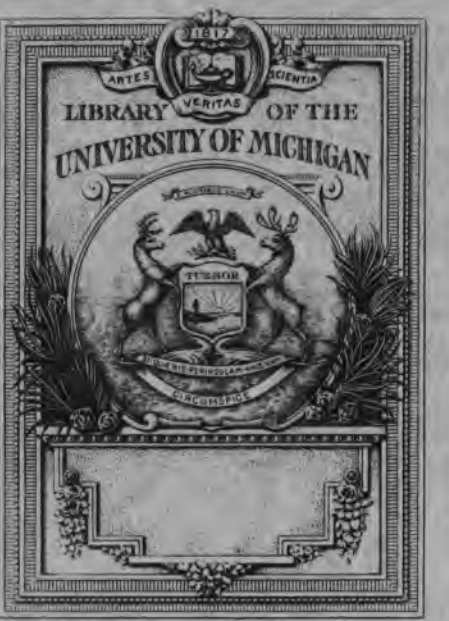
1817
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR

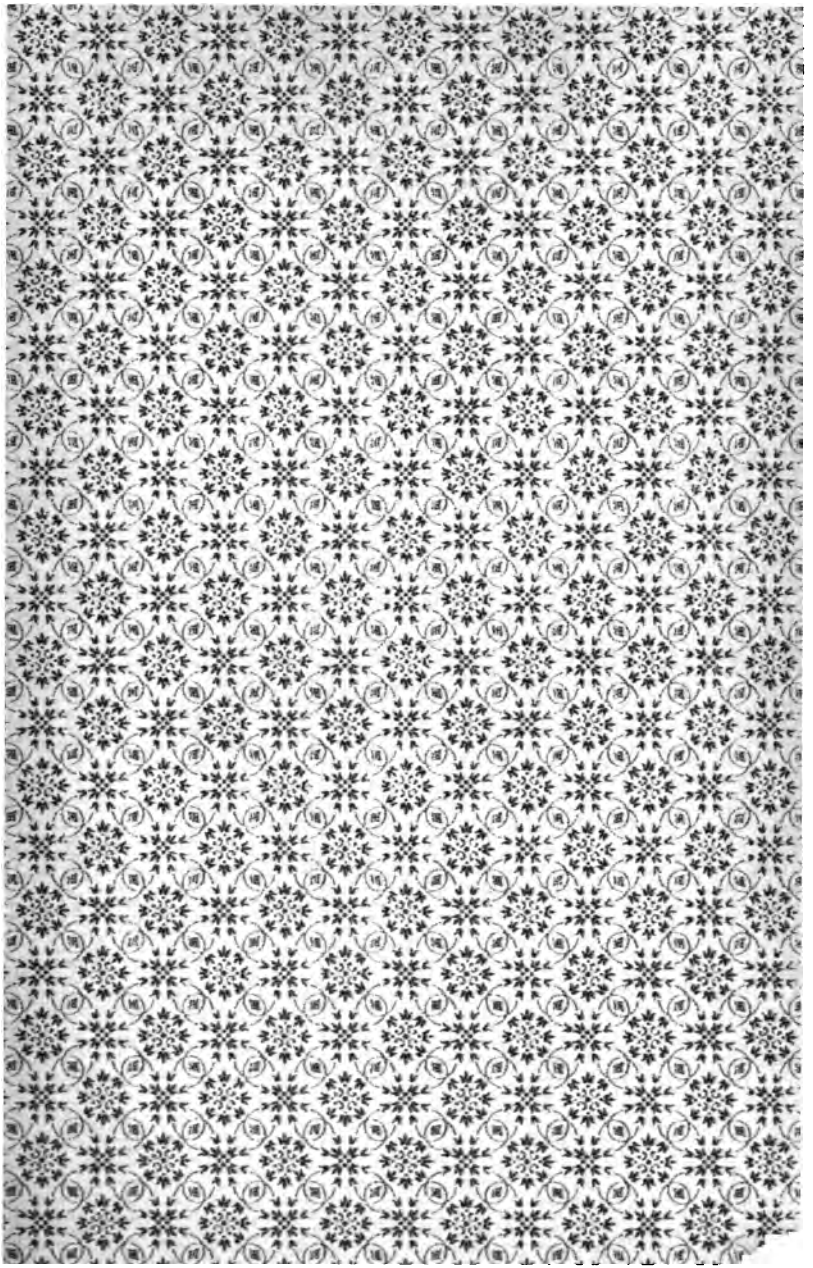

839.88
B67u
1904

UNGE HJERTER

CHRISTOPHER BOECK

UNGE HJERTER

FORTÆLLING

ANDET OPLAG

H. HAGERUPS FORLAG
KØBENHAVN

Triers Bogtrykkeri (G.L.Lind & Numa Frænkel)

1904

Scand.
Hassing
11-29-35
31040

TILEGNET

MINE KÆRE SVIGERFORÆLDRE

ETATSRAAD

L. AUGUSTINUS OG *FRUE!*

I.

GUVERNANTENS KAMMER.

»Hvem i al Verden har sat den violette Hyacint her i Vinduet? Unge Piger har ikke godt af den Slags i deres Kammer, saa drømmer de saa stærkt om Natten.«

»Jeg saa før Fader komme op ad Trappen med den.«

»Naa, det gjorde du, lille Anna, aa kald din Fader herop et Øjeblik.«

»Ja, Moder; men synes du ikke —«

»Hvad synes jeg?«

»At vi skulde sætte den gamle Gyngestol herop? Den pynter alligevel ikke i Kabinettet.«

»Tror du, jeg havde Gyngestol, da jeg var Guvernante hos Grevens? — Gaa saa, og bed med det samme Stine sætte Lysestagen herop; Lampe er aldeles overflødig paa denne Aarstid.«

Annas lyse Fletning forsvandt ud af Døren.

»Og Tændstiksetuiet — det staar altsammen paa Køkkenbordet,« raabte Moderen efter hende og sagde derpaa ind i Stuen:

»Nej, ved du hvad, Desideria, lad os endelig ikke sætte saadan en Smule Guvernante Fluer i Hovedet.«

Desideria rystede sit fjortenaarige Hoved med de mørke Lokker lidt foragteligt:

»Hun er vel heller ingen Prinsesse, Mor!«

Apotekerfruen saa sig om: »Hun skal ha' det pænt, at ikke Ludvigsens Lærerinde skal stikle til os, hun har det jo som en Hofdame. — Naa, er du der, Mads!«

Apotekeren viste sig i dette Øjeblik i Døren:

»Hvad vil du, søde Jette?«

»Jeg vil ingen violette Hyacinter have heroppe? hvor falder du paa det?«

»Jeg troede blot —,« og hans Ansigt antog i dette Øjeblik et Farveskær, der stærkt nærmede sig Hyacintens.

»Saa, det troede du! Aa, Desideria, spring ned og se, om Stine ikke kommer.«

»Der er Stine, Mor!«

Stine traadte ind ad Døren: »Her har a dihær Sager.«

»Kan De dog ikke aflægge det »a«, det passer sig virkelig ikke i vort Hus. Der er ikke en af Grevens Tjenestefolk inden Døre, der siger »a«, og de er dog bondefødte allesammen. — Sæt Sagerne fra Dem, og skynd Dem ned, saa følger Desideria med og hjælper Dem; jo vist saa, Desideria. I maa rive lidt foran Hoveddøren og omkring Plænen.«

Desideria skred stolt ud af Døren, Stine sjokkede bagefter.

Der indtraadte en pinlig Pavse, i hvilken man hørte de bortgaaendes Trin over Loftet og ned ad Trappen. Da de var ene, satte Fruen sig, spejlede med Velbehag sit endnu ret ungdommelige Ansigt i det lille Toiletspejl, saa truende paa Apotekeren og sagde: »Jeg vil sige dig én Gang for alle, Mads: »Gør dig ikke til Nar overfor Guvernanten!« Mig gør det ingenting, og jeg ved jo nok, hvor jeg har dig. Men du skulde dog, for din egen Skyld, være lidt forsigtig. Du har altid holdt af et kønt Ansigt — jo vist saa — det var derfor, du tog mig, — en af Grundene —«

»Nej, jeg forsikrer dig —«

»Hvadbehager! — Lad dog være at pille ved Kvasterne paa Chaiselonguen!«

»Jeg bryder mig ikke om Skønhed, jeg har aldrig set efter den Slags Ting.«

Og den lille Apoteker havde Ret. Han var i Grunden mere forelsket i Dødningehovedet paa Gifteetiketterne end i det smukkeste Kvindeansigt.

»Ja, ja, jeg tror dig, lille Lønberg,« sagde hun formildet; »men sig mig, hvorfor har du egentlig sat den violette Hyacint herop i Guvernantens Vindu? Tror du, Greven satte Hyacinter op til mig? Det skulde Grevinden vist meget haft sig frabedt. Skal det nu hedde sig, naar Omegnens Damer gør Toilette heroppe: »Nej sikken dejlig Hyacint! Hvem har De faaet den af?« —

»Aa, den har saamænd Apotekeren givet mig!«

Sæt Guvernanten forelsker sig i dig — Guvernanter er altid forelskede — saa gaar det dig til Ho'det, du taaler ikke meget, Mads. — Men hvad er det? Jeg synes der er nogen ved Døren!«

I en Fart listede hun hen, rev den op, og Apotekerlærlingen tumlede ind paa Gulvet, fulgt af den niaarige Preben, der straks gav sig til at hyle.

»Hvad skal det betyde, Brask?« sagde Apotekerfruen strengt.

»Jo, der kom saadan en vanskelig Recept, som Provisoren ikke kan læse. Distriktslægens Skrift bliver værre og værre.«

»Brask,« sagde Apotekeren, »vil De tage den Hyacint og bære den ind i Provisorens Værelse.«

»Gaa De, Brask, og pas Apotekerkrukkerne; det er det bedste, De kan gøre,« sagde Fruen og pegede paa Døren, ud af hvilken Lærlingen forsvandt.

»I Provisorens Værelse! Er du gal Mads? Du kender hans giftige Tunge; han lapser sig øjeblikkelig med, at jeg skulde have givet ham den! — Preben, tag den, og sæt den ned i Kabinettet! Men gaa forsigtig med den.«

Preben tog Blomsten og gik forsigtig med den, saalænge han var i Stuen.

Da han var gaaet ud, sagde Fruen: »Jeg har længe været ked af den gamle Kaktus, der staar dernede; den skal herop! Den fylder dog sin Plads; og vi siger naturligvis, at den er sjælden!«

»Det er den ogsaa,« mumlede Apotekeren, »det er jo en Cactus grandiflorus.«

I det samme forkyndte et Brag, at Preben faldt ned ad Trappen. Apotekeren aabnede Døren og raabte: »Har du nu gjort Ulykker igen?«

»Nej,« hylede Preben, »Urtepotten holdt godt nok; det var bare Hyacinten, der knækkede!«

»Se efter, om det søde Barn ikke har stødt sig,« sagde Fruen.

Apotekeren ilede ud.

Hun saa sig om i det lille Værelse og sagde: »Naar der herefter paa Egnen tales om Guvernanter, saa kan Fru Ludvigsen ikke vigte sig mer end halvt saa meget som før. Fra i Aften er vi to om Buddet!«

I det samme hørtes stærke Stød i Loftsgulvet; Døren aabnedes, og Bedstemoder traadte langsomt ind med en Stok i Haanden.

»Hvad vil du, Mo'r?«

Bedstemoder saa sig om og sagde med dyb Stemme: »Beundre dit Værk!«

Datteren smilte ængstlig.

»Hvad er det for et Uglebillede?« sagde Bedstemoder og plantede Stokken midt i et Litografi, der hang over Sengen.

»Uglebillede — det er jo en af de gamle grevelige Ahner fra Trediveaarskrigen.«

»Det skal vel bruges til Undervisningen?«

»Hvordan mener du?«

»Som Anskuelsesbillede i Verdens- og Fædrelandshistorien,« sagde Bedstemoder og gik.

II.

NATTETANKER.

Dampskibet sejlede over Kattegat. Det stævnede mod Jylland. Paa Dækket var stille og ensomt. Kaptejnen stod paa Kommandobroen, og Rorgængeren passede sit Hverv. En let Skikkelse gik frem og tilbage, spejdende ud over Søen. En ung Pige, der aldrig før havde gynget paa de skummende Toppe, og som for første Gang i sit Liv nød det imponerende Skue, man kalder en Maaneskinsnat paa Havet. Ad den glimtende, bølgende Bro gik hendes Tanker til den fremmede Kyst, hvor hendes Fremtid skulde gro. Fra det stille Hjem i København rejste hun nu over til Jylland.

Ud paa Landet skulde hun og finde alt det, hun havde læst om: friske Naturmennesker, landlige Glæder, Køreture og Kanefarter, hyggelige Præster og gemytlige Proprietærer.

Det var i Slutningen af April. De lyse Nætter var endnu ikke begyndt, men Maanen erstattede dem.

Kaptejnen saa forbavset efter den unge Pige, da han hørte hende nynne en Sang, hvis Tone og Rytme vidnede om en saa overstrømmende Livsglæde, at han maatte varsko Rorgængeren, der, ved at se hende staa midt i Maanelyset, nok holdt Kursen en Streg for meget til Bagbord.

Indeni hende gik der en lysende, bølgende Strøm, som Havet, hun saa udover. Og halvhøjt nynnede hun et Digt, hun engang havde læst:

Jeg elsker Natten,
mens Maanen skinner,
da ser jeg Skatten,
som blænder, blinder
og først forsvinder,
naar Dagen gryr:
det Sølv paa Strømmen,
mer værd end Drømmen,

som Søvnen skænker
til dem, der tyr
til dens bløde Lænker,
mer værd end Guldet,
som Solen stænker
hver Dag paa Muldet;
thi magisk skinner
det gennem Natten
af Maaneskatten,
der lødigt rinder
med Sølvglans ud over mørke Vande
— et Diadem om en Havfrupande!

Kahytsjomfruen, der var falden lidt hen, manglede endnu den ene Dame og var lidt urolig for Køjen og de ventede Drikkepenge. Hun for derfor noget forskrækket, men dog samtidig beroliget op, da den unge Dame med et straalende Smil, som om al Nattens Maaneglans tindrede i de mørke Øjne, kom ned ad Trappen og sagde: »Vil De kalde paa mig, naar vi er ved Indsejlingen til Bugten.«

Saa kastede hun sig i Køjen, men Søvnen vilde ikke komme.

Hun hørte Vandets Skvulpen mod Skibets Sider og den underlig sukkende Lyd, der særtegner et Skibs Gang gennem Bølgerne. Hun hørte Snorken og Talen i Søvne; nu græd et Barn, nu bad en Dame om Vand. Dog det generede hende ikke altsammen. Hun laa i sine egne Tanker og saa hele sit foregaaende Liv for sig . . .

Det stille Hjem i København, hvor Faderen, den blege, magre Adjunkt sad og rettede Stile den meste Tid, han var hjemme, mens Moderen samtidig havde nok at gøre med at passe Huset og reparere Tøjet. Et fredeligt og lykkeligt Hjem, og dog et kæmpende Hjem. Thi Faderens beskedne Indtægter forslog kun lige til Livets Ophold.

Hun saa tydeligt en Vinteraften Moderen gaa hen til Faderen, der sad ved sin lille Studerelampe i et Hjørne af Spisestuen — det var hans Arbejds-

rum — og stryge ham over Panden. Han saa træt og taknemmelig op paa hende, der smilede kærligt til ham og kyssede den høje, hvide Pande under det graasprængte Haar — Taknemmelighed fra hans Side, Kærlighed fra hendes, saadan var dette Ægteskab.

Han havde, som en ikke ganske ung Student, boet hos hendes Moder, en fattig Enke, der lejede Værelser ud. I en haard Sygdom havde Datteren plejet ham. Da han rejste sig fra Sygelejet, havde han af Taknemmelighed mod det milde, kønne Ansigt, der i lange Nætter havde vaaget over ham, budt hende sin Haand. Hun havde længe elsket ham, og han fik hende inderlig kær. Men Sygdommen havde knækket ham. Han var og blev Cand. phil. Men paa Grund af sine gode Kundskaber lykkedes det ham omsider at faa en Adjunktplads. Han havde, som man siger, en lille Aare, skrev, altid anonymt, enkelte Smaating, som han fik optaget i Bladene; dette i Forening med nogle Oversættelser skaffede ham en Biindtægt, der væsentlig anvendtes til en lille Skovtur nu og da med Toget ud i Nordsjællands skønne Egne. Hvor Helene og hendes lille Søster Betty glædede sig til disse Ture, smaa oplivende Oaser i det daglige Livs Ørken! Naar de da sad i Græsset, og den medbragte Mad var fortæret, tændte Faderen sin korte Pibe. Saa glemte han Skolen, Stilene og det daglige Slid og fortalte mangt og meget. Han kunde fortælle meget morsommere end de fleste Bøger. Og tit formede han sin Fortælling som et lille Eventyr.

»Du skulde have været Digter,« sagde Moderen da til ham.

»Nej, nej, sig ikke det,« sagde han og rystede paa Hovedet; »en Digter, det er en ganske anderledes Mand; jeg er kun Fortæller. Jeg kan fortælle jer et og andet, som I ikke ved, fordi I kender saa lidt. Jeg kan more jer en kort Stund. Men en Digter, det er en Mand, der kan faa Folk til at le og græde

paa éngang. Og hvad han skildrer, det glemmer man aldrig!«

Trods sit stille Væsen var det ham, der lyste, ikke som en Sol, men som en mildtskinnende Stjerne i Hjemmets lange Arbejdsnat.

Men saa slukkedes Stjernen en Nat, mens de alle sad ved hans Leje.

Kort i Forvejen havde Helene gjort Forældrene den store Glæde at tage sin Præliminæreksamen.

Det var ikke med Lyst, hun skred til Eksamenslæsningen; kun den haarde Nødvendighed tvang den Pligtfølelse, hun var i Besiddelse af, saa vidt op, spændte Buen saa stærkt, at Pilen ikke forfejlede Maalet. Hun havde det Held, at hendes Person indtog alle; hendes hele Fremtræden gav Løfter, som bar ud over meget, og som man paa Forhaand tog for fuld Valuta.

Da Moderen kun fik en lille Pension, og det var alt, hvad Familien havde at leve af, maatte Helene se at finde paa Udveje.

Saa læste hun en Dag i Avisen følgende Avertissement:

En fordringsløs ung Pige

kan fra 1. Maj faa Plads som Guvernante for 2 Smaapiger og 1 Dreng (14, 11 og 9 Aar) hos en dannet Familie i en smuk, landlig Egn paa Jyllands Østkyst. Hun maa, foruden i de almindelige Undervisningsfag, tillige kunne informere i Sang og Musik. Lønnen 250 Kr. om Aaret, eget Værelse og frit Ophold i Familiens Skød. Hun vil tillige, om det ønskes, kunne faa Lejlighed til at uddanne sig i Husholdning under Husmoderens kyndige Vejledning. Selvskreven Billet mrkt. »Noblesse oblige 717« bedes inden 8 Dage indlagt paa dette Blads Kontor.

Det var just, hvad Helene ønskede.

Det lod jo ikke til, at der stilledes saa store Fordringer til hende. Og 250 Kroner om Aaret foruden alt andet — det var ligefrem storartet! Og

saa — komme paa Landet, bort fra det kedsommelige Byvrøvl! Det svimlede for hende ved Tanken!

Med sin fine Haandskrift skrev hun en Billet, studsede et Øjeblik, da hun tilføjede den mærkelige Udskrift, og bragte den selv hen paa Bladets Kontor. Hvis hun havde set de Øjne, hvormed den blækbestænkede Kontorist saa op fra sit rædselsfulde Klatpapir og besvarede hendes ubevidst straalende Blik, havde hun ikke tvivlet om et heldigt Resultat. Hun ænsede imidlertid ikke dette Varsel, men var i høj Grad tvivlende. Der var naturligvis mange, der søgte den Plads.

Da overraskedes hun en Dag af et Brev fra Svane-Apoteket i Nakkerup, undertegnet Henriette Lønberg, der reflekterede paa hendes Tilbud.

Hun havde hver Morgen passet Postbudet op; og da han gav hende Brevet med den fremmede, lidt snirklede Haandskrift og det store røde Segl med en Svane i, sendte hun ham et Blik, der betydelig lettede hans Gang op og ned ad de mange Trapper.

Hun brød Seglet, læste Resultatet og løb lige paa en ældre, morgenturgaaende Herre, der med et »Gudbevares Frøken!« tumlede tilbage mod Husrækken, men betydelig formildedes, da Helene med sit mest erklærede Smil bad saa inderligt om Forladelse. Saa stødte hun mod en Dame, der i Haanden bar sit lille Net, hvori hun plejede at fange »matte« Gedder til sit Pensionat. Et skarpt udtalt: »Maa vi være her?« jog Helene paa Flugt.

Op ad Trappen og ind i Stuen.

I Sofaen sad Moderen, og foran hende stod Husets gamle Pige, Katrine, og læste Regnskabet op af en rammeløs, revnet Tavle, som hun tabte paa Gulvet, da Helene kom farende.

»Men Helene dog,« sagde Moderen, »nu gik den i to Stykker.«

»Det er udmærket,« sagde Katrine, der altid saa de lyse Sider ved enhver Sag. »Fruen har jo

tit ønsket, at vi hver havde sin Tavle; nu er det Ønske gaaet i Opfyldelse!«

Betty stod med Skoletasken paa en Stol, i Færd med at spænde Remmene, parat til at gaa i Frøken Kaspersens højere Pigeskole paa Vesterbro.

Helene standsede forpustet og rakte Brevet til Moderen, efterat hun først havde fortalt, at det var Svar paa Avertissementet.

Da Moderen havde læst Brevet højt, udbrød hun: »Skal jeg miste dig, Helene?«

»Mor,« sagde Betty, der repræsenterede den sunde Fornuft i Huset, »jeg synes, at Helene har gjort fuldstændig rigtigt. Nu flytter jeg ind til dig, og saa kan vi godt tage en mindre Lejlighed.«

»Ja,« sagde Katrine, »vi sætter min Sovesofa ind i Spisestuen, saa behøver jeg ingen Kammers, jeg kan godt sætte Haar ved Entréspejlet.«

»Altsaa fastslaaet,« sagde Helene og kyssede Moderen, der smilede gennem Taarer.

»Det bliver sjovt,« sagde Betty, »naar jeg fortæller i Klassen, at min store Søster skal være Guvernante i Jylland.«

»Ja, i hele Jylland,« sagde Helene og svingede Katrine rundt . . .

Ved Tanken om Katrines Dansetrin kom Helene til at le højt.

»Kan De virkelig le!« lød en skarp Damestemme fra Køjen ligeoverfor. »Synes De, det er morsomt at ligge her en hel Nat og ikke kunne faa Søvn i sine Øjne! Aa — nu begynder det igen — Jomfru — Jomfru — skynd Dem dog, Menneske!«

Snublende i Halvmørket over Damestøvler og Hatæsker kom Jomfruen styrtende med Hoffmannsdraaber.

Saa blev det stille. Og omsider faldt Helene i en let Søvn.

Da hun vaagnede, skinnede Dagslyset ind gennem Glughullet. Hun rejste sig og aabnede det lille Vindu.

I det begyndende Dagsskær saas nogle høje Bakker, og den friske Morgenluft strømmede velgørende ind i den kvalme Kahyt, da Damen fra før atter intonerede: »Gud fri os vel! Skal man nu have en Lungebetændelse paa Halsen!«

— Lidt efter sad Helene paa Dækket med en Kop Kaffe; hun tændte sig en Cigaret og saa ud over den smukke Bugt, indrammet af høje Banker og store Skove. Inderst i Bugten saas utydeligt Byen og Domkirkens høje Taarn. Nu stod Solen op og indhyllede Himmel, Hav og Land i rosenrøde Farver, men de svandt snart; og foran hende laa hendes Fremtids Land, Jylland, i det kolde, skarpe Morgenskær.

Skibet nærmede sig mer og mere Byen. Nu sejlede det ind i Havnen og lagde til ved Dampskibsbroen. Nogle trevne Dragere stod og gumlede paa deres Morgenskraa, en Toldbetjent gabede, og et Par Hotelkarle rakte og strakte sig utidigt.

Da kastedes Tovet i Land. Det bragte Liv i Klyngen, der hurtigt veg til Side.

Landgangsbroen lagdes til.

Saa gik hun fra Borde. Kaptejnen hilste galant, næsten for galant.

Helene vinkede ad en Hotelkarl og fulgte ham gennem de folketomme Gader, hvor hun hist og her saa en Bagersvend med opsmøgede Ærmer staa i Gadedøren og ryge sin Morgenpibe.

Hun standsede ved en Teaterplakat fra et omrejsende Selskab: »Elverhøj« med »Jeppe paa Bjærget« som pièce de rideau.

Lidt efter traadte hun ind i Byens første Hotel.

Da hun viste sin elegante Skikkelse, traadte Portieren i spids Kjole med Pen bag Øret frem, bukkede og sagde, at der fandtes en Salon i Beletagen.

Hun svarede lidt forlegent: »Jeg bliver her kun

til i Eftermiddag; Toget gaar Klokken 3. Giv mig et tarveligt Værelse.«

Portieren smilede nedladende: »Jeg skal se, om der er noget ledigt.«

Saa stillede han sig foran den store Hoteltavle, løb langsomt med Pegefingeren op og ned ad den, af og til sukkende dybt.

Endelig standsede Fingeren; han vendte sig og sagde overlegent til en flot Hoteljomfru i en lyserød Morgenkjole: »67.«

Jomfruen mønstrede lidt næsvist Helene og skred stolt op ad Trappen. Paa tredje Sal standsede hun og pegede ned ad en lang Gang, som Helene fulgte; i et Spejl saa hun tydeligt, at en Opvarter i Forbifarten snappede et Kys fra Jomfruen.

Saa fik Helene et lille Værelse med Vindu til Gaarden.

Hun var træt og skyndte sig i Seng.

Inden hun faldt i Søvn, saa hun op paa et gyseligt Farvetryk, forestillende et Landskab, hvor en Gedebuk stod paa en Klippetop og snappede efter Maanen, der lignede en stor Fastelavnsbolle.

III.

FINE FORNEMMELSER.

Nakkerup Apotek var først for faa Aar siden oprettet i et dertil indkøbt Bondehus, hvortil der var bygget en Sidefløj.

I denne var Laboratoriet, Magasinet, Provisorens og Lærlingens Værelser. I Hovedbygningens ene Ende

op til Sidefløjen var Apoteket; over Indgangen til dette gyngede en søsyg Svane paa et blaanende Bølgehav. I den øvrige Del af Bygningen residerede »Herskabet«, som Fru Lønberg plejede at sige. Thi det kan jo ikke skjules, at den lille Frue havde ikke blot fine, men endogsaa aristokratiske Tendenser. Hun havde i sin Tid været Guvernante hos en Grevefamilie; saadan noget gør man ikke ustraffet. Den, der engang har været inde i Bjærget, beholder et Præg deraf for hele Livet.

Overgangen fra det grevelige til det borgerlige faldt hende ikke let.

Men en stor Trøst var det, at Manden, ved Protektion fra højere Steder, kunde oprette Nakkerup Apotek. Dette laa paa et greveligt Gods, hvis Lensbesidder var bleven gift med hendes Yndlingselev, Komtesse Desideria.

Efter denne blev da ogsaa hendes førstefødte Datter opkaldt.

Det grevelige Slot laa kun en lille Mil borte; én Gang om Aaret inviteredes Apotekeren til en Herremiddag, og de begge til et Bal.

Meget smigret følte Fru Lønberg sig, naar Grevinden mødte til Formiddagste hos sin tidligere Guvernante.

Greven gjorde gerne en Gang om Aaret Apotekeren den Ære at drikke hans fine Madeira, — »Lønbergs Madeira« var et bevinget Ord — og nyde den Dyreryg, han selv forærede Apotekeren.

Denne gik selvfølgelig ind paa Konens Idéer, men dog mest for hendes Skyld; og da han ikke agerede con amore, faldt han naturligvis let ud af Rollen.

Fru Lønberg derimod gennemførte Karakteren til de mindste Enkeltheder. Hun havde saaledes fra den grevelige Oldfrue adopteret et stort Nøgleknippe.

»Det er det eneste gode ved hende,« sagde Lærlingen, »for saa kan man da høre, naar hun kommer.«

Apotekets Have var ikke stor, men ganske pyntelig. Og var det end ikke lykkedes Fruen at gennemføre Versaillesstilen, mindede dog et lille Springvand og et Par Bøgehække en miniature om den adelige Park.

Den samme højtstræbende Aand gjorde sig ogsaa gældende i Interiøret, som Fruen plejede at sige, naar hun omtalte det indre af Huset.

Spisestuen udmærkede sig saaledes ved høje Paneler, hvor højadelige Glas mødtes med gamle Bondekrus, der aldrig havde drømt om den Ære, mens Væggene dækkedes af klinkede Tallerkner med Roser og yndelige Blommer, samt et Par Billeder. Det ene forestillede en italiensk Fogliette med tilhørende Druer og Ferskner, det andet et Vildsvin, der jages til Døde, — altsammen Incitamenter for Appetitten.

I Fruens Kabinet fandtes kun Empiremøbler; og over hendes Skrivebord hang et stort Kulfotografi af Mads, garneret af den grevelige Families Billeder.

Børnene havde hidtil læst hos Købmandens Lærerinde, Frøken Ipsen.

Men da Apotekerens sidste Aarsregnskab havde udvist et betydeligt Plus paa Indtægtssiden, sagde Fru Lønberg en Dag til Manden:

»Skal vi saa gøre Alvor af at tage en Guvernante i Huset? Frøken Ipsen kan jo være en meget dygtig Lærerinde; men jeg er ked af det Maskepi med Købmandens.«

»Ja, det kunde saamænd være ganske morsomt at faa lidt Ungdom i Huset.«

»Ungdom,« intonerede Fruen skarpt, »husk, at du snart er en gammel Mand; og bevar altid din Værdighed, Mads!«

IV.

I FAMILIENS SKØD.

Oppe paa Apotekets Loft laa, foruden den øvrige Families Soveværelser, ogsaa Bedstemoders Stue.

I det hele færdedes hun mest heroppe. Da hun havde vanskeligt ved at gaa op og ned ad Trapper, var Loftet hendes Promenade. Det var nu ogsaa et sjælden stort og smukt Loft, hvor Renlighed og Orden herskede overalt.

Her saa man om Efteraaret Kamilleblomster, Malurt og Perikum; medens Askeblade, Roser og Lavendler udbredte en krydret Duft. Hylde- og Lindeblomster, Regnfang og Baldrian laa til Tørring over Kasser og Kister.

Tulipan- og Hyazintløg var om Sommeren udbredte paa Gulvet. Og hele Vinteren hang Gladiolus- og Georgineknoldene paa Sparreværket.

Om Vinteren levede Bedstemoder sit Liv heroppe.

Her var sjældent stærk Kulde, da Hovedskorstenen fra Køkkenet varmede godt. Men blev her alligevel for koldt, tog hun sit Overtøj paa.

Og der kunde være Dage, hvor hun var saadan til Sinds, at hun den meste Tid gik frem og tilbage under Loftsbjælkerne. Ingen turde da tale til hende.

Ja, en Maaneskinsaften kunde man blive ganske underlig til Mode ved at se hende vandre rundt heroppe, blive borte i Mørket og atter dukke frem i Maanelyset, der faldt ind fra oven.

Som Regel fik hun Sommer og Vinter sin Mad bragt op; kun ved højtidelige Lejligheder nød hun den nede hos Familien. Men paa hendes Vandredage sendtes den næsten urørt ned.

Den Dag, Guvernanten ventedes, sad Bedstemoder i sin Stue ved Vinduet, hvorfra hun havde

en venlig Udsigt ud over Haven, til grønne Enge, fjerne Bakker og Skove.

Det var Bedstemoders store Dag, naar Skoven sprang ud; da maatte altid Niels Kusk ved Solopgang køre hende derud, hvor hun længe blev ved at gaa under de lysegrønne Kupler — frem og tilbage, frem og tilbage. — Se paa hende, som hun sidder der; det skarpe Sollys fra Eftermiddagshimlen falder over hende.

Hvor hun er smuk i Dag!

Det er Bedstemoder for Resten altid, men man ser det undertiden ikke, naar hun gaar lidt krumbøjet med sin Stok ude paa Loftet.

Hun har engang som ganske ung ved et Uheld faaet en Svaghed, der har nødt hende til at gaa med Stok. Men naar hun sidder ned, er hun rank og smuk som i sin Ungdoms Dage. Hun har en Goetheprofil og et Par livfulde, brune Øjne; og det vil falde vanskeligt at finde et graat Stænk i hendes store, svulmende, sorte Haar.

I Dag ser hun saa glad og ung ud. Foraarets Uro er over hende. Hun aabner Vinduet og ser længselsfuldt ud mod Bøgeskovene, der Dag for Dag brunes mer og mer.

Foran hende paa et lille Bord ligger Shakespeare opslaaet; det er hendes Yndlingslekture: »Romeo og Julie« — hin vidunderlige Scene, hvor de mødes første Gang.

Bedstemoder blader tilbage og læser hint betagende Vers:

»Jeg aner, at en Skæbne, som end hænger
i Stjernerne, begynde vil i Nat
ved denne Fest sit frygtelige Kredsløb«.

Hun gentager disse Ord og sukker, men ser dog saa straalende ud, som var det Julie selv, der sad her ved Vinduet, og Romeo gik nedenfor i Haven.

Bedstemoder rejste sig og saa ned.

Foran hendes Vindu gik en lang skyggefuld Nøddegang, — den kaldtes almindeligt »Bedstemoders Gang«; for her kunde hun tilbringe hele Dage om Sommeren, spaserende og læsende, seende ud til Skovene.

Hun gik frem og tilbage, men Værelset blev hende for trangt; hun traadte ud paa Loftet og glemte Stokken. Thi, vel havde hun vanskeligt ved at gaa; men det afhang af Vejret og det Humør, hun var i, om hun mer eller mindre mærkede det daarlige Ben. Og tit var det blot af gammel Vane, at hun gik med Stokken. Hun standsede under et Loftsvindu og saa op paa den blaa Himmel og de drivende Foraarsskyer.

Apotekeren var inde hos Familien, og Lærlingen løb op og ned ad Loftstrappen for fra en Luge at se ud over Vejen. Provisoren, Hr. Kruse, med det store Kunstnerhaar — han var en dygtigere Pianist end Pharmaceut — havde meget travlt. Han for rundt i Apoteket, rev daarlige Vittigheder af og gav gode Raad.

Apotekeren og Fruen sad i Rygeværelset, hvis Vinduer vendte ud til Indkørslen. Apotekeren sad som fastnaglet, men Fruen kunde ikke skjule sin Uro. Som hun sad allerbedst, for hun pludselig ind i Kabinettet, kastede sig over Visitkortskaalen og udbrød:

»Hvem har nu været her og lagt Dyrlægens Kort øverst?«

»Ja, hvad gør det?« sagde Apotekeren.

»Hvad det gør! — Jeg kan nok lide, at man ved Indtrædelsen i et Hjem mærker, at det er en Familie med Omgang, man kommer ind i. Og, naar man har en Amtmand, er det dog rimeligere, han bliver lagt øverst.«

I det samme styrtede Preben ind paa én Strømpefod og én Træsko og raabte forpustet:

»Nu kommer hun!«

»Hvordan er det, du ser ud,« bruste Fruen op,

kommer du ind i Stuen paa Træsko, — hvor har du været henne?«

Preben var tilsølet fra Top til Taa og Kasketskyggen løsnet saaledes, at Haaret stak ud mellem den og Pulden. Med straalende Ansigt sagde han:

»Jeg har været oppe i Kirketaarnet med Degnens Drenge. Vi kunde tydelig se Vognen komme svingende oppe ved Hjulmandens. Saa væddede vi om for to Øre Lakritsrod, hvem der kom først hjem med Nyheden. Jeg faldt i en Vandpyt, men kom alligevel først.«

Fruen ringede, Stine traadte ind. »Naar Vognen nu kommer, gaar De ud og modtager Guvernanten. Vil De sørge for, at Preben bliver gjort i Stand, og lad saa Børnene komme herind!«

Stine gik med Preben.

Lidt efter hørtes stærke Stokkestød, der kom nærmere og nærmere og mindede om Kommandantens Ankomst i »Don Juan«, ja næsten fremkaldte samme Skræk.

Apotekeren og Fruen saa paa hinanden.

»Din Moder kommer!«

»Ja, det kan jeg høre!«

»Hun har ikke været hernede i over en Maaned.«

Da traadte Moderen ind i al sin Glans og ualmindelig straalende.

Apotekeren og Fruen studsede.

Bedstemoder sagde smilende: »Ja, I ser paa mig! Er jeg ikke pæn i Dag? — Jeg maa jo fejre Modtagelsen af den saa meget omtalte Guvernante, hvis Ankomst nok betyder en Begivenhed i Husets Annaler.«

»Den blaa Sløjfe har jeg aldrig før set dig med her i Huset,« bemærkede Apotekerfruen i en indsmigrende Tone.

»Jeg hellerikke,« sagde Bedstemoder.

»Den klæder dig godt, Svigermoder,« mumlede Apotekeren.

Efter en kort Pavse sagde Bedstemoder: »Jeg

ser, at Huset, paa begge Sider af Gangen, er næsten udsolgt til Premièren, — men her er dog en Siddeplads paa første Række.«

Og hun satte sig ved Vinduet overfor Datteren og saa forventningsfuldt ud over Pladsen.

Apotekerens og Fruens Øjne mødtes.

Der var i Dag noget saa afdæmpet, saa mildt og varmt over Bedstemoder; hun lignede slet ikke sig selv!

Lidt efter mødte Preben, restavreret og vandkæmmet, med sine Søstre.

»Sideria!« sagde Moderen, »kom herhen, og lad mig se dig!«

Desideria adlød modvilligt og kom langsomt sneglende hen til Moderen, der foretrak hende, fordi hun tegnede til at blive en Skønhed.

»Du er jo chic i Dag!«

Anna var Faderens erklærede Yndling og stod stille bag hans Stol.

Bedstemoder holdt mest af Preben, hvis livlige Temperament tiltalte hende i høj Grad.

Han gik straks hen til hende og fik Lov at lege med alle Smaatingene i den lange Guldkæde, der slyngede sig om hendes Hals.

I det samme hørtes en vild Hylen af Ungdommen paa Gaden.

Apotekets Vinduer fyldtes af Ansigter; og ud af Loftslugen stak Lærlingens røde Haartop.

Ind paa Pladsen kom Apotekerens Enspænder kørende.

Bag i den laa en Kuffert og en Cykle. Og ved Siden af den grinende Niels Kusk i det hjemmegjorte Liberi sad Helene, iført en klædelig Rejsedragt, med en rød Hue paa Hovedet.

Hun havde taget Styret paa Hesten og svingede flot op foran Indgangen.

Apotekerfruen blegnede og udbrød med dirrende Røst: »Saa hun begynder med at tage Tømmerne!«

»Et dejligt Barn!« sagde Bedstemoder; »Gud-

skelov, vi trænger ikke til mere Grimhed her paa Egnen.«

Nu holdt Vognen. Og Stine gik majestætisk ned ad Trappen, men, idet hun vilde sætte Stigen til, var Helene med et Spring nede af Vognen og inde i Huset.

I det samme hun kom ind i Gangen, traadte Fruen ud i den og sagde: »Formodentlig Frøken Rørby. Velkommen hertil! — Stine, vil De vise Guvernanten hendes Værelse. Om en halv Time vil Teen blive serveret. Vi haaber da at se Dem hernede i Familiens Skød.«

Helene saa forbavset paa den stive Apotekerfrue, men drejede sig hurtigt om og fulgte den maabende Stine op ad Trappen og ind paa sit Værelse. Hun tog et hurtigt Vue af sin tilkommende Bolig og beroligedes, da hun saa, at det var et hyggeligt lille Rum. Uden at tage Overtøjet af satte hun sig ved det aabne Vindu og saa ud mellem Byens Gaarde og Huse, hvor der aabnede sig Udsigt til en Landsbykirke i det fjerne. — —

Hun saa, at Klokken var mange, sprang op og gjorde et hurtigt Toilette — det var høje Tid! I en Fart ud paa Loftet, hvor hun mere hørte end saa et levende Væsen, med det sædvanlige Antal Arme og Ben, samt en rød Haartop, forsvinde ned ad Trappen.

Hun gik, ikke uden Hjertebanken, den samme Vej.

Og et Øjeblik efter holdt hun sit Indtog i Familien.

Da Helene fra Gangen traadte ind i Dagligstuen, efter først at have banket flere Gange paa Døren uden at faa Svar, standsede hun et Øjeblik forbavset.

Stuen var nemlig, trods den lyse Foraarsaften, temmelig mørk, dog ikke mørkere, end at hun kunde skelne Hovedtrækkene i dens Fysiognomi. For de to store Vinduer var der nedrullede Gardiner, hvorpaa Billeder af Bernstorff og Fredensborg Slot — i Mangel af grevelige Slotte maatte man tage til Takke

med de kongelige. Den indhyllede Lysekrone hang som en svævende Baldame under Loftet. Alle Møblerne var tildækkede. Paa Gulvtæppet udgik Løbere i to Retninger; Helene fulgte den til højre.

Atter bankede hun; endnu intet Svar.

Saa traadte hun ind i Spisestuen, hvor hun heller ingen traf.

Havde hun misforstaaet Fruen, var det for tidligt endnu? — — —

Da hørtes Stemmer i det næste Værelse. Efter en beskeden Banken og et bestemt udtalt »entrez« traadte hun ind i Kabinettet, hvor hun fandt Familien samlet.

Fruen kom hende nu ret venlig i Møde: »Frøken Rørby, maa jeg byde Dem velkommen i vort Hus, hvor jeg haaber, De vil befinde Dem vel og vise Dem den Stilling voksen, som De har paataget Dem.« Derpaa fulgte et klamt og sjattet Haandtryk.

Helene havde en Fornemmelse, som om hun holdt en Snogehale i Haanden.

Apotekeren traadte nu frem:

»Maa jeg ogsaa — — — have den Ære — — — at — —«

Da han stammende beholdt Helenes Haand noget længe, sagde Fruen afbrydende:

»Her ser De Deres Elever: Desideria, min ældste Datter, en velbegavet Pige paa fjorten Aar, hvis ualmindelige Aandsevner jeg haaber, De vil faa en Del ud af.«

Desideria så fra Siden lidt trodsig paa sin tilkommende Opdragerske og rakte hende modvillig sin slappe Haand.

Fruen fortsatte:

»Anna, min yngste Datter, enfant tout à tout, lige fyldt elleve Aar, hos hvem det skulde glæde mig, om De kunde finde lidt mer, end det hidtil er lykkedes Købmandens Lærerinde, Frøken Ipsen, at fremdrage. I hvert Fald har hun en god Vilje, der

jo i høj Grad kan bøde paa manglende Evner, naar saadanne ikke er til Stede.«

Desiderias Ansigt fortrak sig til et spodsk Smil over Logikken i Moderens Sætningsbygning.

Helene og Anna saa hinanden ind i Øjnene og mødtes i et varmt Kys.

Fruen vedblev:

»Her ser De Familiens yngste Haab! — Men, Preben, hvor er du?«

En Larm bag den Lænestol, hvor Bedstemoder var placeret, lod formode, at »Haabet« var skjult her.

»Lønberg,« sagde Fruen, »vil Du maaske præsentere din Søn.«

Dette enfant terrible overlod hun villigt til sin Mand.

Apotekeren spekulerede just paa, hvorledes han skulde udføre denne Mission paa den mest diplomatiske Maade, da Preben kom krybende frem paa Gulvet paa alle fire.

»Han er en fuldblods Gymnastiker!« sagde Fruen undskyldende og tilføjede med dirrende Blidhed: »Rejs dig, min kære Dreng!« Den kære Dreng effektuerede øjeblikkeligt denne Ordre ved at staa paa Hovedet, hvorefter han hurtigt kom ned paa Benene, takket være et borgerligt Nap, som Fruen nedlod sig til at give ham.

Men nu gav han sig til at tudskraale.

Fruen ringede.

Stine, der var afrettet til at møde med kortest muligt Varsel, kom øjeblikkeligt, som om hun var fløjen gennem Nøglehullet.

»Bring Preben i Seng!« kommanderede Fruen.

Stine bortførte Familiens Haab.

Nu saa Helene sig om i det hyggelige Kabinet.

En mørkerød Portiére med hvide Svaner dækkede helt Havedøren, Gardinet var nedrullet — med Frederiksborg Slot — og Hængelampen tændt.

Den kunstige Nat brødes dog af enkelte forræderiske Lysstraaler, som tittede ind bag Gardin og Portiére og meldte om den lyse Foraarsaften udenfor.

Et meget lille Bord bar et Fad med tynde Trekanter af Smørrebrød.

Paa et lidt større Bord stod en Svingkedel over en brændende Spirituslampe ved Siden af en Sølvtepotte.

»Ja,« sagde Fruen, »saaledes drikker vi altid Te om Aftenen; — Sideria, skænk paa Tepotten!«

Her lød det pludseligt henne fra Lænestolen:

»»God Dag, Frøken Rørby, og velkommen til Nakkerup!« ønsker Bedstemoder.«

Hun havde rejst sig op og stod nu Ansigt til Ansigt med Helene, paa hvem hun stirrede betaget, som om hun næppe vilde tro sine egne Øjne.

Kun Helene havde bemærket det stærke Indtryk, hun gjorde paa Bedstemoder.

Begge følte, at de i samme Øjeblik havde fundet hinanden.

»Naa, lad os nu placere os, Teen er skænket,« sagde Fruen og tilføjede, idet man satte sig: »Vi nyder aldrig andet til Aften; men, hvis De efter den lange Rejse muligvis trænger til mer, kan vi hurtigt faa noget skaaret.«

»Nej, mange tusind Tak!« svarede Helene.

»Maaske en ganske lille Tvebak,« lød det fra Fruen, da Smørrebrødet var fortæret. Det var unægtelig en »ganske lille Tvebak«, af Størrelse som en Pebernød.

Nakkerup Apotek var berømt for sine smaa Tvebakker, som i Egnen gik under Navnet »Grevevrøvl«.

Da Teen var drukket og det lette Maaltid forbi, sagde Fruen:

»Maaske jeg med det samme maa meddele Dem Husets Program. — Morgenteen indtages i Spisestuen Sommer og Vinter Klokken 8 præcis. Derefter begynder Skolen Klokken 9. Déjeuneren anrettes for Dem og Eleverne Klokken $11^1/_4$ i Skolelokalet. Skolen varer til 1. Derefter Musik. Lille Preben synes, mærkeligt nok, at røbe afgjort musikalske Anlæg. Klokken $4^1/_2$ serveres Dineren, hvorefter der gives Kaffe, naar

her er fremmede og ved ekstraordinære Lejligheder — ellers aldrig! Klokken 8½ Aften skænkes Teen her i Kabinettet. Klokken 10 er alt lukket og slukket! Hvad Deres Cykle angaar, da haaber jeg, at De paa Deres Udflugter i enhver Henseende er forsigtig og ikke foretager Dem noget, der paa nogen Maade kan skade Dem — eller os! — Jeg venter, at De allerede i Morgen vil udarbejde et Skema og en Læseplan, som kan blive mig forelagt i Overmorgen. — Og, det er sandt; saasnart der gives Lejlighed dertil, vil De, med de fornødne Ændringer i Programmet, kunne uddanne Dem i den finere Landhusholdning. — Jeg tænker ikke, De finder noget at indvende herimod!«

Et skarpt fremstødt »Hm!« henne fra Bedstemoders Stol fik Fruen til at fare sammen.

Blodet skød op i Kinderne paa Helene, da hun hørte Fruen i en kort, bestemt Tone opremse dette øjensynlig udenadlærte Program.

Skønt Helene endnu ikke havde megen Verdenserfaring, forstod hun straks, at det nu gjaldt at hævde sin Stilling, men paa en saadan Maade, at det ikke bragte hende paa Krigsfod med Fruen. Hun sagde derfor med lidt bævende Stemme, der dog efterhaanden blev fastere, mens hun samtidig strøg det lyse Haar bort fra Annas høje Pande: »Jeg tvivler ikke paa, at alle Fruens Arrangementer er aldeles fortræffelige, men maa dog forbeholde mig at lære mine Elever nærmere at kende, før jeg bestemt kan fastslaa Skoletiden og Læseplanen, hvortil jeg sikkert maa have den fornødne Frihed, naar jeg fuldtud skal kunne gøre Fyldest.«

Fruen snappede lidt efter Vejret, og Bedstemoder udsendte et opmuntrende »Hm!«

Helene, der havde faaet mere Mod og Sikkerhed, tilføjede nu: »Hvis jeg kan, skal jeg, saavidt min Tid slaar til, med største Fornøjelse være Fruen behjælpelig i Huset; men jeg maa straks gøre Fruen opmærksom paa, at jeg i min Billet skrev, at Husgerning ikke var mit Fag, og at jeg ønskede at an-

tages udelukkende som Guvernante; og som saadan har Apotekeren og Fruen ogsaa antaget mig.«

Hun vendte sig her med et straalende Smil til Apotekeren, der rød i Hovedet fremstammede:

»Min Kone mener ogsaa — naturligvis — det samme som De! — Min Kone og jeg — jeg og min —!«

Her standsede han pludselig, da Fruen, ubemærket af de andre, traadte ham paa Foden.

Helene fortsatte: »Hvad min Cykle angaar, kan jeg kun sige, at jeg haaber ganske det samme som Fruen.«

Der indtraadte en pinlig Pavse.

Fruen gispede. Desideria smilede trodsigt.

Apotekeren bankede paa Barometret og mumlede: »Det stiger!«

Da rejste Bedstemoder sig, traadte frem og sagde: »Nu vil jeg ogsaa sige et lille Ord!«

Det var i Nakkerup Apotek et historisk Øjeblik, naar Bedstemoder tog Ordet — som Bismarck eller Palmerston paa de store Dage i en afgørende Debat.

Apotekerfruen gyste altid for disse Øjeblikke, da hendes Trone vaklede; men hun turde ikke trodse Bedstemoder.

Denne lagde sin venstre Haand paa Helenes Skulder og sagde, idet hun saa hende ind i Øjnene: »De har et godt Ansigt — jeg tager aldrig fejl, Frøken Rørby. Og min Datter mener Dem det ogsaa godt. De er ung og ene mellem fremmede. Det har min Datter ogsaa været. Hun fandt stor Venlighed og Overbærenhed. De vil altid finde det samme her i Huset!«

Hun kyssede Helene paa Panden og tilføjede: »Trænger De til Raad og Hjælp, saa kom til Bedstemoder min søde Pige! — Og gaa saa ud og mor jer allesammen.«

Bedstemoders Øjne lyste med en usædvanlig Ild; hun stødte Stokken haardt i Gulvet for hvert Skridt og gik hurtigt ud af Stuen.

De tilbageblevne stod tavse og lyttede til hendes Stokkestød.

Da disse kun svagt hørtes i det fjerne, tog Fruen Ordet. Hun indsaa, at hun var gaaet for vidt og foreløbig havde tabt Slaget, men at der var Tid til at vinde et nyt. Hun sagde da i en vis behagelig Mellemtone: »Min Moder hentydede til, at det i Aften er Valborg Aften; vi har derfor drukket Te langt tidligere end ellers, da der oppe paa Skrald Bakke tændes et stort Blus, som vi altid plejer at være nærværende ved, og hvor De vil træffe alle Egnens Honoratiores.«

»Ja — alle Honoratiores,« mumlede Apotekeren.

»Jeg haaber, De gaar med; har De Lyst, Frøken Rørby?«

»Ja, megen Lyst! — Men, maa jeg saa ikke lægge et Ord ind for min yngste Elev?«

»Oh, De mener Preben — jo med Fornøjelse! Kender jeg ham ret, er han vist ikke langt borte!«

Her kom Preben springende ind ad Spisestuedøren, der stod paa Klem efter Bedstemoder, og raabte: »Hurra! Jeg har hørt det hele. Tak, Frøken Rørby!«

Nu havde hun ogsaa vundet hans Hjerte.

V.

VALBORG BLUS.

Valborg Aften! Fra gammel Tid en af de største Festaftner i Danmark, med brændende Baal som Værn mod Vætter og onde Aander, endnu holdt i Hævd i Jylland med flammende Blus, der lyser som Bavner fra Bakke til Bakke.

Atter har Aaret rullet sit Hjul, og Valborg Aften er kommen.

Himlen er graa, det sidste Genskin af Solgløden farver Skybankernes Linier i Vest, saa svinder det, og de mørke Skyer ligger kolde og graa i Synskredsen.

Aftnen er stille og mild, kun en svag Luftning vifter.

Oppe paa Skrald Bakke samledes efterhaanden en stor Folkeskare.

Bakken laa herligt i Udkanten af den store Hestehave med Udsigt over hele Egnen og ud over Havet.

Oppe paa Toppen var stablet Tjæretønder, Kviste og Halm.

Drenge og Piger havde allerede i flere Timer belejret Bakken, og det var med yderste Møje, at Sognefogden, med sin store sorte Hund, Snap, formaaede at holde dem i Ave og forhindre dem i at tænde Baalet. Nu saa man i det usikre Skær af det svindende Dagslys gaaende og kørende nærme sig.

Snart var der sort af Mennesker paa Toppen af Bakken.

Baalet var jo endnu ikke tændt, og Midtpunktet for alles Blikke var derfor Apotekerens Familie.

Man skottede hviskende til den unge, ranke Dame med den røde Hue, der til Apotekerfruens Skræk sad som fastgroet, fæstet med en glimrende Sølvnaal til det mørke Haar.

Provisoren, der havde faaet Lov til at tage en hurtig Tur- og Returbillet til Baalet, fæstede nogle ualmindelig brændende Øjne paa hende.

Men den stakkels Didrik, der maatte blive tilbage som Vagt paa Apoteket, var i et sandt Raseri; han havde kun behøvet et Øjeblik for at indse, at hende var det, hende alene, nu og i al Evighed. Da han ikke havde andet at trøste sig med, lod han Raseriet gaa ud over Pebermynterne og Chokoladen.

Da Sognefogden skønnede, at Øjeblikket var kommet, gav han Signalet.

Og i et Nu blussede Ilden op; knitrende, knatrende, hvislende, hvæsende slikkede Flammerne op ad Tjæretønderne, knusende Halmen og Kvistene mellem de røde Tænder og sendende gnistrende Røghvirvler til Vejrs.

Snart luede et højt Baal op, der kastede et flammende Skær paa de forsamlede.

Apotekeren mente nu, at Tiden var kommen, og sagde efter nogle krampagtige Mundbevægelser: »Mener du ikke, lille Jette, at vi skulde præsentere Guvernanten —?«

»En Valborgaften for Egnens Honoratiores, nej, det ved Gud jeg ikke mener — det er aldeles ikke comme il faut. Men jeg kan maaske par distance præsentere dem for Frøknen.

Ser De: den Familie dér i Landaueren er vor Sjælesørger, hans Højærværdighed Provst Hansen-Bjerg, Frue og Søn. Hun er født adelig, det ser man straks paa Holdningen. Og det kan næsten ikke høres paa ham, at han er bondefødt.

Der lige i Nærheden af Provstens Vogn staar vor gamle Huslæge, Distriktslægen, Justitsraad Nærum. Det er Skæret, der falder paa hans Næse, for saa rød er den virkelig ikke; han er en udmærket Læge, naar der er Fare paa Færde. Og Herregud, at Moderen gerne vil have lille Berta gift, er der jo ikke noget underligt i! Det er en gennemdannet Familie, og Frøknen er meget musikalsk.

Det er den Dame ogsaa, hun nu taler med, vore Børns tidligere Lærerinde, Frøken Ipsen, den høje Dame med Spadserestokken i Haanden og Kasketten paa Hovedet. Hun er overordentlig intelligent.

Og lige ved Siden af hende ser De Grosserer Ludvigsen med høj, sort Hat, Frue og Datter. De er ikke fremragende, men bestræber sig for at følge med i Dannelse og Kundskaber.

Astrid blev konfirmeret sidste Paaske; og hendes Uddannelse fuldendes nu af Frøken Ipsen, der mener, at hun har store musikalske Anlæg.

Betydelig lavere staar jo unægtelig Proprietær Sørensens; det er dem i Jagtvognen derhenne. Men det er dog meget agtværdigt, at han vil ud af Bondestanden. Jeg respekterer ham i høj Grad. Sønnen gaar i Latinskolen. Datteren, Nielsine, er i Huset hos Provstens for at kultiveres. Desværre er Moderen og Datteren Bønder i Sind og Skind. — Men, hvor i al Verden er Højskoleforstanderen henne?«

»Her!« lød en fuldttonende Stemme bagved.

En høj, kraftig Skikkelse med en Dame under Armen traadte frem og sagde: »Koltrup, Højskoleforstander, Mille, hans Kone; her har De hele Plakaten. — Velkommen til Egnen, Frøken!«

Og han og Fruen trykkede varmt Helenes Haand.

I det samme blev der en stærk Bevægelse i Forsamlingen.

Alle vendte Ansigtet fra Baalet og saa i den modsatte Retning.

Det var den grevelige Familie, der kørte op.

I det smukke, milde Vejr havde Greveparret efter Middagen faaet Lyst til at køre en Aftentur for at se Blusset. Og nu kom den grevelige Vogn kørende med fire, hvide Heste med Blinkere. Bagefter red den unge Stamherre paa en sort Blodshest.

Hestene blinkede og stejlede, blændede af Blusset; og Apotekerfruen gjorde næsten det samme, blændet af den grevelige Glans, da Jægeren kom og bad Apotekerfamilien ulejlige sig ned til Vognen.

Det var et stolt Øjeblik, da den lille Frue i Spidsen for Familien, fulgt af alles Blikke, knejsende gik ned ad Højen, idet hun hurtig hviskede:

»Lønberg — hils ikke for dybt, Desideria — se lidt elskværdig ud, Anna — hold dig rank, Preben — puds Næsen!«

Idet Fruen knejste, var hun nær falden over et Muldvarpeskud, men holdt dog Kontenancen og naaede den grevelige Vogn med al ønskelig Anstand.

»God Aften, kære Fru Lønberg,« sagde Grevinden venligt.

Og Greven tilføjede: »En smuk Aften, Hr. Apoteker!«

»Ja ganske — ualmin — min — mindelig —« fremstammede Apotekeren.

»Herskabet kører en lille Tur efter Taflet,« bemærkede Fru Lønberg insinuant.

Det blev ikke modsagt.

Og Preben fik Ordre til at hente Guvernanten, der nu blev præsenteret for Greveparret, Comtessen, samt den franske Bonne, en fyldig Brunette, lydende Navnet Madame Rouban. Stamherren, der var hjemme paa Foraarsferie fra Latinskolen og til Sommer skulde være Student, red frem og hilste meget ærbødigt paa Helene med et varmt Blik, der ikke undgik Desideria.

Den grevelige Familie saa beundrende paa Helene; men hun tog sig ogsaa aldeles glimrende ud. Og da hun trak sig tilbage, efter paa en naturlig Maade at have besvaret forskellige Spørgsmaal, sagde Grevinden: »Der har De gjort en Akkvisition, min kære lille Frue?«

Disse Ord befæstede Helenes Stilling i Apotekerens Hus, men vakte ogsaa den slumrende Misundelse hos den kære lille Frue og den søde Desideria.

Da Helene med Familien vendte tilbage til Baalet, dansede Ungdommen omkring det under Sang og Jubelraab.

I det samme saa Helene lidt borte fra Mængden en høj Mand, der stod tilbagetrukken og ene udenfor Skæret af Ilden; nu slog Flammerne op og kastede et stærkt Lys paa Skikkelsen. Man saa under en Sportshue et Par ualmindelig dybe Øjne. Der

var i dette Ansigt noget iagttagende, der fængslede Helene.

Da sank Baalet bragende sammen.

Der blev kaldt paa Helene; hun vendte sig. Det var Apotekerfruen, der manede til Opbrud. Da Helene atter saa efter den hemmelighedsfulde Skikkelse, var han forsvunden. — — — —

Hvem kunde det dog være?

I det samme kom Højskoleforstanderen med sin Kone, og Helene havde den største Lyst, men manglede Mod til at udspørge dem, da Koltrup udbrød: »Naa Apoteker, skal vi saa ind til Sognefogden? Heksekedlen staar parat, Drikkevarerne har De leveret. Hvad mener De om et Glas Valborgpunch ovenpaa den Forskrækkelse?«

»Ja, jeg véd ikke, jeg har ska — skam —« stammede Apotekeren.

»Spørg min Hovmester!« hviskede Koltrup henvendt til Helene.

»Nej, mange tusind Tak,« sagde Fruen, »af Hensyn til Guvernanten, der maa være træt efter sin lange Rejse, maa vi desværre trække os tilbage; men jeg beder Dem hilse det øvrige Selskab.«

»Aa, for min Skyld —« indskød Helene.

»Paa ingen Maade, Frøken; det manglede blot, at De skulde forkøle Dem den første Aften, — den jydske Luft er skarp!«

»Ja, noget ubehagelig af og til, naar man kommer for højt op,« sagde Koltrup og tilføjede: »Ja, ja, som De vil! — — — Frøken Rørby, kom De nu snart over og smag min Kones Æblemost!«

»Tak, det vil jeg gerne!«

Fru Koltrup trykkede atter Helenes Haand og sagde: »Vi venter Dem paa Højskolen!«

Dermed forsvandt hun og Manden.

»Lad os saa komme af Sted!« sagde Fru Lønberg.

»Skal jeg ikke by — by — by —?« tillod Apotekeren sig.

»Byde mig Armen — jo Tak, Lønberg! Guvernanten tager sig nok af Børnene.«

Desideria sagde spidst: »Der behøver ingen at tage sig af mig!«

Helene tog da Annas Arm. Men, — hvor var Preben?

Endelig kom han, sværtet og tilsnavset, skinnende af Sod og af Glæde, og fik Befaling at gaa foran.

Provisoren, der for længst havde mærket, at han var tilovers, var allerede gaaet hjem, hvor han fandt Didrik aldeles fnysende.

Men nu lukkede de Apoteket og trak sig tilbage til Provisorens Værelse, der var udstyret med en vis Blødagtighed. Han havde sit eget Klaver. Paa Væggene hang flotte Billeder af forskellige Skønheder, lige fra Dronningen af Saba til Cléo de Merode.

Paa et lille Bord stod et Spritapparat, hvorpaa Provisoren kogte Vand, hvorefter han lavede Punch til sig og Lærlingen. Denne trøstede sig nu saa stærkt, at han i sine Deliriumsfantasier aabnede sit Hjerte for Provisoren. Provisoren lo i sit stille Sind ad den dumme Dreng. Selv skulde han nok erobre den dejlige Kvinde; han vidste, hvordan Racen skulde tages!

Og opildnet af den stærke Arrakspunch satte han sig til Klaveret og improviserede en glødende Tonedigtning til den skønne.

Da Helene og Apotekerens kom vandrende hjem, hørte de Tonerne; men ingen af dem anede, at den inspirerede Komponist i sine Tanker havde døbt denne Improvisation: »Helenes Brudemarch«.

VI.

SOMMER I BY.

Da Helene vaagnede næste Morgen, gik det hende i første Øjeblik, som det tit gaar den, der vaagner paa et fremmed Sted første Gang; hun var aldeles forvirret. Endelig gik det op for hende, hvor hun var.

Hun saa paa Uret. Klokken var 6.

Saa sprang hun straks op.

Hun gik hen og aabnede et Vindu.

Den friske Foraarsluft strømmede ind. I en Fart klædte hun sig paa.

Hun saa ud.

Ligeoverfor i Degnens Have stod en Gran, en Røn og en Birk.

Hun jublede. Det var hendes Yndlingstræer.

Paa engang skinnede Solen gennem den regnmættede Luft paa de bristende Knopper og vaade Grene.

Nej, hun kunde ikke sidde inde. Hun maatte af Sted!

Hun skyndte sig ud paa Loftet.

Alt var stille i Huset endnu.

Hun listede sig ned ad Trappen og fandt sin Cykle.

Saa bar det hurtig gennem Byen, ud over Markerne.

Foraarsregnen havde gjort Underværker. Det var, som om en Pensel i et Nu havde frisket hele Naturen op.

Omsider naaede hun Skoven og kørte derind.

Paa Engen stod fuldt udsprungne Kodrivere, hvis brunplettede Klokker nikkede hende venligt i Møde, og Bækkens Bredder randedes af de storblomstrede, gule Kabbelejer.

Inde under Bøgetræerne, der stod med store,

brune, svulmende Knopper, var der hvidt som Sne af helt- og halvtudfoldede Anemoner, hvoraf hun stak en Buket i Brystet; og der var et helt Grønsvær af stærkt duftende Bukkar, der knejste vigtigt som smaa Konfirmandinder med grønne Parasoller.

Hun var sprunget af Cyklen og havde kastet sig paa en Skraaning, hvorfra hun saa ud over grønne, guldskinnende Enge gennem hængende, glitrende Grene.

Da sang hun paa engang jublende:

»Spring ud, spring ud,
du friske Vaar,
med Blomster i
dit lyse Haar,
med Sol i Sind
og Glød paa Kind,
med Luft i Lungen
og Sang paa Tungen
og om din Pande en Bøgekrans, —
spring ud og træd en Foraarsdans!

Spring ud, spring ud,
du friske Vaar,
med Solguld i
dit lyse Haar,
med Løvspringsluft
og Bukkarduft,
med Sang i Hækken
og Klang af Bækken,
og om din Pande en Bøgekrans, —
spring ud og —«

Foran Helene stod pludselig som skudt op af Jorden Frøken Ipsen i al sin imponerende Strenghed.

Helene brød derfor af og sprang forlegent op.

Et Øjeblik mønstrede hinanden de to — saa forskellige som et vissent Træ og en udsprungen Bøg.

Endelig aabnede Frøken Ipsen Ilden: »Formodentlig Apotekerens ny Guvernante — jeg er Adelaide Ipsen, Lærerinde hos Grosserer Ludvigsen!«

»Det var da morsomt —« sagde Helene, der ikke vidste, hvad hun skulde sige.

»Morsomt — hvilket — at være Lærerinde? Ja, ganske vist, for den, der er sin Opgave voksen, er det i hvert Fald en interessant Gerning at indpode Kundskaber i de unge Sjæle. Jeg haaber, De maa have Held med Dem. Deres Elever er meget tungnemme, og Fru Lønberg stiller store Fordringer. Maa jeg ønske Dem ret megen Lykke i Deres ny Stilling!«

Her greb hun koldt og fast Helenes varme Haand og trykkede den energisk.

Helene rev den hurtig til sig, svang sig op paa Cyklen og sagde: »Paa Gensyn.«

Snart havde hun glemt Mødet i Skoven. Hun saa atter ud over det foraarsgrønne Landskab og huskede nu, at det var den første Maj, Valborgdag.

Dagslyset havde sejret; Luft og Spirer forkyndte, at Somren var nær.

Og nu red Helene Sommer i By med Anemoner i Brystet og vajende, smeldende Irisblade foran paa Cyklen.

Frøken Ipsen stod stille og saa indigneret efter Helene, til hun i det fjerne hørte hendes friske Sang; saa plukkede hun sig en Buket vissent Bøgeløv til sin Vase og gik langsomt videre.

Da hørte hun raske Skridt bag sig i Løvet, vendte sig og stod Ansigt til Ansigt med Berta Nærum.

Hun var ikke egentlig køn, men, hvad man kalder tækkelig. Saa' ganske frisk og tiltalende ud efter Morgenturen.

De gik et Øjeblik ved Siden af hinanden, Frøken Nærum forpustet, Frøken Ipsen stadig plukkende Bøgekviste med aargammelt Løv.

»Hvorfor venter De ikke lidt? Om en Ugestid kan De faa friske Bøgeblade,« sagde Frøken Nærum.

»Nej Tak, disse er solidere, de visner ikke, men

kan staa hele Sommeren, uden at man behøver at give dem Vand.«

»Ja, om Vinteren, det kan jeg forstaa, men om Foraaret og Sommeren —«

»Aa, De med Deres Foraar og Sommer! Hvad skal man med alt det Stads? — Jeg holder mest af Vinteren; saa er man ogsaa fri for al den irriterende Fuglesang. En rigtig klar Frostdag, det ved man, hvad er; da er Føret bedst og Luften mest styrkende.«

»Ja, hvor tit har man det?«

»Saa bliver man inde og faar noget udrettet. Sommeren er det bare Pjank: Kaffe i Lysthuset — Skovture — Blomsterbuketter! Uh, jeg hader alt det Vrøvl!«

Nu saas en Herre i Sportsdragt komme cyklende.

Han sagtnede Farten lidt, men lod til at ville drage videre, efter at have hilst paa Damerne.

Frøken Nærums Kinder fik en stærkere Farve; og hun blev uvilkaarlig rankere.

»God Morgen Doktor Holmsted!« udbrød hun med dirrende Stemme.

Frøken Ipsens Mund trak sig sammen til en bred Streg, idet hun skarpt iagttog de to unge.

»God Morgen, mine Damer,« sagde Doktoren, idet han undgik Frøken Nærums Øjne, der i den Anledning fæstede sig inkvisitorisk paa ham.

Der var noget ualmindelig nobelt og noget friluftsagtigt over den høje, spændstige Skikkelse, lidt af en civil militær og af en Videnskabsmand. Øjnene dominerede Ansigtet. De ejede et fængslende Liv, men tillige et vist vagtsomt Udtryk.

»Har De saa travlt?« spurgte Frøken Nærum Doktoren, der stadig sad paa Cyklen.

»Meget,« sagde han, men stod dog af, idet han tilføjede: »Kommer fra en Syg henne bag Skoven — skal have Vakcination hjemme i Formiddag.«

»Ja saa!« sagde Frøken Nærum lidt spidst.

»Det var Skade, ingen af Dem var her for lidt siden,« fremstødte Frøken Ipsen, »da havde De gjort Bekendtskab med Egnens nye Skønhed.«

»Guvernanten,« udbrød Frøken Nærum, »er hun saa — skøn?«

»Det kan Doktoren vel bedst afgøre,« erklærede Frøken Ipsen.

»Jeg saa hende kun paa Afstand i Aftes ved Valborgblusset, men hvad mener Doktoren, — hvis De i det hele var der?« bemærkede Frøken Nærum i en Tone, som hun forgæves søgte at gøre ligegyldig.

Holmsted, der havde en egen Evne til at vende det døve Øre til, overhørte Spørgsmaalet, saa paa Uret og besteg Cyklen, idet han sagde: »Det er høje Tid!«

»Kommer De ikke i Aften, saa vi kan faa den Schumann?« sagde Frøken Nærum ængstligt.

»I Aften — Tak — det kan jeg skam ikke, men med det første — haaber jeg sikkert — tør jeg bede Damerne formelde min Kompliment i Deres respektive Hjem.«

Som et Lyn susede han af Sted.

Frøken Nærum saa tankefuld efter ham.

Frøken Ipsen gentog parodierende: »Damerne, Damerne!«

Saa smilede hun ondskabsfuldt og sagde: »Han var ganske besynderlig i Dag!«

»Saa synes De? — Han er jo altid noget retiré; — jeg har da aldrig kendt et Menneske, der saa lidt giver sig hen.«

»Han har naturligvis set hende!«

»Tror De virkelig?«

»Jeg formoder det! Lagde De ikke Mærke til den Hast, han fik? Han haaber naturligvis at indhente hende og faa et Glimt af Dejligheden!«

En brændende Rødme overdrog Frøken Nærums Kinder, idet hun sagde: »Dokter Holmsted lader sig

ikke saa let dupere. — God Morgen og kom snart ned til os, at vi kan tale lidt Musik.«

Saa gik hun hurtig.

Frøken Ipsen saa spodsk efter hende og mumlede: »Den Guvernante er hende en slem Streg i Regningen!«

Ogsaa disse to bar nu Sommer i By: visne Blade og unge Skud fra Kundskabens Træ paa godt og ondt!

Men, hvad bar da Holmsted med sig?

Han standsede et Øjeblik nær det Sted, hvor Blusset brændte i Aftes.

Der brød han en grøn Kvist af i Skovbrynet, satte den i Cyklen og red Sommer i By op over alle Bakker.

VII.

DEN FØRSTE SKOLEDAG.

Paa Slaget 8 traadte Helene ind i Spisestuen, hvor hun fandt hele Familien samlet med Undtagelse af Bedstemoder.

Fruen skænkede selv Teen, som Stine bød rundt.

»Har Frøknen sovet godt i Nat?« spurgte Apotekeren.

»Naturligvis, det gør man altid efter Rejser,« sagde Fruen.

»Ja jeg har sovet ganske dejligt og slet ikke drømt,« svarede Helene.

»Det glæder mig,« bemærkede Fruen kort.

Anna saa kærligt iagttagende paa sin Lærerinde, der sørgede for hende hele Tiden.

»Du er snart saa stor, at du bør kunne hjælpe

dig selv,« bemærkede Fruen; »det har Desideria altid gjort.«

»Pyh!« gispede denne foragtelig.

Preben sad den meste Tid med sin store Kop for Munden og saa over dens Rand med store Øjne paa Lærerinden.

Efter en Pavse udbrød Helene: »Jeg har allerede været en lille Tur i Dag.«

»Jeg hører det,« sagde Fruen spidst og tilføjede, da hun saa Apotekeren stirre paa Helene: »Lønberg! Frøken Rørby tager dig det sikkert ikke ilde op, at du forlader os! Apoteket kræver vist din Nærværelse!«

Apotekeren rejste sig, bukkede forlegent, mumlede »velbekomme« og forsvandt snublende ud af Døren, gennem hvilken man saa et flygtigt Glimt af Lærlingens røde Haartop og hans spejdende Øjne.

Lidt efter begyndte den første Skoletime under den ny Guvernantes Ledelse.

Helene indsaa snart, at det ikke vilde være saa ganske let at undervise disse Børn, der repræsenterede tre Udviklingstrin.

Hun mærkede nu ved at udspørge Børnene, at Moderen ikke just havde den bedste Forstaaelse af sine Børns Evner. Desideria var overfladisk og ikke videre begavet; hun havde et hurtigt Nemme, naar hun vilde, men det var sjældent. Og hvad hun havde lært, glemte hun i samme Nu.

Anna var en langt dybere og rigere begavet Natur, men lidt langsommere i sin Opfattelse og Tilegnelse. Preben var et kvikt og klart Hoved, men Bogen var ikke hans Styrke.

For straks at danne sig et Begreb om deres Udvikling og Evne til at udtrykke sig, lod hun dem skrive en dansk Stil. Desideria maatte skrive et Brev til en fingeret Veninde, Anna skulde fortælle lidt om Foraaret, og Preben fik for første Gang i sit Liv Lov at skrive en fri Stil om Valborg Aften.

De opgivne Emner og Helenes hele naturlige Facon morede Børnene.

Frøken Ipsen plejede at give Desideria Stile som: »Evropas Folkeslag og deres forskellige Fysiognomier«, »Hvad er Forskellen paa Venskab og Kærlighed?« Ja, selv lille Anna fik Opgaver som »Hvorledes bør en Konge være, og ved hvilke Midler skal han herske over sit Land?«

Frøken Ipsen var en Kvinde med Blik for Pædagogikkens Højfjælde; men hun glemte, at man maa lære at gaa i Dalen, før man kan klatre til Fjælds.

Det pædagogiske i strengere Forstand var just ikke Helenes Styrke; men ved sin naturlige Fremgangsmaade vandt hun langt videre end sin Forgængerinde.

Hen ad 1 gik Fruen stille op ad Trappen og traadte pludselig ind i Skolestuen. Desideria og Anna skrev nu Kladderne ind i Stilebogen, og Preben var paa den anden Tavle.

Helene rejste sig med Bogen og kom Fruen i Møde.

»Lad mig ikke forstyrre Dem,« sagde denne, »maa jeg blot se, hvad det er for Opgaver, De har givet — ja, det kan I da skrive noget om.«

»Det kan vi vel nok,« vrissede Desideria.

»Nej, sikken en Mængde du har skrevet, lille Anna; det plejer du ellers ikke.«

Anna saa' op med røde Kinder og straalende Øjne, idet hun undselig dækkede det skrevne med Haanden.

»Og Preben — du skriver jo nok saa lystig!«

»Ja, det er rigtig Grin!« sagde Preben gloende rød i Hovedet.

»Du mener formodentlig, at det opgivne Emne fylder dig. — Ja undskyld Frøken, jeg blander mig ellers aldrig i mine Børns Affærer. Det er meget respektabelt, at De lægger saa stor Vægt paa Modersmaalet; men det løber saamænd ikke fra os. Jeg haaber ikke, De glemmer at lade Børnene perfektionere sig i det franske. Jeg ved nok, hvormeget det soutenerede mig, den Gang jeg var hos Grevens!«

Med denne sortie forsvandt Fruen.

Efter Frokosten anvendte hun et Par Timer paa sit Middagstoilette. Og naar dette var færdigt, satte hun sig ved Vinduet i Rygeværelset og »tog imod«. Hun holdt da i Reflektionsspejlet Øje med alle, der gik ud og ind paa Apoteket, hvilket ikke syntes at have nogen fremskyndende Indflydelse paa Haandarbejdet. Saa var det Visittid indtil Middag. Man kunde jo aldrig vide, om ikke en grevelig Vogn skulde svinge op for Døren.

Middagsmaden havde hun fastslaaet; men hun fulgte her den samme Fremgangsmaade, som Dumas'erne og andre berømte Porfattere; hun gav kun de geniale Idéer, Udførelsen overlod hun til saa rutinerede Hænder som Jomfru Terkelsens. Præcis Klokken $4^1/_2$ gik Stine ud i Gangen mellem Apoteket og Lejligheden og slog med en stor Træske tre Kraftslag paa en Kobberkasserolle.

Forøvrigt var denne Entré udstyret som en Slags Forstue; her var anbragt en gammel Bilæggerovn, der dog intet Rør havde, samt et Par gamle falmede Kobberstik, hvor man saa Paris og de tre Gudinder paa Ida, — Æblet var ædt af Tidens Tand — samt Odysseus hos Nymfen Kalypso, hvis Yndigheder dog ikke var saa friske, som da de fængslede den Homeriske Helt i 7 Aar.

Slagene fra Gongongen — hvortil Fruen havde ophøjet Kasserollen — havde lydt. Apotekeren hængte sin Kalot paa Kontoret, Didrik pustede lidt Heksemel af sin Næsetip og søgte forgæves med Sprit at gnide Regnbuskæret af sine Hænder; Provisoren ombyttede sin Miksturfrakke med en Fløjels Jaket, overstænkede sig med Eau de Verveine og bragte sine Kunstnerlokker i Uorden; Pandekrøllerne blev gerne gaaet efter med et varmt Jærn.

Helene mødte omklædt i en udskaaren blaa Kjole og saa ganske brillant ud.

Familien var forsamlet.

Apotekeren, der kendelig oplivedes ved Synet af

Helene, mærkede Konens Øjne hvilende paa sig og søgte at se ligegyldig ud.

Bedstemoder smilede til Helene og sagde: »De har været flittig i Dag.«

»Aa, ja saamænd,« svarede hun beskedent.

»Morderlig,« raabte Preben, »vi har rigtignok hængt i, saa det —«

»Stille Preben!« afbrød Fruen, »man raaber ikke ved Bordet.«

Man havde lige taget Plads, to Stole stod endnu tomme, da Provisoren kom ind.

Helene kastede et flygtigt Blik paa hans store Kunstnerhaar og det lange Slips.

Apotekeren præsenterede stammende: »Det er min Pro — Provisor, Hr. Pharma — — ma — maceut —«

»Kruse,« supplerede denne.

»Og vor ny Gu — Guvernante, Frøken —«

»Rørby,« fuldendte Fruen, lidt irriteret over alle disse Anstalter.

Provisoren bukkede, men lod for Resten, som han ikke saa Frøknen, en i Forvejen vel beregnet Taktik, der i høj Grad beroligede Fruen, som kendte hans erotiske Temperament fra forskellige Scener i og udenfor Apoteket. Et Øjeblik efter bankede det haardt paa Døren, og Lærlingen traadte ind, oppudset efter bedste Evne; hans ildrøde Haar laa vandkæmmet, skinnende af Nizzaolie, ned over Panden, og et brandgult Humbug paa den blaagrønne Skjorte fuldendte denne Farvesymfoni.

Apotekeren begyndte at mimre saa smaat, da Fruen kort og skarpt, med Suppeskeen i Haanden, sagde: »Vor Lærling, Didrik Brask.«

Denne bukkede saa dybt, at hans Næse næsten berørte Stoleryggen, hvilket fremkaldte en stille Fnisen hos Børnene.

»De behøver ikke at banke, Brask; det bruges ikke længer i fashionable Huse,« sagde Fruen, med et strengt Blik til Børnene.

»Er Døren aflaaset og Skiltet anbragt?« spurgte Apotekeren.

»Jo, Hr. Apoteker!« svarede Lærlingen.

Sagen var, at man, for at kunne have Pharmaceuten og Lærlingen til Middag, havde arrangeret det saaledes, at naar der ikke var særligt Arbejde i Middagstiden, blev Døren til Apoteket fra Gaden aflaaset og et Skilt anbragt i Vinduet: »Til Middag. Ring stærkt!« Der var da ført et elektrisk Apparat ind, som straks allarmerede i Spisestuen.

Naar Maden blev serveret, hviskede Provisoren altid halvhøjt til Didrik franske Navne, der stod i en skrigende Modsætning til den Nakkerupske Tarvelighed. Da Stine som sædvanlig skænkede Vand om, mumlede Provisoren: »Portvin eller Sherry?« Da brast Lærlingen, saa Børnene og, efter et svagt Forsøg paa at staa imod, ogsaa Helene i Latter.

Da Fruen ikke ønskede slige Scener gentaget, sagde hun ganske rolig: »De synes ikke at befinde Dem rigtig vel i Dag, Brask; Desserten vil derfor blive bragt Dem paa Deres Værelse; og indtil videre vil De faa Maden ud, til De atter er fuldstændig restitueret.«

Lærlingen rejste sig aldeles bleg, bukkede som før og aabnede Munden som for at sige noget.

»Velbekomme!« sagde Fruen kort.

Saa forsvandt han i en Fart.

Da han var gaaet sagde Fruen i en let Konversationstone: »Det er et ualmindelig smukt Vejr i Dag; hvad mener du, Lønberg, om vi gik over til Provstens i Aften?«

»Ja, det er jo rimeligt,« sagde Apotekeren, »at vor Sjælesørger —«

»Bliver den første, vi præsenterer Guvernanten for,« supplerede Fruen.

Risengrynsklatterne blev budt om.

Derpaa fulgte Vaskeskaalene med Pebermyntevand.

Da Provisoren var gaaet, sagde Fruen: »Den

Herre og jeg faar en større og større Mellemregning, som jeg ved Lejlighed skal have opgjort.«

Paa Grund af Majdagen skulde der drikkes Kaffe i Kabinettet til Haven, hvortil Dørene aabnedes, og en varm grødetung Luft trængte ind: udenfor blomstrede Tulipanerne i flammende Farver, og Auriklerne begyndte at udfolde deres Fløjl i skiftende Nuancer.

Bedstemoder stod i den aabne Dør og indaandede den bløde Luft, da Helene bød Kaffen om.

Da hun præsenterede Bakken, saa hun saa straalende ud, at Apotekeren uvilkaarlig udbrød: »Der har vi Hebe med Kaffen!«

»Hebe,« gentog Fruen rasende, »hvem mener du?«

»Ih, He — He — Hebe,« sagde Apotekeren stammende, »det var jo hende, der bragte Guderne deres Drik!«

»Guderne — naar er du bleven en Gud, Mads?«

»Det blev muligvis Apotekeren ved Synet af denne Gudedrik,« sagde Helene spøgende.

Imod sin Vilje maatte Fruen smile, da hun selv havde lavet Kaffen.

Lidt efter sagde hun: »De bør gøre et smukt Toilette, Frøken; men jeg tilraader Dem at tage en mere decent Kjole paa.«

»Men Gudbevares Frue!« udbrød Helene.

»Ja Folk er meget kritiske her paa Egnen; og Hansens-Bjergs er en meget alvorlig Familie med stærkt rigoristiske Anskuelser.«

Her rejste Bedstemoder sig, satte Kaffekoppen haardt paa Bordet og stak sin Arm ind under Helenes: »Klæd Dem, som De vil, mit Barn; De bliver dog aldrig afskrækkende!«

Derpaa gik hun med Helene ud af Døren, idet hun stødte Stokken haardt i Gulvet.

Apotekeren vilde følge efter, men et ildevarslende »Mads« holdt ham tilbage.

»Hvad er der, lille Jette?«

»Ja, du er en rar en! Trods mine Advarsler

begynder du den første Dag at opmuntre Guvernantens slette Instinkter; husk du er endnu en — om ikke ung — saa dog yngre Mand i dine bedste Aar.«

»Snik Snak!« sagde Apotekeren og fortrak hele sit rødfregnede Ansigt i et bredt Smil.

»Jo, min Ven; du skulde ikke sætte en ung Pige Fluer i Hovedet, som er betroet i vor Varetægt.«

Hahaha! lød det pludselig henne fra Døren.

»Hvem vover at lure?« sagde Fruen.

»Jeg lurer ikke?« svarede Desideria spidst; »men jeg lo blot af dine relative Sætninger; det er godt, du ikke gaar i Skole hos Frøken Ipsen; saa havde der været til dig!«

»Hvad ønsker du?«

»Jomfru Terkelsen spørger, om I beærer os med jeres Nærværelse til Te.«

»Nej; — husk hende paa, at hun anvender Enden af Rullepølsen til Provisoren og Lærlingen, som hun hakker med et Løg imellem og kommer paa Smørrebrødet.«

»Saa, Mama — nu er du relativ igen!«

»Og du er uartig! — Vil du ogsaa huske paa, at hun skænker paa Tébladene fra i Morges, hvis de ikke er kastet væk.«

»Den Tilføjelse er dig værdig, Mama!«

VIII.

EN LANDSBYPRÆST.

Helene studsede, da hun med en vis Hjertebanken vandrede ind i Præstegaarden — den første danske Præstegaard, hun skulde se. Hvor var Lænke-

hunden, den glammende Lænkehund? Hvor var Møddingen, den berømte, lovsungne Mødding med Ænder og Røgtere, hvor var Høns og Kyllinger? Den lille Gaardsplads var pillet og ren; ikke et Græsstraa fandtes mellem Stenene. Ingen Kat listede over Gaarden. Den nylig ombyggede Hovedbygning førte nærmest Tanken hen paa en Strandvejsvilla. En prangende Drivhusflora saas bag de store Glasruder, og en elegant Cementtrappe med funklende Messinggelænder førte op til Hovedindgangen.

Fruen observerede Helenes forbavsede Ansigtsudtryk og sagde: »Ja dette er ingen almindelig Landsbypræstegaard!«

Nej, Helene begyndte at ane det.

Ikke en Lyd hørtes, ikke et Menneske saas; ingen Storkerede paa Taget, ingen Dueflok i Solskinnet. Selv Spurvene syntes at være flygtede; men, hvad skulde de ogsaa her, hvor der ikke var et Korn at pille?

Nu stod man udenfor Hoveddøren, hvor en elegant Messingplade bar Navnet Hansen-Bjerg i Kæmpebogstaver.

Fruen trykkede let paa det elektriske Apparat.

Døren sprang op, og en galloneret Tjener viste sig i Døraabningen. Han førte dem ind i Entréen, hvor Tøjet blev aftaget og ophængt. Med en vis Spænding saa Apotekeren, Fruen og Tjeneren Helene aftage Overtøjet. Hun viste sig med Sølvnaalen i det mørke, svulmende Haar og en blaa Kjole med et klart Tylls Liv.

Tjeneren meldte først de ankomne og aabnede saa Døren til Salonen.

Ind bruste Fruen, fulgt af Helene og den trippende Apoteker.

I den ualmindelig elegante Dagligstue sad Provsten og hans Frue, vegeterende efter den sene Middag.

Provsten var en smuk, men temmelig velnæret Mand; han fæstede straks sine Øjne med synligt Velbehag paa Helene.

Nu traadte Apotekerfruen frem og sagde med indsmigrende Stemme: »Vor kære Provst og hans Frue skal være de første, i hvis Hus vi fører vor nye Guvernante, Frøken Helene Rørby ind.«

»Velkommen her paa Egnen,« sagde Provsten med en Stemme, der forraadte hans jydske Oprindelse, »ret hjertelig velkommen! Og jeg haaber, De maa befinde Dem vel, hvad De sikkert ogsaa vil gøre i et saa kultiveret Hus som Lønbergs og under en saa elskværdig Husmoder som Fru Lønberg.«

Under denne lange Velkomsthilsen, der blev drævet unødigt længe ud, holdt han hendes bløde Haand indelukket i begge sine.

Den lille, magre Præstefrue traadte nu frem; hun var alt andet end køn — en stor Vorte paa Kinden dominerede de stramme Ansigtstræk. Men hun havde Holdning og Air, samt en vis aristokratisk Akcent i Stemmen, idet hun sagde: »Ogsaa jeg byder Dem velkommen her paa Egnen; og maa jeg præsentere Dem vor Søn Jacques, Elev i Latinskolen; han har Ferie, da det er Store Bededag i Morgen«.

En bleg, ung Fyr traadte et Skridt frem, bukkede forlegent og trak sig hurtig tilbage bag en højrygget Stol, hvorfra han sendte stjaalne Øjekast til Helene.

I det samme traadte en ung Pige ind i Stuen. Man vilde straks sige, at hun lignede en forklædt Bondepige; og det var hun i Virkeligheden ogsaa.

Det var nemlig den omtalte Nielsine, en Datter af Proprietær Sørensen fra Virreby, der havde sat hende i Provstens Hus, for at hun, som Faderen sagde kunde blive »virkelig dannet i sin Optræden.«

Præstefruen præsenterede hende.

Nielsine gik øjeblikkelig hen og gav de ankomne Haanden.

Helene syntes straks godt om den unge Pige, i hvem hun fandt en Lidelsesfælle.

Der indtraadte en Pavse, under hvilken Nielsine pludselig begyndte at le, svagt akkompagneret af Helene.

»Den glade Ungdom!« sagde Præstefruen undskyldende.

»Aa ja, saamænd!« indrømmede Apotekerfruen overbærende, men dog med en Tone af Bebrejdelse, idet hun fikserede Helene.

»Maa jeg it' vis' den københavnsk' Frøken Haven?« sagde Nielsine med stærk jydsk Akcent.

»Er der noget at observere?« spurgte Præstefruen, »jeg har ikke været der i de sidste Dage.«

»Ja, der er møjet at se!«

»Værsgod, vis De kun Frøken Rørby Havens Mærkværdigheder.«

De to unge Piger forsvandt leende ud af Stuen. Sønnen listede langsomt bagefter.

Man havde nu taget Plads, da Provsten spurgte: »Naa, hvorledes gaar det med Provisoren?«

»Aa, jo; han synes nu at lægge lidt mere Baand paa sig,« sagde Fru Lønberg.

»Ja, lidt mere Baand —« mumlede Apotekeren.

»Det glæder mig meget at høre,« bemærkede Præstefruen.

»Ja, det er sørgeligt,« deklamerede Provsten, »at en saa stor musikalsk Begavelse skal være skjult i et saa skrøbeligt Hylster, som en Kremoneser i en ormstukken Kasse. Han kan jo virkelig spille saadan, at det gaar en gennem Sjælen, ja gennem Marv og Ben; men han har vanskelig ved at tøjle sine daarlige Instinkter — meget sørgeligt! Jeg haaber ikke, at der skal blive gydt Olie i Ilden nu, da han daglig i sin umiddelbare Nærhed faar en Skønhedsaabenbaring, som nok kunde sætte stærkere Gemytter i Brand.«

»Men, hvad mener du, Jørgen?« spurgte Præstefruen med slet dulgt Harme.

»Ja, jeg forstaar ikke ganske Provsten,« snerrede Apotekerfruen.

»Provsten mener naturligvis — naturligvis —« tillod Apotekeren sig, men blev stikkende i det, da han mødte Konens Øjne.

»Hvem, kære Lønberg?« spurgte Apotekerfruen med blid Arrighed.

Den stakkels Apoteker blev heldigvis befriet for at besvare dette delikate Spørgsmaal, da Tjeneren i det samme meldte Frøknerne Nærum, Ipsen og Ludvigsen.

Den næsten forsvindende Sum af kvindelig Skønhed, som nu lukkedes ind i Stuen med de tre Damer, virkede i høj Grad beroligende paa de to Fruer, der nu rejste sig.

Og Herrerne gik ind i Studereværelset, hvor de lod sig Provstens udmærkede Havanacigarer smage.

Helene gik imidlertid gennem Haven med Nielsine; uden at vide af det, fulgtes de i Afstand af den unge Latiner, der uimodstaaelig droges til Helene.

»Nu skal jeg sige Dem en Ting, Frøken Rørby,« sagde Nielsine, da de var ene, »det er bare Far, der har sat mig her i Huset, fordi han vil, jeg skal være fin paa'et, men det bliver jeg aldrig.«

»De er rigtig sød,« sagde Helene, slyngede sine Arme om hendes Hals og kyssede hende.

Den spejdende Jacques saa langt efter de unge Piger, da han observerede denne ømme Tilnærmelse.

»Lad os være dus, naar ingen hører paa'et, og kald De mig Nielsine, saa kalder jeg Dem — hvadfornoget?«

»Helene!«

»Ja, det kan man se paa Dem, at De maa hedde!«

»Naa Nielsine; du har det nok noget lignende som jeg: du er hos Mennesker, som vil være fine paa det.«

»Ja er 'et it' rædsomt, at Folk kan skabe sig saadan.« Med hviskende Stemme og tindrende Øjne tilføjede hun: »A er en Bondepige, og det vil a vedblive at være! A skal osse nok sige det til Far, naar a —«

Her standsede hun og blev ildrød i Hovedet.

Nielsine, skjul ikke noget for mig.«

»Helene, du skal være den første, der faar noget at vide, naar der bliver noget at fortælle; men foreløbig —«

I det samme hørte de fra et Lindelysthus, hvortil de nærmede sig, højrøstede Stemmer.

De kendte straks Frøken Ipsens skarpe Røst, der altid lød, som hun dikterede dansk Stil: »Og jeg siger Dem Berta, at De taler som den døve om Tonerne; Richard Wagner er et musikalsk Misfoster; det er jo ogsaa betegnende, at hans største Beundrer var den gale Kong Ludvig af Baiern!«

»Nej,« svarede Frøken Nærum, »deri tager De fejl, Adelaide. De kan ikke dømme Wagner efter en Opførelse her i Landet. De skal høre og se ham i Tyskland. Og jeg siger Dem, at han er den eneste Digterkomponist, der eksisterer. Tekst og Toner er hos ham et hele, — to Floder, der forenes i det samme Delta. Hos andre Komponister er Librettoen en mudret Kilde, der gør Musikkens klare Bølger urene.«

Her udbrød Frøken Ipsen: »Ah, der ser jeg min nye Kollega igen — god Dag, Frøken Rørby! Tillad mig at præsentere Dem Frøken Berta Nærum og min Elev, Frøken Astrid Ludvigsen.«

Frøken Ipsen, der sværmede for Tomandskonversationer, tog rask Helenes Arm og førte hende ned ad en Sidegang, hvor hun underkastede hende et Krydsforhør, der havde det Resultat, at hun senere hen erklærede, at hun frygtede, Frøken Rørby manglede pædagogisk Skelet, en Ytring, der hurtig gik Egnen rundt.

Nielsine var løbet ind for at arrangere Teen.

Astrid og Latineren spadserede rundt i Haven.

»Nej, hvor hun er sød!« sagde Astrid.

»Ikke ilde,« indrømmede den vordende Musasøn, men tilføjede med Kendermine: »Vi har dem skam ogsaa smukke inde i Byen.«

Frøken Nærum var imidlertid sunken ned paa

en Bænk i Lysthuset og udbrød halvhøjt: »Nej, er hun saa smuk — er hun saa vidunderlig — for det finder han naturligvis — han og alle Herrerne!«

Hun skjulte et Øjeblik sit Ansigt og var ligeved at briste i Graad, saa sprang hun op og hviskede med dirrende Røst: »Nej, nej, nej, — det skal ikke — det skal ikke ske!«

Saa tog hun sig sammen og gik ned ad Nøddegangen med Skridt som Hævnersken i et Sørgespil.

Det var nu ved Solnedgangstiden.

Og hele Selskabet var efterhaanden samlet i Havegangene.

Saa førte Provsten Forsamlingen op paa en lille Høj i Udkanten af Haven, hvor man traadte ind i et Lysthus med kulørte Ruder. Og nu bestod Moroen i at se de forskellige Farver, de nærmeste Omgivelser fik. Lidt efter viste Tjeneren sig i Døren. Præstefruen spurgte, om Teen var serveret. Da Tjeneren bukkede bejaende, gik man ind i Stuen, hvor Teen, ganske som hos Apotekerens, serveredes paa Smaaborde med tyndt Smørrebrød og Smaatvebakker.

Helene mærkede ikke, at alles Øjne var rettede mod hende; hun var sunken hen i sine egne Tanker, der drejede sig om denne mærkelige Præstegaard, da hun pludselig saa op fra sin Te og mødte Frøken Nærums Øjne, der havde et saa ondt, næsten hadefuldt Udtryk, at Helene aldeles forskrækket tog Øjnene til sig; det samme gjorde Frøken Nærum, der følte, at hun havde forløbet sig, hvorfor hun med sit venligste Smil sagde: »De maa endelig snart besøge os, Frøken Rørby.«

Helene takkede med et vist Forbehold. Den Overgang var hende for stærk.

Paa engang udbrød Frøken Ipsen: »Hvad mener De om Skolehygieinen, Frøken Rørby?«

Spørgsmaalet kom Helene saa uventet, at hun blev ganske rød i Hovedet.

»Det er en meget alvorlig Sag, som jeg beder Dem nøje overtænke,« vedblev Frøken Ipsen, »jeg

tilraader Dem 5 Minutters Gymnastik hver Time og et Vindu aabent Sommer og Vinter; dette sidste er absolut nødvendigt i et saa indskrænket Lokale som det, der sikkert staar til Deres Raadighed.«

Helene havde snart vundet Herredømmet over sig og svarede med smilende Ansigt: »Det Lokale, hvori jeg læser med Apotekerens Børn, er slet ikke saa lille, som De tror; for Resten vil jeg altid være taknemlig for Deres gode Raad; men i dette Tilfælde har jeg heldigvis ikke Brug for det, da jeg naturligvis altid læser for aabent Vindu.«

Der indtraadte en lang Pavse, under hvilken man saa forbavset paa Helene, til endelig Nielsine eksploderede og skyndte sig ud af Stuen.

Selv Fru Lønberg maatte indrømme, at Helene havde klaret sig ypperligt.

Men Frøknerne Ipsen og Nærum vekslede Øjne, og, hvad Wagner ikke havde evnet, det formaaede Helene; de to indgik i dette Øjeblik stiltiende en Defensiv- og Offensivalliance mod den smukke, sejrssikre Guvernante.

Frøken Ipsen brød først Tavsheden ved at spørge Provsten: »Forstyrrer vi Dem nu ikke, da De jo skal præke i Morgen?«

»Aldeles ikke; min Præken er nedskreven og memoreret.«

»Det er jo Højmesse i Morgen,« spurgte Apotekerfruen.

»Højmesse,« mumlede Apotekeren.

Provsten nikkede.

»Jeg sætter megen Pris paa en lang Præken,« bemærkede Frøken Ipsen, »den tvinger os til at samle Tankerne.«

»Hovedsagen er dog, om der tales til Hjertet,« erklærede Helene.

»Hjertet,« udbrød Frøken Ipsen indigneret, »nej, det er det upaalideligste Barometer. Forstanden skal regulere vort Sjæleliv!«

Provstinden lod et Ord falde om, at det vilde

være interessant at faa en lille Prøve paa, hvorvidt Frøken Ludvigsen havde bragt det i sine musikalske Studier.

Men Frøken Ipsen erklærede bestemt, at hendes Elev foreløbig kun gjorde Fingergymnastik.

Frøken Nærum spurgte nu Provsten, om Doktor Holmsted havde været her fornylig, idet hun samtidig iagttog Helene; og det undgik hende ikke, at Frøken Rørby syntes at høre det med en vis Interesse. Skulde hun allerede have truffet ham?

Frøknerne Ipsen, Nærum og Astrid stod allerede med Tøjet paa, da Frøken Ipsen pludselig spurgte Helene: »Har De tænkt Dem en Præstegaard saadan?«

»Nej!« for det ud af Helene.

»God Nat og Tak for i Aften,« sagde Frøken Ipsen og gik triumferende ud af Døren, fulgt af Frøken Nærum og Astrid.

Nu brød ogsaa Apotekerfruen op.

Skønt Provstinden indtrængende bad Provsten vogte sin Hals for Aftenluften, vilde han absolut følge Helene, da han mente, Apotekeren havde nok i sin Frue; men Lønberg erklærede, at hvis Frøken Rørby vilde nøjes med hans venstre —

Apotekerfruen nappede ham her i bemeldte Arm. Og inden man saa sig for, tog Nielsine Helenes Arm og sagde: »Nu skal jeg følge Frøknen over.«

Da man nærmede sig Apoteket, saas som sædvanlig paa denne Tid af Aftenen kun Lys hos Provisoren, ligesom man hørte Tonerne fra hans Klaver.

»Uha, hvor han spiller!« sagde Nielsine, »god Nat Hr. Abbeteker, god Nat Fru Abbe — Lønberg, god Nat, Frøken Rørby — Helene,« hviskede hun hende i Øret og løb leende tilbage til Præstegaarden.

Da man var naaet op paa det dunkle Loft, sagde Fruen, der i Mørket fik sit gamle Mod: »God Nat, Frøken Rørby! — Nu vil jeg give Dem et godt Raad: tænk Dem vel om, inden De handler og taler!«

Dermed forsvandt hun og Manden.

Og Helene gik ind paa sit Værelse.

Da de var gaaet, rejste en Skikkelse sig fra en Krog og forsvandt i Bedstemoders Værelse, efter med Stokken at have truet i den Retning, hvor Fruen var gaaet.

Helene satte sig i Overtøjet ved det aabne Vindu og saa ud: de lyse Nætter var nær, Himlen var klar og skyfri, kun enkelte Stjerner lyste mat, og Maanen stod i første Kvarter . . . . . .

Hvorledes skulde hun holde dette Liv ud hos denne kolde, stive Frue? Og hun var jo næppe begyndt.

Saa lukkede hun Vinduet og skyndte sig i Seng. Hun tænkte paa Moderen og Søsteren. Nu sov de vel. Og Katrine sad med Stoppestrømpen ved sin lille Køkkenlampe og læste Føljetonen i »Aftenposten«.

Det var Store Bededagsaften! Nu huskede hun det først. Da havde de altid været med Forældrene i Frederiksberg Have, fodret Svanerne og hørt Klokkerne ringe fra den lille hyggelige Frederiksberg Kirke . . . . . Mon de døde kunde se herned? Hun tænkte paa Faderen. Han saa saa forunderligt paa Moderen den sidste Dag . . . . . Ja, for hendes Skyld vilde hun lide!

Saa faldt hun i Søvn med vaade Kinder.

IX.

I KIRKEN.

Næste Morgen blev der banket stærkt i Gulvet hos Bedstemoder.

Og Stine skyndte sig derop.

Bedstemoder, der endnu laa i Sengen, sagde: »Vil De bede min Datter komme herind snarest mulig.«

»Fruen er da vel it' daa'lig?«

»Gaa!« sagde Bedstemoder og løftede Stokken. Stine skyndte sig ud, glemte, som sædvanlig i bevægede Øjeblikke, at banke paa, styrtede lige ind i Sovekamret og overraskede Apotekerfruen i dybeste Negligé!

»Er der Ild i Huset?«

»Næ — men —!«

»Naa, hvad er det saa?«

»Je' sku' helse fra Fruens Moder og sige, om Fruen it' vilde komme ind til hende lige straks.«

»Er hun da syg?«

»Ja hun ser ud til lidt af hvert!«

I en Fart ilede Fruen over Loftet, just som Bedstemoder for tredje Gang stødte i Gulvet.

»Er du syg, Moder?« spurgte den indtrædende Apotekerfrue.

Bedstemoder svarede intet, men laa til Apotekerfruens store Skræk ganske stille hen og saa frem for sig, som om hun ikke anede Datterens Nærværelse.

Endelig, efter en Evighed af nogle Sekunder, sagde Bedstemoder ganske sagte, som om hun talte i Vildelse: »Kom kun nærmere, Prokurator Krarup!«

Ved disse Ord blev Apotekerfruen ligbleg og rystede over hele Kroppen.

Prokurator Krarup var nemlig Bedstemoders Sagfører og Eksekutor testamenti.

Bedstemoder vedblev, efter et Øjeblik ligesom at have samlet sine Tanker: »Denne Gang er det Alvor, Prokurator Krarup. Lad os nu faa Testamentet i Orden. Alt, hvad jeg efterlader mig, testamenterer jeg i velgørende Øjemed.«

»Men Moder dog — skal jeg sende Bud efter Justitsraad Nærum?«

»Hvad — er det dig?« sagde Bedstemoder med godt forstilt Overraskelse. »Jeg har jo engang for alle sagt dig, at jeg ikke ønsker at se den Gnaver

indenfor min Dør. Doktor Holmsted er min Læge! Men det, som jeg lider af, kan ingen Doktor kurere mig for — men kun en Apotekerfrue — og det er dig! Jeg lider af Sorg og Bedrøvelse over en Datter, som har sat sig i Hovedet, at hun vil forbitre Livet for alle sine omværende. Og hun skal ikke arve mig. Nu er det slaaet fast! I faar intet — paa Preben og Anna nær; — de søde Børn; det er de eneste, der bryder sig om mig.«

Nu begyndte Apotekerfruen at græde: »Men Moder dog, vil du gøre os ulykkelige?«

»Hold op med dine ferske Krokodilletaarer! Nu vil jeg have en Ende paa det! Og det straks! Forandrer du ikke øjeblikkelig din Opførsel, saa gaar jeg selv til Byen, om jeg saa skal krybe op ad Trapperne til Prokurator Krarup.«

»Min Opførsel — Moder!«

»Ja, din Opførsel mod Frøken Rørby. Du vil blive til Skandale for hele Egnen, naar hun nu straks rejser herfra igen.«

»Vil hun rejse?« spurgte Apotekerfruen forskrækket.

»Ja, naturligvis! Tror du, hun kan holde ud at blive pint og plaget og forfulgt for hvert Skridt, hun gør?«

»Hvem forfølger hende?«

»Du,« raabte Bedstemoder og rettede Stokken saa pludselig imod hende, at hun forfærdet sank ned paa en Stol.

»Har hun sladret til dig?«

Her rejste Bedstemoder sig op i Sengen og sagde: »Synes du, hun ser ud til Sladder! Jeg forstaar mig lidt paa Mennesker, og, saasnart jeg saa hende, stod det mig klart, at hun er et udmærket Menneske, et rent Pragteksemplar af den usle Race, der kaldes Menneskeslægten. Husk, hun staar ene i Verden; — lad hende kun have lidt Modgang, det er godt! De vilde Skud skal kappes. Men at forfølge og kue hende, det er som at hugge ind i et ungt Træ. Det

taaler hun ikke — og det taaler jeg ikke, saa længe jeg er her i Huset. Saa, bliver det ved paa den Maade, rejser jeg og tager hende med mig — men først en lille Tur til Prokurator Krarup . . . Spørg mig ikke ud! Jeg ved alt, hvad du har sagt til hende, lige fra hendes Ankomst til i Aftes, da du gav hende en af dine grevelige Reprimander. — Gaa, og Gud trøste dig, hvis mit Æg er haardkogt i Dag.«

Apotekerfruen gik, skælvende og rystet, ind og fuldførte sit Toilette; hun havde aldrig set Bedstemoder saa ophidset.

Da hun var gaaet, brast Bedstemoder i en stille, klukkende Latter og sagde tilfredsstillet: »Jeg tænker, den Dosis hjalp!«

Fruen kom for sent til Tebordet den Dag, sagde usædvanlig venligt Godmorgen til Helene og var i det hele taget saa elskværdig, at Apotekeren, der troede, han havde fri Spas, absolut vilde, at Helene skulde have noget af Flødeskindet i sin Te.

»Saadan noget kender Københavnerne ikke,« sagde han spøgende, »man paastod, da jeg var paa Vajsenhusapoteket, at Mælkehandlerne kogte Postpapir i Mælken for at —«

»Krøniker!« indskød Fruen, men tilføjede hurtigt: »Har De Lyst til Flødeskind, saa tag dog endelig saa meget, De vil.«

Fru Lønberg havde virkelig faaet Skræk i Blodet, og hun var, i alt Fald den første Tid, mere forsigtig i sin Opførsel over for den unge Pige.

Det manglede blot, at Frøken Ibsen og Kompagni skulde have den Triumf, at Guvernanten rejste, lige som hun var kommen. Var hun først bleven gammel i Gaarde, det var en anden Sag!

Der blev nu ringet, Pigen traadte ind, og Fruen sagde højtidelig: »Bring Apotekerens Æg!«

Et Øjeblik efter blev et blødkogt Æg serveret for Lønberg, der sagde undskyldende: »Jeg skal sige Dem, at — at —«

»At vi paa Grund af Kirkegangen stryger Fro-

kosten og spiser tidligere Middag i Dag; og i den Anledning faar Lønberg et blødkogt Æg; ønsker De ikke ogsaa et?«

»Nej mange Tak!« sagde Helene.

I det samme hørtes Bedstemoders Stemme, hun var ubemærket traadt ind: »Den Slags Ting spørger man ikke om! — Skal I høre Hansen-Bjerg i en stiv Klokketime, saa trænger I sandelig til at styrke Legemet, at Aanden ikke skal faa Overvægt.«

Her kom Preben springende ind med en udsprungen Bøgegren og raabte: »Værsgod, Bedstemoder!«

»Tak, min søde Dreng!« sagde hun og tog Grenen, »er Skoven udsprungen?«

»Nej, ikke helt; men Skovfogden, han ved det altid, for han passer paa, og han sagde, at i Overmorgen var den helt grøn, især hvis vi fik en Nats Regn.«

Bedstemoder svang Grenen og sagde: »Det er en Tryllekvist, den gør mig ung igen!«

Hun viftede til Helene og gik ud af Stuen.

I det samme ringede Kirkeklokkerne. Og lidt efter gik Apotekeren, Fruen, Børnene og Helene op ad Kirkebakken og ind paa Kirkegaarden.

Bønderne kom nu kørende fra alle Sider, satte Hest og Vogn ind i Gaardene og kom i Stadstøjet vandrende op til Kirken, hvor de flokkedes uden for Døren, Mændene med Piberne stikkende op af Lommen, Konerne med Salmebogen og Lommetørklædet i Haanden.

Saa kom Provsten i en fin Præstekjole med Fløjlskrave og en flunkende ny Silkehat, mens han under Armen bar de hellige Bøger, der funklede med Guldsnit og Guldkors.

Han hilste venligt til alle Sider, men talte ikke til nogen, før han saa Apotekerens, hvem han alle gav Haanden; sidst tog han Helenes Haand, idet han sagde: »Det glæder mig, De søger Kirken.«

Med Præsten i Spidsen gik Menigheden ind i

Kirken, hvor Degnen stod bukkende i Koret. Han var en ganske jevn Bondemand og den mest komplette Modsætning til Provsten.

Helene saa sig interesseret om i den smukke Landsbykirke, der var over tre hundrede Aar gammel og indeholdt de grevelige Familiebegravelser og flere Portrætter af afdøde grevelige Personer.

Apotekerfruen, der fulgte hende med Øjnene, hviskede til hende: »Der hænger den bekendte Grev Otto med sine tre smukke Hustruer.«

»Tre Hustruer?« sagde Helene spørgende.

»Ja,« sagde Fruen, »den ene efter den anden.«

Indrammet af et stort Epitafium saas her den omtalte Greve, panserklædt, støttende sig til en Kommandostav, og ved hans Side de tre Grevinder. I stive, struttende Silkekjoler med Pocher og Falbelader skuede de stramt snørte, dekolleterede Skønheder ud over den hvergarns- og vadmelsklædte Menighed. Rundt om saas Sarkofager, hvor rundkindede Keruber blæste i vældige Basuner.

Mændene sad paa den ene Side Gangen og Kvinderne paa den anden.

Helene maatte drage en Sammenligning mellem den andagtsfulde Stilhed i denne Landsbykirke og Uroen i Hovedstadens Kirker.

Paa engang vendte alle sig mod Hovedgangen, hvor Greven, Grevinden, den unge Greve, Komtessen og Bonnen, let hilsende, gik op til den grevelige Stol, der var skjult med et mørkegrønt Forhæng.

Lidt efter saas Provstinden og Nielsine komme ind i Kirken. Paa dette Tidspunkt dukkede Proprietær Sørensen op i en Stol og satte sig først igen, da han havde fulgt Datterens Triumftog til Ende og set hende forsvinde i Provstens Stol.

Saa traadte Degnen frem i Kordøren og sagde paa bredt Jydsk Indgangsbønnen, hvorefter han istemte Salmerne paa en saa trohjertet Maade, at man næsten glemte den falske Intonation.

Derpaa besteg Hansen-Bjerg Prækestolen. Det

var øjensynligt, at han bestræbte sig for at bekæmpe den jydske Akcent, og det lykkedes ham virkelig til Dels. Og nu holdt han et velformet Foredrag. Men det var ikke Helene muligt at holde Tankerne samlede; thi Foredraget manglede Varme og Personlighed. Det var Esaias og atter Esaias — »siger ikke Esaias i Dagens Tekst«, »foreholder ikke Esaias os« — men, hvad Pastor Hansen-Bjerg egentlig selv mente, fik man ikke at vide. Hun maatte tænke paa, at det var at byde disse hungrige Sjæle Stene for Brød; det var som Frugterne i Aladdinshulen, der tog sig glimrende ud, men ikke kunde læske noget Menneske.

Hun adspredtes ogsaa ved at se de samme Personer, hun havde gjort et første Bekendtskab med Valborgaften.

Da hun drejede Hovedet tilbage, saa hun — nej, hun tog ikke fejl — igen den Herre, der havde staaet fjernet fra de andre ved Valborgblusset. Men hun tog hurtig Hovedet til sig og holdt fra nu af Øjnene fæstet paa Præsten. Hun glemte dog ikke, hvad hun havde set. Hendes Hjerte bankede; og hun sank hen i Drømmerier, hvoraf hun først vaktes, da hele Menigheden rejste sig for at modtage Velsignelsen.

Efter Gudstjenesten saa' hun sig om, men forgæves. Den ubekendte var atter forsvunden.

Uden for Kirken kom Højskoleforstanderen hen til Apotekeren og sagde: »Mille og jeg venter Dem som sædvanlig i Aften allesammen. Vi haaber ogsaa at se Dem, Frøken Rørby. Hele Egnen møder hos os for at fejre min og Foraarets Fødselsdag. Og tag endelig Deres Noder med, for hos os er alt Sang og Klang.«

I det samme stillede Folk sig op i to Rækker, og der hilstes som paa kongelige Personer, idet de grevelige med Provsten og Fruen gik ind i Præstegaarden, hvor Grevens altid efter Gudstjenesten trakteredes med Chokolade og — »Lønbergs Madeira.«

Ved Udgangen fra Kirkegaarden mødte Apotekerens Frøken Ipsen, der sagde til Helene: »Et ypperligt Foredrag, velformede Perioder.«

»Aa ja!«
»Naa, hvad siger saa Hjertet?«
»Ingenting!« svarede Helene.

X.

PAA HØJSKOLEN.

Søg ud i Naturen, fordyb dig deri,
da føler du først rigtig Guddomsflammen
det mindste Blad i Skoven har mere Poesi
end alle Verdens Digtninger tilsammen.

Saaledes stod der over Indgangsdøren i Højskolens store Festsal, hvor Gæsterne hen ad Aften var samlet. De indbudne indtog den ene Halvdel af Bordet; den anden Halvdel fyldtes af Eleverne.

Da man havde skænket i Glassene, rejste Koltrup sig, slog til Lyd og sagde med kraftig Røst: »Velkommen! De ved, at de eneste Taler, her holdes i Dag, er min og saa én til. Jeg taler mest for at minde Gæsterne om Stedets Sæd og Skik. Som De ved, er Højskolens Formaal et rent menneskeligt. Det højeste i Livet og Tilværelsen, som jeg ikke behøver at nævne her, er den bundne Varme, Understrømmen i al vor Gerning. Vi lægger an paa at uddanne Mennesker, gode og sunde Mennesker, hverken Hængetræer, der holder Lyset og Luften ude, eller Gaardhaner, der galer over det ganske Land. Enhver Evne, aandelig og legemlig, søger vi at uddanne. Men vi jager ikke efter at synes Himlens udkaarne, saa lidt som vi smykker os med det folkelige. Naturen og Menneskelivet synger og taler vi om. De vil se, her er ingen Billeder paa Væggene. Men i de store Vindusrammer indfattes gennem Aarets vekslende Tider de Billeder, der bør og skal minde os om, at vi har et Fædreland — himmelsk

og jordisk — der forlanger vor Haand og vor Aand. Velkommen!«

Stemningen blev efterhaanden livlig, Samtalen højrøstet.

Da slog Koltrup atter til Lyd og rejste sig: »Jeg sagde før, at der kun holdtes én Tale til her i Dag foruden min. Og De ved alle, hvad jeg mener, alle, paa én nær — vor eneste ny Gæst, Apotekerens Lærerinde, Frøken Helene Rørby, der sidder her ved min Side, og hvem min Hustru og jeg byder et hjerteligt Velkommen paa Højskolen. Ja, Frøken, jeg maa desværre meddele Dem, at det er Husets ufravigelige Skik, at den, der første Gang besøger det paa denne Dag, maa sige et Par Ord, der jo gerne kan tages for en Skaal for mig, da det er min Fødselsdag. Altsaa: naar De behager, Frøken Rørby, har De Ordet for, enten i bunden eller ubunden Stil, i Sang eller Tale, at hævde Husets Skik.«

»Og, hvad vil Følgen blive, om det ikke sker?« spurgte Frøken Ipsen.

»Saa maa jeg selv udbringe min Skaal, og det gør jeg grumme nødig.«

Han satte sig, hilst af Latter.

Helene følte sig i et Nu som Centrum for alles Blikke. Hun tænkte sig et Øjeblik om; da rejste hun sig rask og slog paa Glasset.

Der indtraadte en dyb, forventningsfuld Stilhed.

Fru Lønberg var saa ladet med Elektricitet, at en Udladning kunde være bleven farlig.

Helene var blussende rød, men fattet. Aftensolen faldt ind paa den smukke Skikkelse, der saa hen over Forsamlingen og gennem Vinduerne ud over Egnen. Hendes Stemme dirrede lidt i Begyndelsen, men snart fik hun fuldt Herredømme over den. Og hun sagde med høj og klar Røst:

Jeg ønsker ikke de rige Slotte
med gyldne Tinder og store Sale,
hvor Hoffærd ofte paa Marmor traadte,
og Stolthed hersked i Daad og Tale.

Jeg vælger ikke den simple Hytte,
hvor Oprørstanken saa tit har hjemme,
og grove Øren med Vellyst lytte
til Ufredsaandernes falske Stemme.

Nej, hvad jeg elsker, fra jeg. har nemmet,
af al min Sjæl, med min hele Tanke,
det er hvert Hus, som har Navn af Hjemmet,
hvor Hjertet slynger sin friske Ranke.

Der er saa stille og mildt derinde,
med blanke Ruder og klare Øjne;
og højt jeg priser dem, Mand og Kvinde,
hvis Samliv evner et Hjem at højne.

Hun stødte sit Glas mod Koltrups og Fruens.

Jublende Hurraraab fulgte. Derefter en kort Pavse, hvori man pludselig hørte Degnen sige paa bredt Jydsk: »Hun ku' sin Lejs godt!«

Saa klappede paa engang hele Forsamlingen. Da Helene mærkede, det gjaldt hende, vilde hun helst være krøben under Bordet.

Men Koltrup forkortede Pinen ved at bede Selskabet tage til Takke.

Man gik nu ind i Stuerne.

Apotekerfruen saa aldeles forbavset paa Helene.

Hun, der i det stive Apotek havde staaet som en Billedstøtte, havde nu faaet Liv og Mæle.

»Aa,« tænkte hun, »var det dog blot her i Huset, jeg skulde være!«

Hun straalede af Liv, Ungdom og Skønhed, kastede sig ind i Samtalen, lo og jublede; og, da Koltrup havde stillet hendes Noder paa Klaveret, satte hun sig, spillede og sang:

Det er Foraar i Dag!
Ser du, Træerne vifte med vajende Flag.
Blomsten stiger til Lys af det vaarbløde Muld,
og paa Himmel og Jord er der glødende Guld,
Solguld, Blomsterguld.
Se hvor det lyser, ej, hvor det skinner
og det spejles i Bækken, som jublende rinder.

Det er Foraar i Dag!
Dybt i Havet sank Vinterens isklædte Vrag;
og nu sejler en Skude fra Strand og til Strand,
blomsterklædt, løvsmykt den spejles i Vand,
i det vaarklare Vand.
Mærker du Hjertet, hør, hvor det banker,
det er Vaaren, der vækker de gærende Tanker!

Man flokkedes om Helene og takkede hende, mens Apotekerfruen sad stiv og kold i Sofaen og bladede i et Album med gamle Herregaardsslotte.

Henne i en Krog sagde Frøken Ipsen halvhøjt til Frøken Nærum: »Ingen Skole — det er de skønne, spildte Kræfter!«

»Ja, De har Ret,« sagde Koltrup, der havde opfanget hendes Ord, »det er som Foraaret, der sender sin rige Overflødighed ud over alle Veje og Vande, det er som den overstrømmende Kilde, som den fulde Spand, der er saa fyldt til Randen, at den skummer over. Gudskelov for det Spild!«

Han gik hen og trykkede Helenes Haand varmt.

Frøken Ipsen borede sin Næse ind i Frøken Nærums Haar og hviskede i hendes Øre som i en Telefon: »Musikidiot!«

Nu blev man atter bedt ind i Festsalen, hvor der stod store Kager og løvomvundne Boller med en kølig Majdrik, hjemmebrygget Æblemost med Bukkar i.

Nu sang Eleverne flere Sange, mens Mosten gled let over Tungen, og Røgskyerne lagde sig under Loftet.

Gennem de aabne Vinduer strømmede den stærke Foraarsluft ind, og udenfor lyste Himlen klar og skinnende.

Da udbrød Helene: »Skal vi ikke ud i Haven?«

»Jo,« var det jublende Svar.

Bollerne var ogsaa næsten tømte.

Gamle og unge fulgte.

Apotekerfruen blev dog siddende i Samtale med Frøken Ipsen, der udtalte sin musikalske Foragt for

Helene, om hvem hun blandt andet sagde: »Stemmematerialet er godt nok; men hun har ikke mere Begreb om at synge end den Pludderbæk, der løber gennem Byen!«

Skade, at Frøken Ipsen ikke kunde spænde en Nodestol over Bækken og lære den at synge Skalaer!

Ude i Haven vandrede man gennem Gangene, der, trods den sene Aften, ikke var meget dunkle, da Buske og Træer først stod i Løvspring. Man mærkede, at de lyse Nætter var nær; Himlen var ren og skyfri, Luften frisk og skarp. En Drossel sang højt i en Sølvpoppel. Overgangen fra Stuerne til den kølige Aftenluft virkede mer og mere stimulerende.

»Nu danser vi Foraaret ind!« sagde Helene.

Og Haand i Haand dansede de unge om Plænen, mens Helene sang for, og de andre istemte: »Det er Foraar i Dag!«

Saa slap Helene sin ene Sidemands Haand og raabte: »Nu maa alle være med!«

Og alle de ældre, lige fra Højskoleforstanderen og hans Hustru til Degnen og Kone, blev revne med af Hvirvlen og tog Plads i Kæden, som Helene med sikker Haand førte gennem Gangene.

Apotekerfruen og Frøken Ipsen havde rejst sig for at se, hvor de andre blev af; og de traadte ud i Haven.

Paa engang stormede Helene med hele Skaren, stadig syngende, frem ad en Sidegang; man omringede Fru Lønberg og Frøken Ipsen, der blev tvungne ind i Geleddet.

Og nu førte Helene hele Selskabet rundt i Haven og ind gennem Stuerne, hvor tilsidst alle sank ned i Stole og Sofaer, forpustede og gispende.

»Det maa vi have et lille Glas paa, hvad Apoteker?« sagde Koltrup.

»Nej Tak,« sagde Apotekerfruen, dirrende af Raseri, »nu maa vi hjem, Maanen er allerede oppe.«

»Vi er allesammen oppe,« sagde Koltrup, »ja, ja, naar det endelig skal være! — Men jeg haaber, De besøger os snart igen, Frøken Rørby.«

»Hvis De da har moret Dem,« lagde Fru Koltrup leende til.

»Aldeles storartet!« sagde Helene med et Udtryk, der ikke kunde misforstaas.

Enspænderen kørte nu frem, samtidig med, at Køretøjerne, der havde staaet døde i flere Timer i Gaarden, nu forspændtes og blev levende. Hestene stampede, Piskene smeldede, og Kuskene raabte; Latter og højrøstet Tale fyldte Entréen og Gaardsrummet.

Og højt paa Himlen smilede Maanen i halv Profil.

Mens man trykkedes og trængtes i Entréen om Overtøjet, hørte Helene, at Frøken Nærum sagde til Fru Koltrup: »Provstens var her ikke i Aften!«

»Nej, det kan De da nok begribe,« svarede hun, »tror De, det er noget for saa højadelig en Velærværdighed at gøre sig gemen mellem saa mange borgerlige.«

»Han interesserer mig meget paa Tomandshaand«, faldt Frøken Ipsen ind, »en stringent Logik og et gennemført Ræsonnement udmærker hans Konversation; — men, hvor i al Verden er Deres Kollega, Doktor Holmsted, Justitsraad Nærum?«

»Aa,« svarede denne Herre spydigt, »han er vel oppe at give Hospitalets gamle Kællinger en Koldtvandskur; det er jo hans Specialitet.«

»For Resten,« sagde Frøken Ipsen med dæmpet Røst, »tror jeg, at han interesserer sig nok saa meget for de unge — i alt Fald for visse af dem.«

Frøken Nærum, der rødmede stærkt med Hovedet skjult i Kaaben, sagde: »Han havde egentlig lovet mig at komme i Aften.«

»Jeg mener aldeles ikke Dem, Berta,« hvæsede Frøken Ipsen, »der gives jo ogsaa andre unge Damer.«

»Hvem?« sagde Fru Nærum, idet hun med sin spidse Næse gennemborede to Overfrakker og et Regnslag.

Frøken Ipsen hostede, mens hun med Hovedet gjorde en Bevægelse i Retning af Helene, der i Øjebilkket stod omringet af Højskoleungdommen.

Da Koltrup i det samme viste sig, sagde Justitsraadinden: »Hvorfor er Doktor Holmsted her ikke i Aften?«

»Ja, sig De mig det,« svarede Koltrup, »store Selskaber og mange Mennesker holder han jo ikke af; — men her, hvor enhver kan tumle sig, som han har Lyst til, plejer han ellers at befinde sig vel. Det skulde for Resten ikke undre mig, om han kom paa sin Cykle, naar de andre er taget bort.«

Apotekerens havde imidlertid besteget Vognen.

Koltrup, der saa Apotekerfruens stramme Ansigt og Apotekerens forlegne Mine, kunde ikke dy sig; men, idet Helene satte sig ved Siden af Kusken, raabte han: »Skal vi ikke give Frøken Rørby et jydsk Hurra; den Københavnerinde har jo sat Liv i os allesammen i Aften — hun leve!«

Højskoleeleverne stemte i med; og tre lange og tre korte Hurraer lød taktfast over Gaarden.

Saa rullede Vognen af Sted i den friske, kølige Foraarsnat.

Paa Højskolens Veranda sad sent paa Aftnen Koltrups og Doktor Holmsted.

Hængelampen var tændt.

Fruen hvilede ud efter Dagens Anstrengelser, Herrerne røg og nippede til Majdrikken.

»Saa fik jeg dog Ret, at De kom post festum,« udbrød Koltrup.

»Det holder jeg mest af,« bemærkede Holmsted.

»Men De fik ikke vor ny Skønhed at se,« sagde Fruen.

Holmsted syntes ikke at høre det, men sagde,

idet han fremtog en lille Pakke af Brystlommen: »Der har De min Fødselsdagsgave, Koltrup.«

Denne aabnede Pakken og udtog en lille Bog i Miniaturudgave: »Tak, kære Doktor Holmsted!«

»Ja, vent med at takke, til De har læst den; men mig har den tiltalt stærkt. Det er endelig en Bog, skreven af en Mand med kvindelig Finfølelse. En Kvinde, skildret af en Mand, som kun en Mand kan gøre det.«

»Naar er De begyndt at interessere Dem for Kvinderne?« sagde Fru Koltrup smilende.

»Aa, det begyndte jeg med, da jeg første Gang saa min Moders milde Ansigt.«

Fru Koltrup vilde gribe hans Haand og sagde: »De er dog i Bunden et varmt Gemyt!«

Han skød hendes Haand til Side og sagde: »Saa, er jeg det!«

Han holdt Glasset op for Lyset, saa Mosten funklede som Guld.

Saa nippede han til Glasset og satte det, idet han sagde: »Litteratur som Vin skal nydes med Maade; men for Resten er den liflig denne Majdrik!«

»Ja,« sagde Koltrup, »en anden Majdrik, vi fik her i Aften, var lige saa herlig; og den beruste os alle. Det var den, Frøken Rørby iskænkede os.«

»Har De ikke set hende?« faldt Fru Koltrup pludselig ind.

»Hvor skulde jeg have gjort det?«

»Var De ikke til Valborgblus?«

Her for Holmsted op, saa paa sit Ur og sagde: »Jeg skal tidlig op i Morgen; kom snart hjem til mig.«

Han tømte sit Glas, trykkede deres Hænder, svang sig paa Cyklen og suste hjem i den stille Nat.

Helene var hurtig gaaet i Seng; hun var træt og søvnig efter den livlige Aften.

Da drømte hun, at hun stod ved Valborgblusset igen.

Paa engang havde hun en Violin i sin Haand og spillede; og nu dansede alle Egnens Mænd og Kvinder omkring Ilden den mest groteske Heksedans.

Allervildest dansede Apotekerfruen og Pastor Hansen-Bjerg.

Da tabte hun Violinen, Blusset styrtede sammen.

Og nu faldt det sidste Skær fra Baalet paa den mystiske Skikkelse fra forleden.

Han saa alvorlig og tavs ud og forsvandt paa engang.

Nu vendte alle sig mod hende, hun flygtede og — vaagnede.

Det var højlys Dag.

»Hvor latterligt man kan drømme!« tænkte hun, mens hun klædte sig paa.

XI.

BEDSTEMODER KØRER I SKOVEN.

Det var Søndag Morgen.

Helene vaagnede ved, at der bankedes sagte paa Døren; og hun hørte Bedstemoders Stemme: »Skynd Dem op, vi skal i Skoven!«

I en Fart op, hurtig paaklædt.

Det var lige begyndt at lysne.

Hun saa paa Uret. Klokken var halv fire.

Paa Loftet stod Bedstemoder, der lagde Fingeren paa Læben og pegede paa Sovekamrene.

Stille ned ad Trappen.

Udenfor holdt Niels med Enspænderen i den gryende Morgen. Han kendte disse Ture og vidste, at der vankede en god Drikkeskilling.

Bedstemoder og Helene tog Plads paa Vognen og kørte op over Bakkerne i Nærheden af det Sted, hvor Valborgblusset holdtes.

Helene saa forbavset paa Bedstemoder, der var som forynget.

»Vi naar det, vi naar det,« sagde hun, »men kør godt til, Niels — vi maa være der, før Solen staar op.«

»Hun kommer it' op før om en Stund,« sagde han og skyndte saa lempelig paa Hesten.

Nu kørte man ind i Skoven, hvor Niels blev holdende i Udkanten med Vognen.

Bedstemoder og Helene gik videre, Arm i Arm, til de kom til en aaben Plads, hvor der stod en Bænk; her satte de sig og saa ud over Havet.

Da var det med ét, som Naturen vaagnede.

Fuglerøster pippede hist og her, det raslede nær og fjern — var det Ræven eller Maaren, der listede af Sted?

Der gik en skælvende Luftning gennem Skoven, og Havet glimtede i stærke Farver, som funklende Vin og rindende Blod, til Solen var helt oppe.

Da laa Havet først blaanende, kruset af en let Morgenbrise, saa spejlblankt som flydende grønt, genskinnende de farvestraalende Skove, der strakte sig helt ned til Bugten.

Thi Bøgen var nu udsprungen.

Det vidunderlige var sket.

Det, som den lange Vinter længes mod, det, som Maleren lovpriser i skinnende Farver, Digteren i glødende Ord, og Tonekunstneren i klingende Rytmer — det var nu atter Virkelighed.

Og midt i denne nyskabte Løvspringsverden, frisk som det første Foraar, Mennesket saa, sad her, med det rullende Hav for Fødderne, mens Solen lyste over de dugfriske Skove, to Kvindeskikkelser, skønne

og oprindelige, som havde et Guddomsord skænket dem Liv.

Da omfavnede Bedstemoder Helene og sagde med en Røst, saa fuldttonende, som kom den fra Naturens Bryst: »Saadan en Foraarsmorgen, da Bøgen lige var udsprungen, fandt jeg ude i den grønne Skov mit Livs Lykke; den sprang ud og visnede i én Nat. Nej, nej; det maa jeg ikke sige. I min Sjæl bryder og knoppes den endnu Aar efter Aar.

Jeg kan ikke sige Dem mer.

Men fra en saadan Nat stammer min Lykke og Ulykke . . .

Forunderligt er det, at jeg i Dag synes hin Nat nærmere end ellers; det maa være Deres ungdomsfriske Skikkelse, der minder mig om min egen Ungdom.«

Saa rejste hun sig og gik ved Helenes Arm frem og tilbage, underlig bevæget; hendes Øjne lyste, hun trykkede Helene ind til sig.

Endnu et langt Blik ud over Havet, et dybt Suk; og hun udbrød: »Saa hjemad! Nu har jeg haft min Skovtur, kort som alt det skønne i Verden . . .

Vi naar nok at komme hjem, før de andre ser vort Indtog. Det er som en Eventyrfart!«

De besteg Vognen og kørte hurtigt af Sted.

Lærkerne sang højt under Himlen.

Ganske rigtig, alt var stille paa Apoteket.

Og, da de lidt efter sad paa Bedstemoders Værelse, bar Stine Kaffe med frisk Brød ind. Hvor det duftede, og hvor det smagte!

Da ringede Kirkeklokken Solen op.

»Saa nu vaagnede Klokkeren!« sagde Bedstemoder og lo.

XII.

ET MØDE.

En Sommerdag.

Og Støvet sad eller rettere laa midt paa Landevejen paa sin Trone og sendte sine tjenende Aander, Støvskyerne, ud over alt og alle.

Støvet laa over den lille Sø, hvis Vandflade saa ud som Kviksølvsiden af et Spejl.

Paa Siderne af Vejen bøjedes Skræpper og Brændenælder, Burrer og Græsstraa under Støvets Vægt; Træer og Buske i Udkanten af Skoven var saa tilstøvede, at den grønne Farve næsten var skjult.

Paa en Skraaning ud til Vejen, under et lige udsprunget Egetræ, laa en Cykle, og lidt oven over den en ung Pige i en smagfuld Sportsdragt. Den røde Hue sad let over det brune, fyldige Haar.

Det ungdommelige Ansigt var som et første Udkast, der endnu manglede den Karakter, som den store Kunstner »Livet« formaar at give.

Det ubestemte, det vordende havde iklædt sig denne Skikkelse. Kun Øjnene røbede Tilløb til en Personlighed.

Saaledes saa Helene Rørby ud hin Junidag, da hun mødte — Lykken eller Ulykken — Tiden vil vise det. Hun stirrede frem for sig og nynnede halv højt:

Der ligger Støv paa Mark og Vang,
og selve Fuglens Sommersang
har sløret Klang,
som var der Støv i Struben;
i Støvet paa et Skræppeblad
jeg skrive vil et Sommerkvad,
saa flyver jeg —

Hun standsede pludselig og saa hen ad Landevejen.

Her opstod i det samme en stor Støvsky. Den blev større og større, kom nærmere og nærmere.

Endelig saas en Cyklist, der jagede ned ad Bakken og ikke kunde standse.

Helene rejste sig aandeløs.

I et Nu laa Cyklen i Grøften og Rytteren ved Siden af.

Han rejste sig i en Fart; Helene var ilet ned ad Skraaningen og stod nu Ansigt til Ansigt med den mystiske Skikkelse fra Valborgblusset.

Han genkendte hende ogsaa straks. Et Øjeblik stod de tavse og saa paa hinanden.

Saa brast hun i Latter, en frisk, klingende Latter, der ogsaa fik ham til at klukke saa smaat.

»Mit Navn er Holmsted, min Stilling Læge, mit Hjem for Tiden her i Egnen,« sagde han.

Hun svarede: »Jeg hedder Helene Rørby, Lærerinde hos Apotekeren.«

Nu vidste enhver, der kendte Doktor Holmsted, at der ikke kunde times ham noget værre end at blive ladt alene med en ung Pige. Han var altfor forlegen til at kunne føre en lettere Konversation, og han frygtede mest af alt denne hvirvlende Latter, som unge Piger drager alt og alle ind i.

Her stod han nu ganske alene over for en ung, usædvanlig smuk Pige, som lo, saa det sang i Skoven. Og dog følte han sig mindre forlegen end ellers.

Var det, fordi han i hendes Latter hørte en Klang, som aldrig før? Eller hvoraf kom det?

»Hvis De skulde være kommen til Skade, er det jo godt, at Doktoren er i Nærheden!« sagde Helene.

»Denne Bakke har spillet mig mange Puds,« sagde han, »og jeg har altid frygtet for, at der skulde hænde mig noget her.«

Her smilede hun saa underfundigt, at han maatte tage sig stærkt sammen og forvirret tilføjede: »Det er maaske værre med Cyklen.«

Det viste sig dog, at den var velbeholden. Der indtraadte en længere Pavse.

Hun havde taget sin Cykle, og de fulgtes nu ned ad Bakken med deres respektive Cykler.

Pludselig sagde han: »Der bor en udmærket Dame i Deres Hus.«

»Apotekerfruen?« smilede hun skælmsk.

»Nej!« sagde han afgjort.

Og de smaalo begge.

»Jeg mener Bedstemoder!«

»Ja hun er brillant!«

Atter Pavse.

»Magre Jorder her,« sagde han.

»Ja, ikke mange Blomster,« smaalo hun.

Meget lang Pavse.

Han saa paa Uret og sagde rødmende: »Tør jeg bede Dem hilse Bedstemoder. — Farvel Frøken!«

Inden hun kunde svare ham, var han oppe paa Cyklen og ilede af Sted, som var han undsluppen en Fare.

Da han var kommen ind i Skoven, udbrød han halvhøjt: »Det var som Pokker, det var som Pokker!«

Da Koltrup besøgte ham om Aftnen, var han saa adspredt og livlig, at Koltrup flere Gange sagde: »Jeg kender Dem ikke igen, Doktor Holmsted.«

Og til stor Forskrækkelse for Husholdersken, den gamle Madam Grønbæk, gik han syngende i Seng.

— Helene blev staaende og saa aldeles forbavset efter Doktoren.

Saa satte hun op paa Cyklen og jagede ad Apoteket til.

Da hun havde sat Cyklen ind, stormede hun op ad Trappen syngende:

»Flyv, flyv, flyv over Landene,
dal, dal, dal over Strandene,
lys, lys, lys over Vandene,
syngende, sejrende, straalende Vaar!«

Hun ilede ind til Bedstemoder og kyssede hende varmt.

Bedstemoder saa forbavset paa hende.

Hun var vokset med et!

»Jeg skal hilse fra Doktor Holmsted!«

»Fra min Læge — det dejlige Menneske! Naa, hvad synes De saa om ham?«

Heldigvis aabnede i det samme Apotekerfruen Døren og blev staaende forlegen.

»Hvad er der, lille Jette?« spurgte Bedstemoder.

»Jeg blev ganske forskrækket; der kom en stormende og syngende op ad Trappen; hvem var det?«

»Mig!« tordnede Bedstemoder og rejste sig i sin fulde Højde, »hvem skulde det ellers være?«

Fruen gik hurtigt ned ad Trappen igen.

Helene kyssede Bedstemoder og løb ind paa sit Værelse.

XIII.

BREV FRA BETTY.

København, d. 11. Juni.

Kære Søster Helene!

Vi er forfærdelig glade for at høre fra dig; men spar endelig paa Frimærkerne. Naar du blot én Gang om Maaneden skriver et rigtigt Brev til os — du kan jo for 10 Øre sende en Masse Kvint — saa kan du godt en Gang om Ugen sende os et 5 Øres Brevkort. Saa ved vi, at du er rask og har det godt. Ja, for vi maa spare forfærdelig. Og du ogsaa. Moder og Katrine, der ikke kommer meget ud, kan jo næsten gaa i, hvad det skal være,

naar det blot er helt og rent; men jeg, der kommer i Skole og til Veninderne, maa jo dog se ud som et Menneske.

Hjemme sidder jeg altid i noget gammelt. Jeg fører Regnskabet — jeg har jo lært Bogføring i Skolen — Katrine kan slet ikke. For det første blander hun store og smaa Bogstaver sammen; pludselig, midt inde i et Ord, staar et stort Bogstav, som en lang Lærerinde i en af de mindste Pigeklasser.

Men rent galt er det med Tal!

Naar hun skal tælle sammen, lægger hun Enerne og Tierne sammen. Nej, hver Aften opgør jeg det hele; og forleden sad jeg en Time, fordi der manglede 11 Øre. Men jeg fandt dem endelig; de var givet ud til 1-Øres Frimærker. — Moder har det ellers rigtig godt; naar hun blot kan tale om Fader, er hun glad. Og Katrine snakker om ham tidlig og sildig; blot hun ser en Plet paa Dugen, siger hun: »Det er en af dem til 5 Øre, som Herren altid sagde.« Vi har i Klassen en Læsekreds, hvor vi meget billigt faar alt nyt, naar det er blevet gammelt, efterat det først er gaaet igennem Lærerne og Lærerinderne. Og saa læser jeg højt for Moder og Katrine. Moder falder undertiden i Søvn, naar jeg læser for hende; men det gør Katrine aldrig. Hun kan baade stoppe og høre. Men saa har jeg faaet Moder til selv at læse; og saa beder jeg hende fortælle mig, hvad hun har læst, og lader, som jeg ikke selv kender det. Og det, siger Frøken Mikkelsen, holder Aanden frisk; for ældre Folk kan saa let sløves og blive gamle før Tiden.

Vi længes meget efter dig; men vi mener dog, at du helst maa blive i Jylland i Sommerferien.

Jeg har tænkt meget paa din Stilling som Lærerinde. Men sig mig nu oprigtig Helene: har du lagt en fast Plan for Undervisningen? . . . Saa og saa meget skal Børnene lære i et Skoleaar . . .

For det er aldeles nødvendigt! Og vær endelig ikke vaklende i Retskrivningen. Bort med alle overflødige Bogstaver!

Jeg bryder mig ikke om at høre saa meget om Egnen; fortæl mig noget mere om Børnene. Anna holder jeg allerede saa meget af; hils hende fra mig. Du siger heller ikke noget videre om din Frue, sørg endelig for at staa paa en god Fod med hende.

Moder beder dig hilse Bedstemoder. Spar endelig paa dit Tøj.

Det er jo godt nok, at Tante Frederikke oppe i Värmland aldrig glemmer dig Og vel har hun foræret dig Cykle og smukke Kjoler — men dog er det godt at kunne stole paa sig selv.

Og derfor siger vi ogsaa: hvis du kan, saa læg endelig noget op af din Løn. Man kan aldrig vide, hvad det kan være godt for.

Nu skal jeg jo konfirmeres til Efteraaret. Jeg ligger tit vaagen om Natten og tænker paa, hvad jeg skal gøre med mine korte Kjoler; for man faar næsten ingen Ting for dem, naar man sælger dem. Jeg faar ikke Raad til noget nyt før Konfirmationen, skønt man kan købe rasende billigt. I Gaar saa jeg i et Vindu paa Vesterbrogade en blegrød Sirtses — til ingen Verdens Ting.

Jeg læste forleden i en Bog om en ung Pige, der giftede sig blot for at forsørge sin gamle Fader.

Det kan saamænd godt være, jeg bliver nødt til at gifte mig tidlig, hvis jeg derved kunde blive i Stand til at tage Moder og Katrine i Huset hos os. Den Kærlighed, der skal til, faar man vel nok, naar det ellers er en skikkelig Mand. Men tal endelig ikke om det til nogen; nu skal jeg jo ogsaa først konfirmeres.

Saa, nu piber Fløjtekedlen! Farvel!

Din egen Søster

Betty.

P. S.

Nu har vi drukket Kaffe. Det var Kaffemiddag i Dag: Vandgrød til Formad og Kaffe med Hvedebrød til Eftermad. — Øv endelig dine Elever i mundtlig og skriftlig Genfortælling; det er meget udviklende — siger Frøken Mikkelsen.

XIV.

EN TOURNÉE I PROVINSBYEN.

Helene sad endnu med Bettys Brev i Haanden og smilede ved Tanken om hendes tidlige Ægteskab.

Hun sank helt hen i Drømme og mærkede ikke, at der flere Gange blev banket paa Døren, som endelig aabnedes, og Nielsine traadte leende ind.

Helene for forvirret op.

»Jeg kommer med en Indbydels' til dig fra mine Forældre. Ja, det er da mest fra Far. Han vil jo altid være med. Og nu skal der være Komedie inde i Byen i Aften af nogle Komedianter fra Hovedstaden. Der er allerede taget Billetter. Fru Lønberg har givet sin Tilladelse. Og Faders Vogn kører os til Stationen Klokken 5. Du skal være fin; men det behøver jeg vel it' at bede dig om, for det er du jo altid. Du kommer altsaa. Farvel saa længe!«

Og hun ilede ud af Værelset, før Helene kunde sige noget.

Hvem mon der kom? Mon —?

Naa, det kunde jo ogsaa være det samme.

Hen ad 5 præsenterede hun sig for Bedstemoder, der sagde: »Naa, skal De nu knuse de stakkels Provinsløver!«

»Pyh!« sagde Desideria, der viste sig i Døren, »de dør vel ikke af saa lidt.«

Klokken 5 holdt Sørensens Ekvipage, en flot Jagtvogn med to sorte, for Døren. Kusken havde et flunkende nyt Liberi.

Proprietær Sørensen hilste dybt paa Helene, idet han sagde: »Man ønsker jo navnlig at følge med Kunsten, og hun skal jo ikke være uden Begavelse, hende Præmiedonnaen.«

»Hvor kan du hitte paa alle de fremmede Ord?« sagde Fru Sørensen fnisende.

»Naa,« sagde Proprietæren, »man har jo da ikke en Søn i Latinskolen rent for omsonst.«

Nielsine smeldede en frisk Latter ud over Selskabet.

Fra Stationen kørte man i anden Klasse til Byen, hvor Sønnen Hans mødte med lukket Vogn, der kørte Selskabet lige til Forestillingen.

Byens Teater var udvendig meget stilfuldt, indvendig saa flot og rigt udstyret som noget Hovedstadsteater. Huset var udsolgt.

Forestillingen gaves nemlig af en meget kendt og yndet Hovedstadsprimadonna, der havde omgivet sig med nogle sekundære Kræfter for at give Provinsbeboerne et Begreb om Stjernekomedie.

Sørensen havde taget første Logerække i Balkonen til venstre.

Grevens sad i første Parket, og den unge Stamherre kunde næsten ikke holde sine Øjne fra Helene.

Sølvpilen glimtede i det mørke Haar, og en udskaaren hvid Kjole med røde Sløjfer klædte hende henrivende.

Lige over for hende sad Nærums og Ludvigsens med Frøken Ipsen. Og paa Galleriet saas Latinskoleungdommen som et Uhyre, hvis mange Hoveder hængte ud over Rækværket.

Saa bruste Tonerne frem.

Det var Regimentsmusikken, der spillede Ouverturen til »Elverhøj.«

Paa engang saa Helene i Baggrunden paa Gulvet Holmsteds Skikkelse.

Han havde øjensynlig ikke set hende endnu.

Da opdagede han hende pludselig. Helene slog i en Fart sin Vifte ud og bevægede den stærkt.

»Ja, det er en grumme Varme, her er,« sagde Fru Sørensen.

Nu døde de sidste Toner hen.

Tæppet gik op.

Ind traadte Primadonnaen, funklende af uægte Stene, Pailletter, Baand og Silke, en falmet, opsminket Skønhed, der satte alle Sejl til og næsten nejede til Gulvet, hilst af et brusende Bifald og adskillige Buketter.

Med en smægtende, affekteret Røst bad hun i en lille Prolog Publikum om Overbærenhed; — hun betragtede det som sine gamle Venner og endte med at sige:

»Man har jo Pligter,
som man nødig svigter;
og De ved, jeg kommer
her hver en Sommer!«

Bifaldet vilde ingen Ende tage, hun maatte frem atter og atter.

Da Tæppet paa ny hævede sig, forestillede Scenen et Boudoir, hvori Primadonnaen og hendes Mand, skiftevis lænede til en stor Kamin, udførte et pikant fransk Proverbe.

Han spillede hele Tiden sammen med de kvindelige Tilskuere, og hun med de mandlige. Et Sammenspil, der bevirkede, at Stykket gjorde stor Lykke. Næste Nummer var en Beethoven, spillet af en bekendt Klaverbanker fra Hovedstaden.

Han indtraadte i ulastelig Dress, lagde sin Klaphat paa det indrullede Flygel, satte sig saa, anslog et Par Akkorder, standsede lidt, som forbavset over, et det virkelig var et Klaver, legede med Tangenterne, lagde sig derpaa af al sin Magt over Instrumentet og hamrede løs af alle Kræfter; nu kastede

han sig til højre, nu til venstre. Saa spillede han med Hænderne overkors, engang imellem tjattende med den ene Haand, mens han af og til løftede Hænderne saa højt, at man frygtede, han aldrig skulde ramme Tangenterne mer, — saa et piano — pianissimo — og til Slut slog han næsten Hovedet i Tasterne — et frygteligt Choc! Finale! Han sprang op, bukkede med Klaphatten for Hjertet. Øredøvende Bifald.

Kort Pavse for aabent Tæppe.

Lidt efter indførtes Primadonnaen af Pianisten, der satte sig til Flyglet.

Hun var nu iført et meget koket Rococokostyme: korte Skørter, blaa Silkestrømper, hvide Atlaskessko med blaa Sløjfer, Haaret højt opsat, med en Schäferhat med Rosenkrans og en Hyrdestav i Haanden. Og nu kvidrede hun nogle allerkæreste Sange »à la bergère«, som der stod paa Programmet.

Især følgende slog stærkt an:

Hyrdinden sad bag den grønne Hæk,
tittittittittittittittittit,
hun var saa sød og saa ung og kæk,
tittittittittittittittittit.
De Lam, hun vogted, bar røde Baand
og spiste alle af hendes Haand,
den lillebitte bitte Haand.

Hyrdinden sad bag den grønne Hæk,
tittittittittittittittittit,
da kom en Hyrde. saa smuk som fræk,
tittittittittittittittittit.
Til hendes Pris han bag Hækken sang,
det ømt og varmt gennem Hækken klang,
Hækken klang, ja Hækken klang.

Og da hun titted i Hækken ind,
tittittittittittittittittit,
saa kyssed han hendes bløde Kind,
tittittittittittittittittit.
De lo og sang, ja de lo og sang,
til sidst hun ud over Hækken sprang,
Hækken sprang, ja Hækken sprang.

Hun maatte synge den da Capo, især tiltalte Omkvædet, hvor hun legede Tittit med Herrerne i Parkettet.

Fru Sørensen og Nielsine, der ikke var vant til at se Komedie, lo uafbrudt og meget højt, navnlig under det franske Proverbe; men under Hyrdesangen blev det rent galt, saa Parkettets Opmærksomhed henledtes paa dem.

Proprietær Sørensen kneb sin Kone i Armen og hviskede: »Er du fjollet, Bentine!«

Men nu blev det først galt; Sønnen blev smittet og lo med. Tilsidst hyssede Publikum af Larmen paa Balkonen.

I en lang Mellemakt promeneredes der i Foyeren, hvor man saa alle Byens og Egnens Honoratiores.

Eleverne fra Latinskolen stod i Kreds om unge Sørensen og kastede lange Blikke til Helene, der blev konverseret af den grevelige Familie og ikke mindst af Stamherren, der misundtes svært af Kammeraterne.

I sidste Øjeblik dukkede Hr. Sørensen med Familie op.

Greven bukkede for Fruen og Nielsine og rakte Spidsen af Fingrene til Proprietæren, der mumlede: »Man har den Ære —«

I det samme ringede det.

Nu blev Nielsine og Moderen skilt ad. Helene satte sig imellem dem. Og Faderen mellem Sønnen og Moderen.

Under disse Forhold gik Resten af Aftnen godt.

Til sidst opførtes med ganske god Virkning »De Danske i Paris«.

Primadonnaen spillede her Juliette; og da hun særlig godt sang

> »O, hvor gerne saa jeg ikke
> Sjællands høje Bøgelund,
> hvorfra længselsfulde Blikke
> sendes over Øresund!«

fik Helene Taarer i Øjnene.

Hun mindedes en Sommerdag, da hun med Forældrene og Søsteren havde sejlet op ad Sundet; og hun huskede særlig Faderens Glæde, der havde givet sig Udslag i, at han nynnede denne Sang.

Hun saa efter Holmsted, der øjensynligt havde Kikkerten rettet mod hendes Loge, men hurtigt gav den en anden Retning.

Da Tæppet faldt, fremkaldtes Primadonnaen gentagne Gange og modtog under stormende Bifaldsraab en Lavrbærkrans.

Da Helene med Sørensen gik ned ad Trapperne, mødte de i Trængslen Holmsted, der løb lige paa dem. Han kunde hverken komme frem eller tilbage.

Sørensen sagde da: »Maa man ikke repræsentere Dem for hinanden — det er navnlig Guvernanten hos Apotekerens, Frøken Rørby, og det er vores Doktor, Hr. Holmsted.«

De gav hinanden Haanden med et forstaaende Smil.

»Det glæder mig at gøre Doktorens Bekendtskab,« sagde Helene.

I det samme stod, som skudt op af Jorden, Nærums og Ludvigsens samt Frøken Ipsen foran dem.

Holmsted slap Helenes Haand, hilste flygtigt paa de andre og forsvandt i Mængden.

Frøken Ipsen saa afvekslende paa Helene, der var rød, og paa Frøken Nærum, der var bleg.

— Efter Hjemkomsten sad Helene inde hos Bedstemoder, hvem hun maatte fortælle om Forestillingen og de bekendte, der var fra Egnen.

Bedstemoder saa paa hende og sagde skælmsk: »De glemmer da ingen?«

»Jo, Provisoren!«

»Ja, ham maa De gerne beholde for Dem selv!«

Saa løb Helene leende.

XV.

TO LÆGER.

Dr. med. Vilhelm Holmsted var endnu en yngre Mand, men havde ikke desto mindre allerede et Navn som Læge, og det et Navn, som rakte ud over Landets Grænser.

Han var en virksom Forkæmper i Felttoget mod Tuberkulosen; og han havde vakt Opsigt ved sine Koldtvands-, Frilufts- og Naturkure.

Da han for et Aars Tid siden nedsatte sig som Læge der paa Egnen, havde han lejet Lejlighed hos Madam Grønbæk, til hvem han ankom en sen Aften paa Cykle.

Hun syntes nok fra sin Seng at høre en Del Støj, men tænkte blot, at han udpakkede sin i Forvejen ankomne Kuffert og flyttede Møblerne lidt om.

Men hun skulde faa noget andet at vide. Da hun næste Morgen kom ud i Gangen, var hun nær falden over alt det, der stod.

Hun saa da, at Sofaen, de bløde Stole, Skilderierne, Gardinerne og Potteplanterne fra Doktorens Værelser fyldte Gangen. Hun bankede paa og spurgte forskrækket, om det ikke var godt nok, siden Doktoren havde kasseret det.

Da svarede han, lidt forlegen, men bestemt: »Undskyld, Madam Grønbæk; det er vist udmærkede Sager altsammen. Men mit Princip er, at Lys og Luft skal være Hovedsagen, derfor bort med Gardiner. Da jeg altid har aabne Vinduer, kan jeg helleringen Planter have staaende i dem. Portièrer og Gulvtæpper samler kun Smitstof.«

»Nej, det ved Gud, de inte gør; de er købt paa Udsalg inde i Byen. Og det, Grønbæk døde af, var bare Mangel paa Luft.«

»Jå, der kan De selv se! Og jeg sidder kun paa Træstole, de kommer sammen med min Bagage, Skrivebordet og Bogreolen, samt mine medicinske Instrumenter.«

Senere saa hun, at han havde taget de øverste Vinduer af i Sovekamret.

»Men, Doktoren vil da ikke ligge for aabne Vinduer?«

»Jo, baade Sommer og Vinter.«

»Det skulde min salig Mand have set! Jeg ved nok, det var det sidste, Grønbæk saa efter om Aftningen, om Krogene var paa dem allesammel.«

Holmsted gjorde Visit hos Nærums; og hans stille, beskedne Væsen tiltalte alle, ikke mindst Datteren. Fælles musikalske Interesser knyttede dem sammen, de sang og spillede med hinanden.

Men det var en fuldstændig Misforstaaelse, hvis hun troede, at hans Hjerte bankede stærkere, naar hun og han sang de smaa erotiske Sange, som Fru Nærum saa gerne hørte »de unge« synge i Skumringen

Hun kunde have sunget »Jeg elsker dig« paa al Verdens Tungemaal, uden at det vilde være naaet længere end til hans Øre.

Men der var over ham noget næsten jomfrueligt, som Fru og Frøken Nærum undertiden havde udtydet paa en aldeles gal Maade.

Koltrup sagde om ham, at hans Undseelse var klassisk.

Men, det er jo ikke alle, der forstaar at læse Klassikerne.

Efterat Holmsted havde set Helene i Kirken, havde han kun flygtig besøgt Nærums. Da sad han en Aften udenfor sit Hus og nød sin Cigaret til et Glas kold Te.

Kun ved exceptionelle Lejligheder, med fremmede og ude, nød han stærkere Drikke. Han var en ivrig Forkæmper for Afholdsbevægelsen og selv i høj Grad maadeholden, men ikke ensidig.

Da kom Nærum kørende forbi i sin »antediluvianske« Doktorstol, som Holmsted kaldte den.

Han blev bedt ind paa en Toddy og en god Cigar, noget gamle Justitsraad ikke kunde modstaa.

Efter en hyggelig Passiar kørte Nærum hjem; og da han fortalte om Besøget hos Holmsted, udbrød begge Damerne rasende: »Holmsted!«

»Ja, Holmsted, ja — er der noget mærkeligt i det? — Han var som sædvanlig elskværdig og bød mig Toddy og Cigar — en ganske ekstra Havana!«

»Hvor du er naiv Nærum!«

»Ja, Fader er utrolig naiv!«

»Naiv — hvad skal det sige?«

»Hvad det skal sige? — Nærum! Har du da ikke mærket, at Doktor Holmsted ikke har sat sin Fod i vores Hus over tre Uger; han negligerer os aldeles, siden denne saakaldte Skønhed er optraadt paa Egnen.«

Datteren holdt Lommetørklædet for Øjnene og skyndte sig ud af Stuen.

»Jeg er vis paa, at hun gaar op paa sit Værelse og græder; ja, han er ogsaa optraadt saaledes overfor hende, at han ikke godt kan træde tilbage, hvis han da er en Mand af Ære. Men ikke destomindre besøger du ham og lader dig blødgøre af hans Toddyer og Cigarer. — Nærum, jeg har aldrig vidst, du var hjerteløs!«

»Saa skulde da ogsaa! — Sikken en Filur! Ja, det er ganske rigtigt! Og til sidst gaar han saagu' hen og tager alle Patienterne fra mig; gamle Per Nielsen begyndte i Dag at snakke om koldt Vand og kogte Gulerødder — det er Holmsted, der sætter det i dem.«

Imidlertid anede Genstanden for Raseriet intet af alt dette.

Men var det galt, efterat han havde set Helene, blev det endnu værre, da han havde talt med hende; efter dette Møde havde han ikke kunnet overtale sig selv til at gaa til Nærums. Nu, da han havde set

Justitsraaden igen, besluttede han imidlertid at tage derover.

Og næste Eftermiddag cyklede han da derhen og overraskede Justitsraaden, der sad og halvsov i et Lysthus med Pibe, Cognacsvand og Lægetidende, som Fruen gerne stak ham i Haanden, naar han faldt hen, da han aldrig var sikker for Besøg, og det gjorde et godt Indtryk paa Patienterne.

Nærum for forskrækket op og sagde gnavent: »Er De levende endnu?«

Holmsted svarede forbavset: »Hvorfor skulde jeg være død siden i Gaar Aftes?«

»Hvorfor — hvorfor — fordi maaske Deres onde Samvittighed ved Synet af mig var vaagnet og kunde have sagt Dem, at De har negligeret mig og min Familie, særlig min —«

»God Dag, Doktor Holmsted! Det var da morsomt!« sagde med sit allermest straalende Smil Fruen, der havde observeret hans Komme, anet Uraad og var ilet til med Datteren; »vi har længtes saa meget efter Dem.«

Ved Ordet »vi« saa hun hen paa Datteren, der næsten blev køn ved Synet af den unge Læge.

»Jeg fik Skænd af Justitsraaden,« sagde Holmsted.

»Aa,« sagde Fruen, »bryd Dem ikke om ham; han er gammel og gnaven.«

»Hvad er jeg? Du sagde jo selv —«

»At jeg gerne vilde tale med dig — ja, min søde Ven.«

Hun halede ham ind med sig og sagde: »Jeg tænkte nok, du vilde forløbe dig.«

»Du sagde jo selv, at jeg ikke skulde være behagelig mod ham.«

»Jamen — der er stor Forskel paa at være behagelig og at være grov!«

»Ja, det har du Ret i!«

»Du kan aldrig gaa Mellemvejen; nu har du maaske spoleret alt.«

Ved Aftensbordet lod Nærum sig efterhaanden formilde, da Holmsted drak to Glas Solbærrom.

Efter Bordet kom Noderne frem.

Frøknen havde taget Sangene fra »De Danske i Paris«, hun satte sig ved Klaveret og beredte sig paa at akkompagnere Holmsted.

I Sofaen sad Justitsraaden med sin Merskumspibe og sin Toddy, og ved Siden af ham Justitsraadinden med sine langtrækkende Briller paa og for et Syns Skyld et Strikketøj i Haanden.

Alt gik godt i Begyndelsen; men, da man kom til den Sang

»O, hvor gerne saa jeg ikke
Sjællands høje Bøgelund«

mindedes Holmsted Udtrykket i Helenes Ansigt under denne Sang; han blev blussende rød og gik i Stykker lige i de første Linier.

Imidlertid tog han sig sammen og sang Sangen til Ende.

Frøken Nærum saa forbavset paa ham; Fruen plirrede lidt med Øjnene, men beroligedes, da Sangen gik videre, og gamle Justitsraad anede i sin Toddyglæde ingen Uraad.

»Skal det ikke være et lille Glas, Hr. Doktor?« lød det henne fra Sofaen.

»Nej Tak, Fru Justitsraadinde!«

»Men en Cigar, Doktor?«

»Nej Tak, Hr. Justitsraad, jeg ryger saa lidt.«

»Ja, jeg har Cigaretter — ved De jo!« sagde Frøken Nærum.

»Tak Frøken, ikke for Øjeblikket!«

»Naa,« sagde Justitsraaden, »hvordan morede De Dem saa i Teatret?«

»Aa, Morskab kan der vel ikke være Tale om.«

»Hvad Pokker tog De saa derind for?« hvæsede Justitsraaden.

»Ja, gid De vilde sige mig det!«

»Det skal jeg s'gu gerne,« brast det ud af Nærum.

Fruen traadte ham paa Foden, men han vedblev: »De tog vel derind for at se denne saa meget omtalte Skønhed.«

»Den gamle Sminkekrukke — nej, det gjorde jeg dog ikke.«

»Jeg mener naturligvis hende — Guvernanten!«

»Frøken Ipsen!«

»Nej, jeg mener Fanden brøle mig Frøken Rørby, naar De endelig vil vide det.« Fruen rykkede ham i Frakken; men han fortsatte: »Det er ogsaa en at løbe gal efter!«

»Fader,« sagde Frøken Nærum bønligt.

»Jo nu vil jeg, Fanden gale mig, sige min Mening —«

»Undskyld, Hr. Justitsraad,« sagde Holmsted med en pludselig Kulde; »men det er nok paa Tiden, jeg trækker mig tilbage. — Farvel!«

Han bukkede meget dybt for Justitsraaden og Fruen, gav Frøknen et temmelig formelt Haandtryk og gik ganske stille sin Vej.

Da man hørte Havelaagen falde i efter ham, ilede Berta grædende ud af Stuen, Moderen efter hende, men hun vendte sig i Døren og sagde: »Du er et Uhyre, Nærum!«

Justitsraaden lo fjollet efter dem, blandede sig en kraftig Toddy til og sagde: »Min Mening fik han da at vide; men ingen kan blive klog paa de forbandede Fruentimmer!«

XVI.

GARDEN-PARTY.

I Slutningen af Juni holdt Apotekerens et større Garden-party.

Der var dækket et stort Bord i Bedstemoders Allé. Og der blev for en Gangs Skyld ikke sparet.

Der var kold Anretning i Massevis, Rødvin og Rhinskvin flød over alle Bredder, den sidste iskænket af Niels, der agerede Tjener og efter Omstændighederne skilte sig godt fra Hvervet, idet han gik rundt med to Flasker i Serviet og fyldte de grønne Glas med »Niersteiner« og »Hochheimer«.

Det var bestemt, hvem der skulde have hinanden til Bords; og Fruen havde udtænkt en ret nederdrægtig Snedighed.

Da hun, for Bedstemoders Skyld, var nødt til at bede Holmsted med, indrettede hun det saaledes, at denne fik Frøken Nærum til Bords; derved drillede hun ham og Helene og indyndede sig hos Nærums. Men samtidig anbragte hun Helene ligeoverfor, hvilket, hun nok haabede, skulde distrahere Holmsted, særlig, da hun gav hende Grevens Godsforvalter, en smuk, ugift, yngre Mand til Bords. Bedstemoder sad for Bordenden mellem Anna og Preben.

Desideria, der var begyndt at gaa til Præsten, nød den Ære at have Hansen-Bjerg til Bords.

Provisoren havde faaet Nielsine, der led Fortvivlelsens Kvaler.

Der blev aldeles ingen Taler holdt.

Fru Lønberg, der kendte Mandens Umulighed som Selskabstaler, havde bestemt det saaledes.

Det var heller ikke fint. Hos Grevens brugte man det aldrig.

Da Holmsted nødtes til at føre Frøken Nærum til Bords, havde han ondt ved at holde Kontenancen; men han blev skarpt iagttaget af Justitsraaden og Justitsraadinden. Og Berta opbød alle sine Evner for at drage ham ind i Tryllekredsen; men, naar hun havde slynget den om ham, sprang han straks over den og lige ind i Helenes straalende Øjne.

Hun interesserede sig aldeles ikke for sin Godsforvalter, hvis Konversation var ligesaa regelmæssig smuk som han selv.

Han beklagede Frøknen, der fra Hovedstadens

Kredse var kommen i smaa, landlige, jydske Forhold; men saa længe disse havde Nyhedens Interesse, ejede de maaske en vis Charme. Teater og Koncerter maatte Frøknen imidlertid savne i høj Grad.

Han var heldigvis saa optaget af sig selv, at han ikke mærkede sin Borddames Distraktion.

Berta saa derimod godt Helenes lysende Blikke, der ganske uforbeholdent søgte Holmsted, der blev mere og mere ordknap og kendelig forlegen, mens han rødmede stærkere og stærkere.

Berta vendte sig da uafbrudt mod sin Bordkavaler og søgte ved smaa Udbrud som: »Nej, Doktor Holmsted, nu er De ogsaa altfor god,« »nej, mange Tak, Doktor Holmsted,« at indbilde Folk, at hun var Genstand for en overvældende Opmærksomhed fra hans Side.

Justitsraaden og Justitsraadinden straalede.

Helene forstod til Dels Situationen, men kunde ikke rigtig blive klog paa Holmsted, der var altfor meget Selskabsmand til at forløbe sig.

Mod Slutningen af Maaltidet tog han dog sit Glas og hilste paa Godsforvalteren, idet han saa meget varmt paa Helene, der, ligesom han, tømte sit Glas.

Dette var saa meget værre, som han endnu ikke havde hilst paa sin Borddame.

Men nu maatte hun have Oprejsning.

Da Holmsted skænkede i hendes Glas, løftede hun det og sagde pludselig: »Nej, Doktor Holmsted, nu vil De ogsaa have mig til at drikke altfor meget.«

Han greb i Forfjamskelse sit Glas og hilste paa hende, men satte Glasset uden at tømme det og uden at møde hendes Øjne, noget, som dog kun Helene bemærkede.

Efter Bordet løb Berta lige paa Forældrene, der hviskede: »Naa, nu vil han nok gøre det godt igen!«

Da hun ikke her turde sige Sandheden, tyssede hun blot paa dem og skyndte sig bort.

Forældrene saa efter hende og nikkede til hinanden; de antog, at hendes eksalterede Udseende skyldtes en intensiv Lykkefølelse.

Bedstemoder gik længe frem og tilbage ved Holmsteds Arm; og da de ved en Omdrejning mødte Helene, blussende varm, saa Bedstemoder en hel Del mer, end hun lod sig mærke med.

I Stuerne flokkedes fler og fler for at høre Provisoren, der fantaserede paa Klaveret.

Man maatte tilstaa, han havde Flugt og Fantasi, og hans Teknik var ligefrem forbavsende. Man skulde ikke tro, det var det samme Menneske, der svælgede i de gyseligste Brandere og simpleste Indfald.

Da han saa Helene træde ind i Stuen, formede han hele Kompositionen som et Tonevæld, der ombruste hende, dragende og lokkende. Og til Slut lagde han alle sine Tanker og Drømme som en glimrende Tonekrans for hendes Fødder.

Nu blev Helene opfordret til at synge en nylig udkommen Sang: »Nu er det Sommer!«

Hun kendte den nok, men turde ikke akkompagnere sig selv.

»Vil De ikke Frøken Nærum?« spurgte Apotekerfruen.

Men Berta rystede usigelig smilende paa Hovedet. »Hun havde aldrig set den omtalte Sang for sine Øjne,« erklærede hun. I den sidste Tid havde hun rigtignok sunget Forældrene i Søvn med den adskillige Gange midt paa Dagen. Men, det manglede blot, at hun skulde bidrage til Helenes Triumf.

Der var ingen, der kunde eller turde akkompagnere.

Provisoren var lige kaldt ind paa Apoteket. Da traadte Holmsted meget forlegen frem og sagde: »Hvis Frøknen vil tage til Takke med mig, vil jeg gøre et Forsøg.«

Det vilde Helene naturligvis gerne.

Holmsted spillede Melodien et Par Gange igennem.

Saa sang Helene:

Nu er det Sommer!
Solmættet Luft over Markerne kommer.
Skovhanget drømmer i blaanende Skær,
højt flyver Høg over Højskovens Træ'r.
Fisken staar stille i glimtende Vand,
Bølgerne rulle saa langsomt mod Strand,
langsomt mod Strand.

Nu er det Sommer!
Blomsterne falder, og Frugterne kommer.
Køerne gumle det krydrede Græs,
Vognene rulle med høtunge Læs.
Storken gaar lumsk gennem Engene frem,
Søer og Vanddrag har sølvspættet Bræm,
sølvspættet Bræm.

Nu er det Sommer!
Og med sin Kølighed Aftenen kommer.
Luften, der tynged om Dagen som Bly,
tindrer som Guld paa den rullende Sky;
rejser i Vest sig en solgylden Borg,
der skal du fængsle din nagende Sorg,
nagende Sorg.

Nu er det Sommer!
Daglyse Nætter til Nordboen kommer.
Natten er kun som et dæmrende Skær,
Aften og Morgen hinanden er nær.
Varm ligger Dagen i tindrende Glans,
Natten er svalet af Alfernes Dans,
Alfernes Dans.

Aldrig havde Helene sunget smukkere end til Holmsteds Akkompagnement; Ord og Toner smeltede sammen til et vidunderligt hele, der uimodstaaeligt rev Tilhørerne med sig.

Bedstemoder, der med Preben og Anna sad i Sofaen, gav Signalet til en Bifaldsstorm, der aldrig vilde ophøre.

Provisoren var imidlertid vendt tilbage, hvorefter han tilbød Frøken Nærum at akkompagnere hende.

Hun tog sig da sammen og sang en sentimental Kærlighedssang, men med et saa dirrende Raseri, at det næsten blev komisk.

Men hun havde, for første og maaske sidste Gang i sit Liv, sunget med et Temperament, der klædte hendes Stemme forbavsende.

Og, blot for at drille Bedstemoder og Helene, klappede Frøken Ipsen som en rasende.

Justitsraaden og Justitsraadinden, der stod i Baggrunden, klappede ubemærket med; og nu rejste der sig en Bifaldsstorm, der ikke stod tilbage for den, som før hilste Helene.

Aftnen endte saaledes harmonisk.

Men Bedstemoder forsvandt harmfuld under dette Bifald.

Der blev nu spurgt, om Frøken Astrid Ludvigsen ikke vilde lade sig høre.

»Nej,« svarede Frøken Ipsen, »min Elev er langtfra færdig. Hun tager i denne Tid Solbade for at styrke Brystkassen og Armmusklerne.«

Først, da Nærums var komne hjem, betroede Berta sig til Moderen.

Men man enedes nu om saavidt muligt at holde Faderen uden for det hele. Da de kom ned til ham, sad han allerede ved sin Sodavand og Cognac og sagde: »Den Guvernante gjorde s'gu for Resten megen Lykke med sin Sang.«

»Hvad siger du da til Berta?« udbrød Fruen.

»Ja, — egentlig gjorde hun vel lige saa megen Lykke.«

Da raabte Berta ude af sig selv: »Lige saa megen?«

»Ja, saa mere — for Pokker!«

XVII.

DESIDERIA.

Helene og Børnene havde faaet Sommerferie. Men Helene havde ikke Raad til at rejse hjem.

Hun foretog da i denne Tid smaa Skovture med Anna og Preben.

Saa opsøgte de en kølig Skovdal, hvor de satte sig ved Bækken.

Anna havde altid et Haandarbejde med, og Helene havde vidst at interessere Preben for Planter. Han havde allerede et lille Herbarium; og under alle Kommoder og Skabe laa der pressede Blomster.

En Eftermiddag hen imod Aften sad de nede i Hestehavens Dal ved Bredden af en rislende Bæk.

De havde spist deres medbragte Aftensmad; og Øjeblikket var nu kommet, da Helene skulde fortælle et Eventyr!

Et af hendes Yndlingstemaer, som hun ogsaa i Dag fantaserede over, var den fattige Pige, der maa drage fra sit Hjem ud i den vide Verden. Der finder Prinsen hende saa, og han opdager et Mærke paa hendes hvide Arm; hun er en fortryllet Prinsesse, som har været bestemt for ham, men som en ond Aand har misundt ham. Da han kysser hende, falder Pjalterne af hende, og hun staar klædt som en Dronning med Hermelin og Guldkrone. Og saa holder de Bryllup.

Anna hvilede i hendes Skød og saa op i hendes Ansigt, mens hun fortalte; Helenes Haand laa i Annas Haar. Og Preben sad paa en stor Sten midt i Bækken.

»Frøken,« sagde Anna pludselig; »Eventyr er jo ikke sket, er de vel?«

»Nej, ikke paa den Maade,« sagde Helene.

»Er du gal Anna,« udbrød Preben, »der er jo ikke saadan noget Trolderi til.«

Et Øjeblik efter sagde Anna: »Ved Prinsessen tænker jeg altid paa Dem, Frøken Og jeg kunde godt tænke mig, at De fik en Guldkrone paa!«

Helene lukkede hendes Mund med et Kys.

»Hvem er da Prinsen?« spurgte Preben.

»Det ved jeg nok; men jeg siger det ikke.«

I det samme raabte Preben: »Doktor Holmsted!«

»Aa Snak!« sagde Helene, der misforstod Udraabet.

Men hun sprang i en Fart op; thi lidt fra dem stod Holmsted.

Han kom hen og satte sig hos dem.

De sad alle tavse, lyttende til Bækken og følgende Sollysets vekslende Glans i Træerne.

Preben var imidlertid løbet op ad Skraaningen og raabte pludselig, idet han kilede ned igen: »Nu kommer Frøken Ipsen og Desideria!«

Holmsted for op og cyklede ud af Kløften.

Nogle Minutter efter kom Frøken Ipsen og Desideria ind, saa sig spejdende om og sagde i Munden paa hinanden: »Sidder De alene?«

»Ja, det ser De jo!« sagde Anna.

»Har her ingen været?« spurgte Desideria.

»Jo,« sagde Preben og saa paa Frøken Ipsen, »her var en gammel Vandrotte før; men den løb hurtigt.«

»Anna, sig Sandheden!« formanede Frøken Ipsen.

Anna rejste sig og sagde stolt: »De er ikke min Lærerinde!«

Frøken Ipsen greb efter hende; men Helene traadte imellem og sagde: »De vover ikke —!«

Frøken Ipsen vendte sig og gik fnysende.

Da hun var gaaet lidt, sagde hun: »Her har kørt en Cykle!«

»Nej,« raabte Preben efter hende, »det er en Snog, der har været her; men den er uskadelig.«

Saa forsvandt Frøken Ipsen med Kæmpeskridt.

Helene gik hjem med Børnene, og Desideria fulgte slukøret efter.

Preben skyndte sig ned i Bedstemoders Allé, hvor han fandt hende vandrende frem og tilbage.

I de lyse Nætters Tid opholdt hun sig altid her langt ud paa Aftnen.

Han aflagde Rapport for hende og skyndte sig bort.

Bedstemoder kaldte lidt efter paa Desideria, der viste sig i Afstand.

Hun kom nølende, stillede sig forlegen, men samtidig lidt trodsig ved et af Træerne og begyndte at pille Løvet af.

Bedstemoder, der havde sat sig, sagde: »Lad være at rive Bladene i Stykker, medmindre din Moder har bedt dig gøre det.«

Desideria følte Brodden og ønskede sig langt bort.

»Hvorfor forfølger du din Lærerinde alle Vegne?«

»Gør jeg?«

»Ja, det ved du jo godt; jeg har selv set dig snige dig efter hende. Og i Dag har du slaaet dig sammen med Frøken Ipsen.«

»Det var ganske tilfældigt.«

»Det kan være. Men du skal intet Samkvem søge med den Dame. — Du gaar jo til Præsten nu. Maaske kan han lære dig at blive en bedre Kristen.«

Desideria kneb Munden stærkt sammen mellem Graad og Trods og begyndte langsomt at gaa bort

Da sagde Bedstemoder varmt og indtrængende: »Desideria, kom hen til mig.«

Hun kom modstræbende.

Bedstemoder drog hende til sig og kyssede hendes Pande: »Desideria, bliv ikke til en Forstening; lær at være blød og bøjelig i det godes Tjeneste.«

Desideria gjorde sig fri og gik stivt uden at vende sig, idet hun lovede sig selv at være mere forsigtig.

Uh, denne Guvernante!

Alt det hun maatte lide for hendes Skyld!

Men til Efteraaret skulde hun jo konfirmeres; saa var Skolegangen forbi.

Helene og Bedstemoder sad denne Aften sammen i Haven, seende ud over Skoven, hvor Dagskæret endnu laa guldglinsende, hver tænkende sine Tanker, Bedstemoder om sit Møde, og Helene om sit.

Bedstemoder var i det hele levet op siden Helenes Ankomst.

Hun var raskere og livligere, følte sig yngre end i mange Tider. Det var hende selv paafaldende.

Hun kunde gaa længe med Helene Arm i Arm gennem Alléen.

Og, naar Helene sad fordybet i en Bog og pludselig slog Øjnene op, mødte hun Bedstemoders milde, forskende Blik.

Det var, som om hun i Helenes Ansigt søgte Løsning paa en eller anden Gaade.

XVIII.

UDE OG HJEMME.

Paa Egnen var der sket den Forandring, at Frøken Ipsen var taget til København med sin Elev Astrid Ludvigsen for at delagtiggøre hende i en ny Sangmetode.

Apotekerfruen havde i denne Tid meget at tænke paa.

Hele Apoteket gennemgik en grundig Rengøring og Oppudsning.

Haandværksfolk havde allerede for længst taget fat.

Da Helenes Kammer ogsaa trængte til at efterses, var man lidt i Knibe med, hvor man skulde lægge hende.

Og da Helene var inviteret til at besøge Koltrups, besluttede hun nu at gøre Alvor af det.

Apotekerfruen havde intet mod denne Løsning af Sagen.

Helene blev modtaget med Jubel paa Højskolen.

Hun saa nu først rigtig det hele og lærte det daglige Liv at kende.

Der var indrettet smaa Værksteder, hvor der virkedes om Formiddagen.

Rokken snurrede, og Væven gik.

Der snedkredes, smeddedes og flettedes Kurve og Maatter. Der syedes Klæder og lavedes Fodtøj.

Alt, hvad der brugtes paa Højskolen, lavede Eleverne selv.

Om Eftermiddagen blev der læst, sunget og holdt Foredrag.

Og det var ikke blot Koltrup, Lærerne og Lærerinderne, der producerede sig.

Eleverne, mandlige og kvindelige, talte over selvvalgte Emner.

En Morgen sagde Koltrup til Helene: »I Eftermiddag vil De blive overrasket!«

»Kan du da ikke tie stille,« udbrød Fruen.

»Men jeg har jo ikke sagt noget.«

Hen paa Eftermiddagen, i smukt stille Sommervejr, samledes man i Festsalen. De store Skydevinduer var skudte til Side; og man saa de dejligste, indrammede, levende Malerier.

Saa traadte Doktor Holmsted ind og besteg Talerstolen.

Helenes Hjerte bankede, da hans og hendes Øjne mødtes, idet han bukkede for Forsamlingen.

Koltrup paastod senere til sin Hustru, at han kun havde bukket for Helene.

»Det havde jeg ogsaa gjort i hans Sted,« sagde Fru Koltrup.

Saasnart han havde besteget Talerstolen, var han en helt anden.

Al hans sædvanlige Forlegenhed var som blæst af ham.

Og han talte frit og naturligt om »Aandelig og legemlig Sundhed«, idet han fremhævede Arbejdets store Betydning.

Han blev om Aftnen hos Koltrups.

Og da Helene senere gik med ham i Haven, takkede hun ham varmt for hans Foredrag. Derefter fortalte hun ham, at hun næste Søndag skulde over at høre Pastor Valter i Grønager Kirke.

Paa hendes Spørgsmaal svarede Holmsted: »Han er den mest komplette Modsætning til Provsten her. Han lever stille og ensomt med sin Søster. Han har i sin Ungdom haft en stor Sorg. Det er det, der har gjort ham til Eneboer, forsaavidt man kan bruge dette Navn om den, der, som han, utrættelig tilser alle syge og ulykkelige i sit Sogn. Men han er ikke at formaa til at gaa i Selskaber. Og han gifter sig aldrig.«

Han standsede et Øjeblik, trak Vejret dybt og tilføjede med sagtere Stemme: »Jeg sympatiserer fuldtud med ham. For jeg gifter mig heller aldrig!«

Helene slap i dette Øjeblik en Pilegren, hun havde bøjet til Side; den svippede hen og ramte Holmsteds Arm.

Det gjorde sikkert ondt; men han glemte det over at se paa Helenes Ansigt, det var et stort blussende Spørgsmaalstegn. Han vedblev noget usikker, idet han søgte at undgaa Helenes Blik: »Jeg er ikke bleven skuffet — jeg har aldrig — truffet nogen, som — kortsagt, jeg gifter mig aldrig. Jeg vil ikke forlange det Offer af nogen, at hun skal binde sig til mig.«

»Er De da saa vanskelig?« spurgte Helene skælmsk.

»Ja jeg er! — Jeg forlanger ikke, at min tilkommende Hustru —«

»Som De ikke vil have!«

»Nej, ganske rigtig — at en eventuel Hustru, lad os sige det, skal pleje og passe mig, give mig mine Livretter til Middag, stoppe min Pibe, som jeg for Resten ikke ryger, og give mig en Trøster under Hovedet til min Middagssøvn.«

»Som De maaske hellerikke sover.«

»Men — jeg forlanger, at hun i et og alt skulde gaa op i min Gerning og dele mit Syn paa Livet.«

Helene saa frem for sig med et underligt Smil; og der blev en lang Stilhed.

Paa engang brød han den dog og sagde med en paataget Sikkerhed, der mindede stærkt om en fuld Mand, der vil agere ædru: »Det er derfor, jeg kan optræde med saa stor Ligegyldighed overfor —«

Han mødte Helenes talende Blik, tog hurtigt sine Øjne til sig og tilføjede forvirret: »Saadannoget giver en — en stor Overlegenhed!«

Han sagde dette saa pudsigt, at Helene brast ud i en aldeles ustandselig Latter, hvorpaa hun hurtig løb bort, stadig leende.

Holmsted havde gransket mange videnskabelige Spørgsmaal og løst adskillige patologiske Gaader; men denne Kvindelatter kunde han ikke analysere. Han blev ildrød, stod et Øjeblik tvivlraadig, men gik saa hen, tog sin Cykle og kørte bort.

Helene saa ham forsvinde, men tog sig sammen og gik ind.

»Hvor har De gjort af Doktoren?« spurgte Koltrup.

»Doktoren!« udbrød Helene med vel forstilt Overraskelse, »jeg troede, han var gaaet herind!«

»Nej, vi har saamænd ikke gemt ham,« sagde Koltrup; »men han holder meget af saadan pludselig at forsvinde.«

»Ja, det ligner ham!« bemærkede Fruen.

— Næste Aften sad Helene i Haven og saa over til Nakkerup.

Hun tænkte paa Bedstemoder, Anna og Preben.

Da lød Fodtrin bag hende.

Det var Holmsted.

Han stammede meget forlegen: »Jeg kommer her med et Brev til Dem.«

»Et Brev!« gentog Helene.

Han fremtog et lille, rosenrødt Brev og gav hende det.

I det samme kørte Justitsraaden forbi uden for Haven.

Han saa det, og hans Øjne tindrede.

Holmsted bukkede og skyndte sig bort.

Hun sad og saa efter ham, til baade han og Cyklen forsvandt i fjerne Støvskyer.

Saa huskede hun paa Brevet.

Hun havde straks kendt Annas Udskrift og aabnede det. Det lød saaledes:

Nakkerup Apotek.

Kære Lærerinde!

Jeg vil sige Dem, at jeg længes saa forfærdelig meget efter Dem. Og derfor skynder jeg mig at skrive dette lille Brev, mens at Doktor Holmsted er inde hos Bedstemoder.

Hvor her er underligt, mens De er borte!

Jeg kikkede ind i Deres Værelse i Morges. Stiger og Malerpotter stod rundt omkring. Der lugtede af Kalk og Malning.

Og oppe paa Bordet sad to Arbejdere og spiste Frokost med den ene Haand og drak Øl med den anden.

Uh, der var saa væmmeligt!

Saa gik jeg ned i Haven. Og der, hvor man kan se Højskolen oppe paa Bakken, satte jeg mig.

Jeg havde laant en Kikkert af Bedste. Og saa' derover. Om jeg ikke skulde se et Glimt af Dem

eller Deres røde Hue. For Bedste siger, at Kikkerten er meget stærk. Men jeg saa Dem ikke. Saa græd jeg — men paa engang løb jeg op og tog min Eventyrbog. Og der læste jeg om Dem. For jeg synes altid, det handler om Dem altsammen. Og De skal ikke bryde Dem om, hvis at nogen er ond imod Dem. For det er altid de gode, Folk er onde imod. Og Prinsen kommer altid og jager den onde Aand væk.

Nu er Frøken Ipsen rejst og kommer ikke igen hele Vinteren.

Doktor Holmsted skal have mit Brev med, og derfor slutter jeg nu.

For ham holder jeg ogsaa saa meget af. Gid at han var min Doktor! Fordi af den Grund, at han giver aldrig Bedstemoder Medicin, men frisk Luft og dejlig Frugt.

Og saa vil jeg nu til allersidst bede Dem om snart at komme hjem og undskylde min gruelige Skrift, for jeg holder saa meget af Dem og maa skynde mig saa stærkt.

Mange Kys fra Deres lille Elev

Anna Lønberg.

Helene kyssede Brevet og gemte det i Lommen.

I det samme kom Justitsraaden i den »antediluvianske« forbi paa Retur.

Da han kom hjem, traf han ingen og brølede rasende: »Karoline — Berta!«

De kom farende ned ad Trapperne, beredt paa at høre det allerværste.

Saa fortalte han, saa det rungede i Huset, om Brevet, Holmsted havde givet Helene, og Kysset, hun havde givet Brevet.

Men Moder og Datter var nu enige om at gaa til det yderste for at drage Holmsted ind i Kredsen igen.

De lo ham begge ud.

»Du kan da begribe,« sagde Fruen, »at han ikke giver hende Brev fra sig selv.«

»Naa — men Kysset?«

»Pyt,« sagde Fruen, »tror du, jeg kyssede enhver Lap Papir, du havde rørt ved i vore Forelskelsesdage?«

»Det ved jeg s'gu ikke, men — hun trykkede det meget fast mod Munden.«

»Hun kan jo have slaaet en Myg ihjel paa Hagen,« foreslog Berta, »Myggene er særlig slemme deroppe paa Bakken.«

Saa fik Justitsraaden Sodavand og Cognac. Og lidt efter sagde han: »Ja, jeg blev s'gu netop stukket ubehageligt der paa Vejen — jeg tror næsten, I har Ret — og han har jo da Lov at give hende et Brev.«

De modsagde ham ikke, da de begge indsaa, at det kun vilde skade dem, om der kom flere Rygter i Omløb om Holmsted og Guvernanten.

Og da Justitsraaden snart efter traf Holmsted, var han saa elskværdig, at Holmsted blev ganske uhyggelig derover.

— Søndag Morgen kørte Koltrups og Helene til Grønager Kirke.

Aldrig havde Helene set en saadan Tilstrømning i Nakkerup som den, der her fandt Sted i Grønager.

Kirken var ganske fuld.

En ung Skolelærer med en køn Stemme sang for, og hele Menigheden bar Sangen op under Kirkens Hvælvinger.

Pastor Valter gik op og ned ad Kirkegangen og sang højt med.

Saa besteg han Prækestolen.

Med langsom, uddybende Stemme, som vilde han indprente hvert Ord i Sjælene, oplæste han Evangeliet.

Lucas 19 Cap. 41 V. ff.

Saa talte han.

Det var intet Foredrag. Ingen retoriske Blomster, der langsomt flettedes ind i et uendeligt Væv.

Det var en Strøm, som kom fra Hjertet og gik til Hjertet.

Ingen drævende Gentagelse af Skriftsteder, ingen Salvelse, ingen Hæven og Sænken af Stemmen.

Alt varmt, klart og naturligt.

Han talte særlig om de Ord: »Vidste du dog, hvad der tjener til din Fred.«

Han endte saaledes:

»Og hvad er Fred?

Er det gode Dage og rige Kaar, et hyggeligt Hjem og et stille døsende Liv?

Nej — Fred — det er Forsagelse!

Det er, at du har ofret dig selv og dine Lidenskaber, at du har fulgt den store Forsager, saa du tilsidst med ham kan sige: »Herre, i dine Hænder befaler jeg min Aand!« Amen.«

Helene havde aldrig hørt en saa varmtfølt Præken, aldrig overværet en saadan Gudstjeneste.

Og da nu Præsten saa ud over Menigheden med sine dybe, kærlige Øjne og lyste Velsignelsen, hvor lød da ikke i hans Mund med Vægt de Ord:

»Herren løfte sit Aasyn paa dig og give dig Fred!«

Helene sang efter denne Præken Salmerne med en saa høj og jublende Stemme, at det hørtes over hele Kirken.

Det var godt, at Bedstemoder og Anna ventede hende derhjemme; thi ellers vilde hun efter disse Dage vanskelig kunnet tænke sig at vende tilbage til Apoteket.

Men saa kom hun til at tænke paa Præstens Ord, at Fred var Forsagelse.

Ja, selv om der ventede hende Kamp og bitre Timer, skulde hun være glad, om hun blot forsagede i det godes Tjeneste.

Koltrups Vogn kørte hende hjem en smuk Sommeraften.

Bedstemoder, Anna og Preben modtog hende paa hendes Værelse, der var rigt pyntet med Markblomster.

Et Øjeblik efter, at Bedstemoder var gaaet med Børnene, traadte Apotekerfruen og Desideria i Overtøj ind.

»Vi kommer just fra Provsten,« sagde Fruen, »og hører, at De er returneret.

Ja, De er sagtens bleven feteret som sædvanlig, hvor De har været.

Men Livet kan jo ikke være idel Glæde. Nu tager vi altsaa fat igen!

Og, efter Aftale med Provsten, kan De overlade Religionsundervisningen til ham fra nu af til Konfirmationsdagen. Til Gengæld vil jeg bede Dem særlig at vaage over Desiderias franske Udtale. Den er maaske mindre korrekt.

Og i alle Livets Forhold er Korrekthed absolut nødvendig, hvis man skal leve i Fred med sine Omgivelser — ude og hjemme!

Maa jeg med disse Ord ønske Dem velkommen hjem!«

XIX.

NAADENS SOLSKIN.

Jagende Regn og blændende Sol, døende Farver og svulmende Frugter.

Det er Efteraar.

Som blaanende Druer dækker Slaaenbærrene de tornede Grene, funklende Hyben lyser fra Skovgærdet, og granatrøde Brombær fylder de buede Ranker.

Sorte Kramsfugle gynger mellem glimtende Rønnebær, der rødmer omkap med den vilde Vin.

Mahognibrune Kastanier titter frem af de piggede Frugter, der falder med Smæld fra Træerne; og solbrændte Nødder springer ud af de saftige Haser.

Bog og Agern dækker Skovbunden.

Taagen ligger længe om Morgenen.

Naar den svinder, falder Solen over vaade, skinnende Lunde og Haver.

Og Spindelvævene er perlestukne.

Varm, varm er den Sol, der om Efteraaret brænder over de røde Skove, gule Marker, bugnende Frugthaver og klare, tindrende Vande.

Og blændende var det Skær, der varmede Familien Lønbergs Eftersommer.

En Dag faldt Naadens Sol over Apoteket og forvandlede Apotekeren til Kancelliraad og hans Frue til Kancelliraadinde.

Bedstemoder sagde: »Bare Jette kan taale det!«

Men det kunde hun ikke.

Visitter strømmede ind.

Proppen var ikke i Sherrykaraflen.

Selv Grevens mødte for at lykønske. Det mentes almindelig, at Greven havde en Finger med i Spillet.

Kancelliraadinden havde den største Vanskelighed med at faa Folkene til at titulere sig og Manden paa den rigtige Maade; og Stine græd sine modige Taarer.

Adskillige af Bønderne valfartede til Apoteket. De havde muligvis ventet at se Apotekeren i guldskinnende Uniform med trekantet Hat og Kaarde. I hvert Fald skuffedes de højlig, da de saa ham som sædvanlig trippe om i sin plettede Lærredsjakke med Kalot paa Hovedet.

I Glansen af denne indianske Sommer blev Desideria konfirmeret.

Det vil sige: hun fik en lang, hvid Kjole paa,

en stor Buket i Haanden, Salmebog med Fløjlsbind, Guldsnit og Guldkors. Og saaledes udrustet sattes hun øverst mellem Pigerne i Kirken, skønt de fleste af dem i deres Vadmels- og Hvergarnskjoler vist stod langt over hende.

Helene havde Konfirmationsdagens Morgen haft et lille Uheld.

Ved Tebordet kom Stine til at titulere Fruen Kammerraadinde.

Da det gentog sig, sagde den saaledes krænkede halvhøjt: »Kancelli —«

»raadinde« supplerede Stine saa pudsigt, at Helene maatte smile.

Da Stine var forsvunden, sagde Fruen rasende: »Jeg skal meget have mig frabedt, at man harcellerer over mig i Tyendets Presence.«

Hertil kunde Helene intet svare og gik forstemt i Kirke.

Da hun sad her, gik hendes Tanker til Søsteren.

Thi paa samme Tid sad Moderen og Katrine i den københavnske Kirke og stirrede efter Betty, der forsvandt i den lange Række af festklædte Konfirmandinder.

— Efter Konfirmationen i Nakkerup afholdtes paa Apoteket en déjeuner dinatoire, hvortil, foruden den grevelige Familie, kun var indbudt Provsten og Frue.

Grevens mødte med pragtfulde Gaver.

Stamherren, der nu var Student, overrakte Konfirmandinden en smuk Guldbrosche af den Slags, der er som skabt til Konfirmationsgave. Derefter gav han Helene et glimrende Rubinarmbaand, idet han forlegent ytrede, »at hun havde fuldendt Desiderias Opdragelse«.

Greven og Grevinden saa højst forbavsede paa hinanden, Bedstemoder smilede, og Kancelliraadindens og Desiderias Øjne lynede omkap med Rubinerne.

— Helene fik nogle Dage efter et Brev fra Betty.

Konfirmationsdagen var bleven fejret i al Stilhed og endte med et Besøg ved Faderens Grav, der var smykket med Blomster.

Brevet sluttede med de Ord:

»Præsten talte virkelig saa smukt. Og han var ikke nær saa lang, som han plejer at være. Han udviklede især Naadens Betydning. Og saa sagde han, at Naadens Sol gjorde alle Mennesker glade og ydmyge. Og, naar vi allermindst ventede det, saa lyste den over os.

Da vi siden sad ved Faders Grav, skinnede Solen paa engang saa varmt over den.

Saa rejste Moder sig og saa paa Aftenhimlen og sagde: »Mon Solen nu ogsaa skinner paa Helene?«

XX.

MØRKE DAGE.

Efteraaret gled over i Vinteren.

Pludselig meldte Nattefrosten sig.

En Morgen hang det røde Vinløv falmet og afjasket, og Georginernes pragtfulde Pibekraver var knækkede og visne paa en Nat.

Saa naaede man ind i November; Træerne havde rystet det sidste Løv af sig, Stormen for hylende over Landet, og det knagede og bragede i Skovene. Gamle, møre Stammer faldt, og der blev Plads for Ungdommen.

Solen var gaaet i Vinterkvarter.

Inden Døre lunede Menneskene sig.

Det knitrede i Kaminerne, det skinnede fra Lamper og Lysekroner.

Musiken tonede, og Dansen gik over Gulvene.

Der skulde være Skolebal i Provinsbyen.

En Eftermiddag, just som Helene havde tændt Lampen paa sit Værelse, traadte Nielsine ind.

Hun saa forgrædt ud, men sagde ingenting.

Helene bad hende sætte sig.

Da sprang hun pludselig op og sagde: »A vil it', nej a vil it'?«

»Hvad vil du ikke?«

»A vil it' være en Abekat!«

Nu lo Helene: »Men, det er der jo heller ingen, der forlanger af dig!«

»Jo, Helene, det gør Far! Nu skal Latinskolen ha' Bal; og Far vil absolut, at jeg skal ta' med. Men nu kan jeg godt sige dig det: jeg er forlovet med en Gaardmandssøn.«

»Er du, Nielsine! Nej, hvad hører jeg!«

Og Helene omfavnede og kyssede hende saa heftigt, at hun blev ganske forskrækket.

Saasnart hun kunde komme til Orde, sagde hun: »Men Kresten vil it' taale, at jeg kommer sammel med de fine og fornemme; og Gudskelov passer jeg jo hellerit' til de Kredse. Men ser du, min Bror, Latineren, skal jo have en Dame med; og nu vil jeg spørge dig, om du vil gaa i mit Sted?«

Helene udbrød: »Skolebal — ja, det var morsomt. Det vil jeg gerne!«

Og dermed var den Sag afgjort.

Sørensen var meget tilfreds med denne Løsning: »For, man maa jo navnlig sige, at Sønnen faar en prima Dame med.«

Fru Hansen-Bjerg gjorde en Søndag med sin Søn Visit paa Apoteket og inviterede Kancelliraadinden og Desideria til Ballet.

Det var første Gang, den nybagte Frøken skulde vise sig paa Selskabslivets glimrende Arena. Og

der blev intet sparet, men gjort alt, for at Desiderias Debut kunde ske med al ønskelig éclat.

Fru Lønbergs Toilette blev ikke mindre flot.

Og der blev just Dagen før afholdt en Generalprøve i Sovekamret, hvor Moder og Datter for et beundrende Publikum af Tjenestepiger og Syjomfruer — som paa alle Generalprøver — gjorde stor Lykke.

Derefter sagde Kancelliraadinden: »Denne Gang vil h u n ikke staa dig i Vejen; Kavalererne derinde i Byen vil heller ikke synes om hendes fri Væsen!«

Let nynnende gik hun ud af Sovekamret og ned ad Trappen.

Da snublede hun og forvred den ene Fod. Hun kunde knap gaa tilbage til Sovekamret og fik saa heftige Smerter i Foden, at hun maatte gaa til Sengs.

Justitsraaden blev hentet og erklærede, at hun maatte blive liggende et Par Dage, hvis hun ikke vilde risikere, at Tilfældet blev kronisk.

Kancelliraadinden græd af Raseri: »Vandomslag og sengeliggende, naar hun skulde siddet med Grevens og set Desiderias Pragtudfoldelse.

Men gaa med Stok, som Bedstemoder, Resten af sit Liv, nej Tak!«

Den Dag, Skoleballet skulde holdes, var der stort Røre i den lille Provinsby.

Latinskolen fik to Timer tidligere fri end ellers, da Komitéen, Elever fra de øverste Klasser, var fuldt optagen af Forberedelser til Ballet.

Ind paa de forskellige Hoteller rullede Vogne, medførende stærkt indpakkede Skikkelser, der viste sig at være Døtre fra Præstegaarde, Apoteker, Proprietær- og Herregaarde i Omegnen.

Latinerne sværmede Arm i Arm gennem Gaderne, drøftende alle Muligheder og seende op til Hotelvinduerne, hvorfra de vordende »Baldronninger« tog Maal af de vordende Musasønner.

Helene og Desideria havde et Værelse sammen

paa Hotellet, og den lille Apotekerdatter saa med Forfærdelse Helene blive smukkere og smukkere, eftersom Toilettet nærmede sig sin Fuldendelse.

Lidt før 8 bankedes der kraftigt paa Døren til Salonen.

Og ind traadte de Herrer stud. artium Hansen-Bjerg og Sørensen i sort Spids, hvid Hals og med hvide Glacéhandsker. De bød hver sin Dame Armen og fulgte dem ned ad Trapperne, hvor der nu myldrede med Baldamer.

Foran Klubben rullede nu Vognene frem.

Komitéens Medlemmer, ualmindelig vel friserede og med lejet Klaphat, stod med megen Værdighed i Døren og modtog de unge forlegne Damer, eftersom de steg ud af Vognene.

Desideria var særdeles nydelig, i en hvid Kjole med højrøde Baand, og vilde muligvis være bleven Baldronning om ikke Helene havde været.

Men saavel Desideria som de andre Skønheder manglede dette straalende, sejrssikre, som udgik fra Helene, der i en gul Kjole tog sig glimrende ud, ledsaget af unge Sørensen, der slet ikke førte sig ilde.

Ligesom en Skuespillerinde kan løfte sine medspillende, syntes Helene at have anspændt alle hans Evner.

Stamherren bad øjeblikkelig om at maatte tegne sig for en Dans paa Desiderias Kort. Men hendes Glæde mindskedes betydelig, da hun et Øjeblik efter saa ham med Helenes Kort i Haanden.

To Komitémedlemmer nød lidt efter den samme Ære.

Helenes Aktier steg i Løbet af kort Tid; og, under almindelig Præsentation, fandt der hurtig en Overtegning Sted, som endte i fjerde Ekstra, en Dans, til hvilken Fuksen i øverste Klasse, en lille uanselig Fyr, glædede sig hele Aftnen, men som han aldrig opnaaede at faa.

Musikken begyndte.

Komitémedlemmerne klappede op.

Og til Fakkeldansens Toner fra »Valdemar« marcheredes nu ind i den store Sal, hvor Lyset fra funklende Gaskroner skinnede over Regimentsmusikken og de paa Balustraden siddende, ivrigt lorgnetterende, ældre Damer og Herrer, en skarp Tjørnehæk om det blomstrende Rosenflor.

Helene vilde sikkerlig haft al ønskelig Udsigt til at blive danset ihjel, om ikke en vis Respekt og Ængstelse havde afholdt de unge Latinere fra at inklinere alt for stærkt. Tillige havde man jo visse Pligter over for de lokale Skønheder, der ligesom Desideria med misundelige Blikke fulgte den nyopdukkede Stjerne paa dens Sejrsdans gennem Rummet.

Efter Borddansen fulgte Kotillonen.

Men nu havde Ungdommen drukket sig Mod til; og, trods alle blonde og mørke Skønheder, bragtes der Helene en saadan Hyldest fra den studerende Ungdom, at hendes Bryst inden kort Tid var saa besaaet med Sløjfer, at det lignede en Kotillonspude.

Stamherren gav hende ogsaa sin Sløjfe.

Efter Kotillonen blev der budt Is og Limonade, hvilket Helene og Desideria nød sammen med de grevelige, hvem Helene konverserede med en Frihed, der ærgrede hendes tidligere Elev ganske enormt.

Den mandlige Ungdom sad ovenpaa og drak Biskop under Afsyngelsen af:

> »Hende vi elske, mens Hjertet det slaar;
> hende vi prise, mens Læben formaar.
> Lokkerne bløde og Væksten den slanke,
> Klang i sin Stemme og Snildhed i Blik,
> Ild i sit Hjerte og Renhed i Tanke,
> det hun i Arv efter Moderen fik.«

Derefter stormede man ned og fortsatte Dansen. Klokken blev hen ad 3.

Da spilledes op til sidste Ekstradans.

Champagnegaloppen bruste gennem Salen og Blodet gennem de unges Hjerter.

Saa lød Klapfinalen.

Og man tog hjem.

Da Helene og Desideria klædte sig af paa Hotellet, var Desideria ikke til at faa et Ord ud af. Hun rev Tøjet af sig, skyndte sig i Seng og slukkede Lysene saa pludselig, at Helene i Mørket maatte famle sig frem.

Lidt efter lød der som en Hulken henne fra Desiderias Seng.

Helene sov ind med onde Anelser.

Hun drømte ikke om, at hendes Navn var paa unge Læber og hendes dejlige Skikkelse i unge Hjerter den Nat.

Henne paa Klubben samledes med Rektors Tilladelse efter Ballet øverste Klasse til et lille Sold.

Stamherren rejste sig, løftede Glasset og sagde: »Kammerater! Jeg foreslaar, at vi tømmer Glasset for Festens Dronning. Men ingen Navn! Enhver tænker sit!«

»Der kan kun være tale om ét Navn!« udbrød Duksen i øverste Klasse. »Hun var Festens Ære og Glans; den gule Gloirerose leve!«

— Da Bedstemoder hørte om Helenes Triumf, sukkede hun. Thi hun anede, at der nu forestod Helene mørke Dage.

Kancelliraadinden og Desideria vogtede sig vel i Bedstemoders Nærværelse. Men deres mørke Miner og reserverede Optræden lod Helene føle, at hun maatte være paa sin Post.

Ballet havde været et Lysglimt.

Men nu laa Mørket atter tungt og rugende over Apotekets Tag.

XXI.

BREV FRA SVERRIG.

Värmland. Mellem Jul og Nytaar.

Min kæreste Helene!

Ja, du maa virkelig undskylde, at jeg først nu sender dig en Julehilsen; men jeg har været saa optaget.

Vi har ogsaa holdt Jul, saa det kan forslaa noget.

De sidste Gange, jeg tilbragte Julen i Danmark, var det Regn, Regn og atter Regn.

Men her har vi over en Maaned haft hvid Vinter.

Juledags Morgen ved 5 Tiden maatte vi op. Maanen stod endnu paa Himlen og lo med sit runde Ansigt som en Julenisse op over alle Skove.

Med Fakler kørte vi da i Slæde til Fropræken.

I hvert eneste, selv det mindste og fattigste Hus langs Vejen stod der Lys i alle Vinduer.

Fakkel paa Fakkel flammede frem, brød Mørket, forsvandt og kom atter igen.

Det var et Syn du!

Og Kirken var straalende oplyst.

Naar Dørene aabnedes, hørtes Salmesang ud i Natten.

Det mindede om Hyrdernes Sang paa Judæas Sletter.

Saa kørte vi hjem i tindrende Stjerneskin, mens Fakkellyset faldt over snetyngede Graner.

Hjemmet laa som et lille Feslot, med skinnende Ildsluer bag alle Ruder. Og vi samledes med Folkene og Børnene om det festlige Kaffe-

Lysekroner og Armstager med brændende Lys kastede Glans over den gransmykte Stue.

Før vi satte os, tog Gustaf, som han plejer, sit Valdhorn, gik ud paa Verandaen til Haven og blæste en Koral ud over Bjærge og Skove, der svarede i hendøende Toner.

Derefter vendte han sig ind i Stuen og sagde: »Eder er i Dag en Frelser født!«

Alt det skulde du set og hørt.

Ja, gid jeg havde dig her!

Du synes, efter dit sidste Brev at dømme, ikke rigtig kry. Men det maa jo heller ikke være morsomt at have saadan en Frue, som du har.

Det bliver dog vel bedre med Tiden!

— Tak for Fotografiet! Ja, du tegnede jo allerede godt, da jeg for flere Aar siden saa dig ved Konfirmationen og forelskede mig i den Grad i dig, at jeg udnævnte dig til min Niece.

Ja, det kan vel regnes ud, skønt jeg kun er en Halvkusine af din Fader, hvem du svært minder om.

Og du ved jo nok, at de Døtre, der ligner Faderen, og de Sønner, der ligner Moderen, bliver de vakreste.

— Tal dog ikke om de Bagateller, jeg har sendt dig.

Skulde du ikke have en Cykle, du livsglade Menneske; og maatte der ikke pæne Kjoler til for at pynte lidt paa den stygge Niece!

Og jeg, ja Gustaf med, afbetaler kun lidt af vor Gæld til din Fader.

Det var jo ham, der i sin Tid tog mig med paa det Studenterbal for Lundenserne, hvor jeg første Gang saa den Mand, der blev min Livlæge, min elskede Gustaf.

Og ved Synet af mig — men jeg var ogsaa vakker, maa du tro — fik han slig Interesse for de danske Kvinder, at han Aaret efter maatte til

København for at studere dem, under Paaskud af at undersøge Hospitalsforholdene.

Ja, han inklinerede svært paa det Bal, — han siger nu, det var mig; men det er det rene Paafund.

Da han kom næste Gang, engagerede han mig for hele Livet.

Og nu har jeg jo i adskillige Aar siddet som Lægefrue her i »det sköna, det minnerika Land«. Oprigtig talt: jeg er Värmlænding med Liv og Sjæl og ønsker at blive her til min Død!

Da jeg var i København sidst, nynnede jeg tit, som der staar i Sangen:

»Jag längter dit, ja längter dit igen!«

Men her er ogsaa förtjusande!

Du siger: Gran, Røn og Birk er dine Yndlingstræer.

Da kom hid!

Høsten er Rønnens Tid; saa store og rigtbærende Rønnebærtræer findes kun i Värmland. Og da er her en Farvepragt saa rig, at det gør godt at se de hvide Snemarker derefter.

Vinteren er maaske den skønneste Aarstid heroppe.

Uden for mit Vindu skinner nu den kolde Vintersol paa en sneklædt Kæmpegran og en rimdækket Birk. Som sølvskinnende Søljer hænger Rimkrystallerne paa den hvide Jomfru.

Kom selv at se alt dette!«

Da vil du glæde vore Børn, Gustaf og din

hengivne Veninde

Frederikke Almgren.

XXII.

MASKERADE.

Forlængst var Julen forbi, Helenes første Jul paa Landet; det blev en stor Skuffelse for hende.

Ude og inde var der mørkt og trist. Kun Värmlandshilsnen, et rart lille Brev fra Betty og en Præken i Grønager Kirke bragte lidt Julestemning.

Og det ny Aar gik ind under samme sludfulde Himmel, der dog efterhaanden klarede op, saa man i Begyndelsen af Aaret havde det ikke sjældne Syn af en grøn Vinter, idet Solen skinnede over grønne Rugmarker og Græsplæner og enkelte Eranthis og Vintergækker, der stak Hovederne op og troede, det var Foraar.

I Midten af Januar udsendtes der fra Grevens Indbydelser til et stort Kostymebal, der skulde finde Sted paa Slottet i Slutningen af Maaneden.

Alle Omegnens dannede Beboere var indbudte. Og der taltes nu vidt og bredt ikke om andet end Kostymer og Dragter.

Apoteket var selvfølgelig i en stærk Ophidselse.

Kancelliraadinden og Desideria var enige om at opbyde alt, for at sidstnævnte kunde overstraale Helene, der, ligesom de andre, skjulte sine Forberedelser.

Den Dag, Maskeraden skulde finde Sted, var Apotekerens Hus saa overnervøst og uroligt som et Generalstabskontor paa en Slagdag. Ordrer og Kontraordrer udstedtes fra Hovedkvarteret, Kurerer afsendtes med Depecher fra Loftet til Kabinettet, hvor to Syjomfruer fra Provinsbyen havde været beskæftigede i over otte Dage.

I Kancelliraadens og Kancelliraadindens Sovekammer havde Moder og Datter slaaet sig ned. Faderen var forvist til Prebens Værelse.

Foran det store Spejl i Skabet var Lysene tændte; og her stod nu Desideria febrilsk smykkende sig.

Den ene Syjomfru, med et Brev Knappenaale paa den ene Side af Brystet og den anden Side dækket af Synaale med lange Ender i, samt et Par kulørte Sløjfer, saa hun lignede en ordensdækket General, stod hos og ledede Slagets Gang.

Kancelliraadinden for frem og tilbage, tændte under en Krøllesaks, smækkede paa et Strygejærn, prøvede en Paryk, stak Fødderne i højhælede Sko og Hænderne i Halvhandsker.

Anna sad stille i Hjørnet paa en Puf og saa med Forbavselse paa alt; men saa listede hun ud og gik ind til Bedstemoder.

Her lagde Helene sidste Haand paa Værket.

Bedstemoder lo af fuld Hals, Anna stemmede i med, og Preben sprang i Vejret, idet han raabte: »Uh, sikke Sjov, det bli'r!«

Bedstemoder endte med at sige: »De vil gøre Lykke, mit Barn!«

Anna sagde med stille Beundring: »Det gør Frøken Rørby jo altid!«

Da Fruen og Desideria omsider var færdige, gik de ind til Apotekeren, der sad hensunken paa en Sengekant og saa højst melankolsk ud.

»Du maa være lidt livlig, Lønberg,« sagde Fruen.

»Ja, det skal jeg nok!« lovede han.

Nede i Spisestuen var Folkene samlet, ogsaa Provisoren og Lærlingen, for at beundre Apotekeren som Jeronimus, Fruen som Magdelone og Desideria som en ualmindelig nydelig Leonora.

Men Lærlingen fik ved Synet af Kancelliraaden med Pudderparyk, Knæbenklæder, trekantet Hat og sølvknappet Stok et saadant Anfald af indeklemt Latter, at han hurtigst mulig maatte ud, »da han syntes, det ringede paa Apoteket.«

Lidt efter kom han dog ind igen og afventede med de andre Helenes Ankomst.

Saa hørtes stærke Stokkestød paa Loftet og ned ad Trappen.

Preben kom springende, aabnende alle Døre, Anna fulgte stille efter; og saa kom Bedstemoder, der roste Familiens Dragter.

Nu vendte alles Øjne sig mod Døren.

Og ind traadte, med en gammel Kaabe, der endte i en Hætte paa Hovedet, med en lang Krykkestok under Armen, samt en Maske med en spids Næse, en gammel Kælling, i hvilken Skikkelse Helene havde formummet sin Skønhed.

Kancelliraadinden og Desideria saa beroligede paa hinanden; Preben fniste, Lærlingen lo, og Pigerne fik travlt med at skjule deres Ansigter i Forklæderne.

Stine meldte, at den lejede Landauer holdt for Døren.

Og nu steg de fire formummede Skikkelser ind.

Lygterne var tændte, og Niels skyndte paa Hestene.

Vinteren var begyndt.

Det var skyet og stille Frostvejr.

Enkelte Snefnug faldt allerede.

Og man rullede let over den frosne Jord.

Ved Ottetiden holdt Vognen sammen med adskillige andre ved det grevelige Slot, hvorfra et Lysskær skinnede ud i den mørke Nat.

Efter at have afført sig Overtøjet gik Gæsterne ad tæppebelagte Trapper, gennem opvarmede, lysstraalende Gange op til Riddersalen, hvor den grevelige Familie modtog dem ved Indgangen.

Greven var i Domino, Grevinden ligeledes. Stamherren var Figaro; og Bonnen agerede Madame Pompadour.

Nu mødte efterhaanden alle Egnens Familier. Koltrup var en gammel nordisk Barde med Harpe og langt hvidt Skæg, og hans Hustru fulgte ham som en oldnordisk Kvinde.

Justitsraaden og Justitsraadinden var Kinesere med lang Pisk, mens Berta var fransk Bondepige.

Den gamle Spaakælling vakte almindelig Opsigt, og alle vilde spaas. Hun havde kvikke Spaadomme til dem alle; men ingen vidste, hvem hun var.

Det Rygte udbredte sig, at det var Bedstemoder; mens Berta og Desideria, der omtrent var lige saa høje som Helene, skiftevis blev antagne for hende.

En sort Domino nærmede sig Desideria, bød hende Armen og førte hende ind i et Kabinet.

De tog Plads. Og den ubekendte sagde med jydsk Akcent og præstelig Salvelse: »Skjønne, hvorfor er De saa tavs? Jeg ønsker at høre Deres sonore Sølvstemme.«

Hun svarede ikke.

»Demasker Dem en liden Stund, at jeg kan skue Deres hulde Aasyn, her, hvor ingen inkvisitoriske Øjne følger Dem.«

Da sprang hun op, som stukket af en Bremse, og forsvandt i Mængden.

En Figaro nærmede sig Berta, der tog sig forbavsende godt ud.

Hun havde en smuk Hals, og Halvmasken klædte hende ypperligt.

Han skrev et H i hendes Haand og bød hende Armen.

Hun kendte straks Stamherren og lovede sig Løjer.

Da sagde han: »De ligner ikke Dem selv i Aften. Hvorfor saa tavs og stille?«

Intet Svar.

Da førte han hende ind i et Sideværelse og sagde: »Aftag Deres Maske, skønne Kvinde fra Provence, og lad mig se det Ansigt, som jeg aldrig kan glemme.«

Hun fniste.

Han for sammen og sagde: »Jeg har nok vidst, at De har store Evner, men at De ogsaa var Skuespillerinde, anede jeg ikke. Hvorfor kopierer De Frøken Nærum? Synes De, hun er saa efterlignelsesværdig?«

Berta tog Armen til sig, nejede knibsk og løb hurtig fra ham.

Det var allerede langt hen paa Aftnen; da viste der sig i Salen en Munk, klædt som Sortebroder med Tonsur og Rosenkrans.

Han sværmede omkring, som om han søgte nogen.

Endelig gennemtrængte han den Stimmel, der omgav Spaakællingen, og iagttog hende forskende.

Da hun opdagede ham, sagde hun med en skrattende Røst, bag hvilken han dog kendte Helenes Stemme: »Vil Du spaas, fromme Broder?«

Han nikkede.

Hun tog hans Haand, holdt den længe i sin og mærkede, at den skælvede.

Det maatte være ham!

Hun betænkte sig lidt, saa sagde hun, idet hun læste i Haanden: »Skønt du har forsaget Verden, søger du dog Menneskenes Børn. Men vogt dig! Milde Øjne og søde Smil vil lokke dig paa Afveje. Skynd dig tilbage til Cellen. Stæng Døren, nægt dig alt! Da vil du sejre, og din Sejr vil forvandle dig til en Mumie!«

Han trak Haanden til sig.

Og hun gjorde nogle Dansetrin, idet hun sang:

»Munken gaar i Enge
den lange Sommerdag,
hvad gør han der saa længe,
o ja — o ja — o ja!«

Sortebroderen forsvandt under almindelig Latter.

Klokken 12 blæstes der til Demaskering.

Alles Øjne vendte sig mod Spaakællingen. Skjult bag en Portiere stod Munken og saa i samme Retning som alle de andre.

Da kastede den gamle Sibylle Hættekaaben, Masken med den lange Næse og Krykkestokken.

Og i en Zigeunerindes Dragt, med glimtende Mønter i Haaret, om Panden og den hvide Hals, samt

Stamherrens Smykke paa den skønne Arm, stod Helene for den forbavsede Mængde.

Magdelone, Leonora og den franske Bondepige saa rædselsslagne paa Zigeunerinden. Hun havde altsaa ført dem bag Lyset. Og for hendes Skyld havde Berta og Desideria været til Nar.

Nu blev man bedt om at tage Damer.

Til almindelig Forbavselse lod Stamherren Komtesser og Baronesser sidde og bød Helene sin Arm.

Jeronimus og Madame Pompadour fik hinanden til Bords; og Kancelliraaden brækkede saa gyseligt paa det franske, at Madame Rouban sad i en ustandselig Latter, der snart istemtes af ham.

Kancelliraadinden saa med Skræk, at Manden lod sig rive med af Vinen og den glade Pariserinde.

Efter Bordet tog hun ham afsides og sagde: »Drik ikke mer, Lønberg. Du ser saa animeret ud!«

»Ja men, du sagde jo selv, at jeg skulde være livlig!«

»Husk, du er hos Grevens!«

Saa aabnede Stamherren og Helene et glimrende Bal.

Klokken 4 om Morgenen serveredes Kaffen. Og Vognene rullede bort med Gæsterne, mens Sneen dalede ned og fyldte Rummet mellem Himmel og Jord. Da Apotekerens igen sad i Landaueren, var Situationen betydelig forandret.

Desideria trykkede sig ind i Hjørnet, at ingen skulde se hendes forgræmmede Øjne.

Fruen sagde med dirrende Røst: »Uh, det afskyelige Snevejr!«

Helenes Udraab: »Det var dog en dejlig Aften!« blev kun mødt med Apotekerens: »Ja, ualmindelig — henrivende! Jeg talte med den gamle Ekselleksellence Grev Hardenfalz — han sagde ogsaa, at det var en ualmindelig dejlig — Hochheimer!«

Endelig naaede man Apoteket.

Det varede noget, inden Stine kom. Der maatte ringes flere Gange.

Hun var falden i Søvn i Spisestuen ved et næsten nedbrændt Lys og vaagnede forvirret og forskrækket op ved at høre Ringningen.

Idet hun aabnede Døren, faldt Apotekeren næsten over hende, idet han mumlede: »En ualmindelig dejlig Niersteiner!«

»Gaa op, Lønberg!« sagde Fruen.

Men dette var lettere sagt end gjort; Kancelliraadens Ben viste en afgjort Utilbøjelighed til at stige til Vejrs; endelig kom han dog ved Fruens Hjælp op ad Trappen og slæbte sig videre.

Desideria skyndte sig bort.

Helene sagde god Nat.

Fruen svarede: »De maa være træt,« og sejlede majestætisk videre.

Da Helene var kommen ind paa sit Værelse og havde tændt Lampen, aabnede hun Vinduet.

Luften var ganske stille, og Sneen dalede lydløst ned.

Endelig var det da Vinter!

Hun lukkede Vinduet og skyndte sig i Seng.

Men, det varede noget, inden hun faldt i Søvn; Blodet var i alt for stærk Bevægelse.

Og hun tænkte: »Hvor var Holmsted bleven af? Skulde han have misforstaaet hendes Spøg?«

XXIII.

VINTEREN STRENGES.

Dagen efter Festen var den første rigtige Vinterdag. Sneen bredte sig overalt.

Og Helene saa henrykt Granen klædt i den tykke hvide Pels.

Hun lukkede Vinduet op, og Sneen dryssede ned.

I det samme fik hun en lille Snebold i Ansigtet.

Det var Preben, der stod midt i en Snedrive og bombarderede hende.

Hun tog Sneen fra Karmen og svarede ham igen.

Da aabnedes et Vindu nedenunder.

Fruen saa op og sagde skarpt: »Jeg troede ikke, De opmuntrede Børnenes slette Instinkter.«

Helene trak sig tilbage og ilede ind til Bedstemoder, hvem hun fortalte alt fra Maskeraden.

Bedstemoder hørte mer og mer bekymret paa hende og tænkte: »Dette tilgiver Egnens Borgerskab hende ikke!«

Og hun fik desværre Ret.

Helene havde i Kancelliraadindens Morgenhilsen hørt Klangen af en Krigstrompet.

Og hun tog hellerikke fejl.

Apotekerfruen havde med sine egne Øjne set, at denne ubetydelige Københavnerinde distancerede hendes Datter.

Og, mens Kancelliraaden sov Rusen ud, havde hun hørt Desideria hulke i Værelset ved Siden af.

Men, hvad skulde hun gøre?

En anden Guvernante kunde hun jo sagtens faa.

Men Børnene hang ved hende, og Bedstemoder protegerede hende.

Hun maatte helst selv gøre sig umulig!

Men, hvorledes skulde dette ske?

Thi hvad hun saa foretog sig, syntes Folk om hende.

Men, mon hun dog ikke havde været for dristig denne Gang?

Fru Lønberg havde en Anelse om det.

Hun havde været altfor ugenert over for Stamherren.

Det syntes Forældrene sikkert ikke om.

Hen paa Eftermiddagen kom Justitsraaden med Frue og Datter kørende for at drøfte Nattens Begivenheder.

Og Justitsraaden vidste at fortælle, at han i Dagens Løb havde været hentet til Godsforvalteren,

der havde faaet Influenza, og da havde erfaret, at Stamherren i Løbet af Dagen var afrejst over Hals og Hoved for at fuldende sine Studier — »en indgaaende Undersøgelse af Zigeunernes Levevis« tilføjede han ondskabsfuldt.

I Løbet af Ugen vidste da hele Egnen, at Stamherren var sendt bort for at salvere sit Hjerte mod borgerlige Lidenskaber.

»Naa, hvad siger De, Kancelliraadinde, om hendes Optræden?« spurgte Justitsraadinden.

»Hun er i Besiddelse af megen Hardiesse!« svarede Apotekerfruen.

Hertil bemærkede Justitsraaden: »Hun er fræk — modbydelig —«

»Far!« sagde Berta bønligt.

»Men du sagde jo selv i Aftes —«

»Nærum!« advarede Fruen.

Apotekeren, der havde surret rundt, bankede paa Barometret, men sagde ingenting.

Helene viste sig først sent.

Da man sad ved Aftensbordet, sagde Desideria paa engang: »Jeg hører, at Stamherren pludselig er bortrejst!«

»Bortsendt,« sagde Justitsraaden med Betoning.

Det gjorde øjensynlig intet Indtryk paa Helene.

Lidt efter udbrød Justitsraaden: »Men, hvor blev Holmsted af? Det var jo denne Munk, De spaaede saa smukt, Frøken! — Av for Fanden, hvem er det, der træder mig paa Foden?«

Et Øjeblik efter sagde Berta: »De forkølede Dem da vel ikke i Aftes, Frøken Rørby?«

»Nej, hvorfor skulde jeg gøre det?«

»Jo, det var jo ikke sagt, et civiliseret Menneske kunde taale at bære et saa let Zigeunerkostyme!«

Helene saa paa hende, fast og gennemtrængende, og sagde smilende: »Jeg kan taale meget, meget mer end det!«

Efter Aftensbordet blev der budt Toddy.

Helene, der kendte Justitsraaden ud og ind,

hævnede sig paa Damerne ved at byde ham alt til Toddyen hørende; hun bragte ham Cigar, ja rev endogsaa Tændstikken af til ham.

Saa satte hun sig til Klaveret og sang:

»Hvad vil den Bæk?«
sagde Græsset.
»Den styrter jo frem
i min stille Dal
med skumklædt Bræm,
som om den var gal!«
»Hvad jeg vil,« sa' Bækken og lo, saa det klang.
»Jeg vil friske jer alle op med min Sang!«

»Hvad vil den Bæk?«
sagde Træet.
»Jeg er dog for god
til at taale sligt;
i min gamle Fod
faar jeg Fugt og Gigt.«
»Hvad jeg vil,« sa' Bækken og lo, saa det klang.
»Jeg vil friske jer alle op med min Sang!«

»Hvad vil den Bæk?«
sagde Hoben.
»Den stænker saa frækt,
er altid paa Spil
og mangler Respekt;
lad os kaste den til?«
»Hvad jeg vil,« sa' Bækken og lo, saa det klang.
»Jeg vil friske jer alle op med min Sang!«

Sangen blev sunget saa udfordrende, at den ikke forfejlede sin Virkning.

De lyttende Damer saa maalløse paa hverandre.

Men Justitsraaden, der havde siddet saaledes, at hans og Helenes Øjne engang imellem mødtes, var paa engang som fortryllet.

Han raabte Bravo efter Sangen og takkede varmt.

Helene rejste sig og sagde, idet hun omfattede Selskabet i ét Blik: »Det er mig, der maa takke for den overordentlige Opmærksomhed, hvormed De har

fulgt denne lille Sang, og hvormed De i det hele omfatter min ringe Person!«

Justitsraaden sprang op, ilede hen til Helene og vilde lige have sagt noget, da Justitsraadinden greb ham i Armen og sagde: »Nærum, der er forspændt! Søren har ventet længe!«

»Ja, nu hører jeg Pisken,« mumlede Nærum.

Helene mærkede snart, at Stemningen paa Egnen yderligere havde vendt sig mod hende.

Da hun kom paa Visit hos Hansen-Bjergs, var Fruen ualmindelig reserveret, og Provsten viste sig sletikke.

Provstinden havde erfaret hans Tilnærmelse til Desideria, der paa en forblommet Maade havde fortalt hende det for at vise, hvorledes Helene satte alle Mændene Fluer i Hovedet.

»Tænk,« sagde hun til Fru Hansen-Bjerg, »der var saamænd en dominoklædt Herre paa Ballet, der tog mig for Frøken Rørby.«

»Saa, hvorledes det?« spurgte Fruen.

»Jo, han førte mig ind i et Kabinet, sagde, at da ingen »inkvisitoriske« Øjne her fulgte os, vilde han gerne høre min »sonore« Stemme og foreslog Demaskering.«

En brændende Rødme omgav Provstindens Vorte; thi »sonore« og »inkvisitoriske« var Provstens Yndlingsudtryk, hvilket Desideria godt vidste, hvorfor hun ogsaa havde betonet disse Ord stærkt.

Berta havde fortalt sin Moder, hvad Stamherren som Figaro havde sagt til hende. Og ham turde de jo ikke blamere, men selvfølgelig havde hans Udsagn om Berta vakt det mest flammende Had hos dem begge til Guvernanten.

— En Eftermiddag, Helene sad paa sit Værelse og læste, mærkede hun, at Lampen var ved at gaa ud.

Hun hørte Stine gaa ude paa Loftet; hun var ved at gøre i Stand til Natten.

Helene gik da ud og bad hende straks komme lidt paa Lampen.

Lidt efter, Helene sad ved Vinduet, traadte til hendes store Forbavselse Desideria ind med den utændte Lampe, som hun satte paa Bordet, idet hun sagde: »Jeg skulde hilse fra Moder og sige, at denne Gang vilde hun ikke nægte det; men De bruger alt for megen Petroleum, Frøken Rørby.«

Da sprang Helene op og sagde med behersket, men dirrende Røst: »Jeg maa bede Dem gøre Kancelliraadinden opmærksom paa, at det er en meget lille Beholder, og at jeg har maattet tænde Lampen tidligt.«

»Saa kunde De jo komme ned i Stuen.«

»For at nyde dit behagelige Selskab,« lød her Bedstemoders Stemme henne fra den aabne Dør, mens Maanen skinnede ind ad Vinduet og oplyste de tre ophidsede Ansigter.

Da de var gaaet, lod Helene Lampe være Lampe.

Vejret saa saa indbydende ud.

Og der var ikke faldet mere Sne, end hun jo nok turde vove sig ud.

Saa cyklede hun da af Sted.

Det var klart, stille Frostvejr.

Vinden havde lagt sig, Stjernerne tindrede, Sneen lyste, og Fuldmaanen skinnede over det store Vinterlandskab ind paa Kirkegaarden og over de hvide Kors paa Gravene.

Skulde man da aldrig faa Fred her i Livet, aldrig Fred, før man laa som de derinde i de dødes stille Have?

Hun kørte videre.

Saa sprang hun af Cyklen og gik op over Bakkerne. Hun saa ud over Egnen, skimtede Nakkerup Kirkespir, de hvide Gavle paa Apoteket og Skovene om Nærums Hjem.

Da steg der en usigelig Bitterhed op i hendes Sind.

Hun mindedes al den Sladder, som den lille

Egn rummede, alle de Knappenaalsstik, hun havde faaet, Stiklerier og Drillerier, Ondskab og Smaalighed.

Og hvoraf kom saa alt dette?

Blot af den eneste Grund: hun var en Kvinde!

Og en Kvinde havde ikke Lov at tumle sig, som hun vilde, ikke Ret til at ytre sig, som hun havde Lyst.

Hun havde en overstrømmende Natur; men de springende Kilder i hendes Sjæl havde ikke Lov at jage som rislende Bække, som brusende Elve og skummende Fosser.

De skulde spændes i Livets Trædemølle, reguleres i Stigbord og Sluser — saa vilde Spidsborgerne juble!

Sidde stille med en Strikkestrømpe eller en Hæklenaal, en Kogebog eller en Roman.

Det var Idealet!

Men tale frit fra Hjertet, le eller juble, græde eller klage, synge sin Sorg eller sin Glæde ud! Det taaltes ikke.

Omgaas en Herre, som det var en af hendes egne, som en Ven eller Veninde — ja, der var nok det svage Punkt.

Og lige paa engang lysnede det inde i hende.

Arbejdet var den store Opgave — men ingen fri og udfordrende Optræden.

Hun havde maaske været for dristig og hensynsløs mellem alle de Strikkepinde og Hæklenaale.

Men hun bragte gerne et Offer!

Det var jo det, det kom an paa!

Hun følte sig gennemvarmet i den kolde Aften; det var, som Blodet rullede varmere gennem hendes Hjerte ved Tanken om den Beslutning, hun havde taget.

I en Fart paa Cyklen og ind gennem Skoven.

Her maatte hun køre langsomt.

Hvor her var stille, og hvor Maanen lyste underligt mellem de hvide Søjler!

Men her i den tavse, ensomme Skov vilde hun endnu engang synge ud af det Væld, der fyldte hendes Sind. Og hun stod af Cyklen og sang ind mellem Træerne.

Saa gik hun langsomt videre.

Da hørte hun ved Udkanten af Skoven en Cykle komme fra den modsatte Side.

Og, inden hun vidste af det, holdt Holmsted ved Siden af hende.

Han sprang af og hilste forlegen, aldeles forbavset og betagen ved det uventede Møde og ved at se Helenes straalende Ansigt.

Da de havde staaet lidt sammen, sagde han pludselig: »En dejlig Aften!«

»De mener forleden hos Grevens?«

»Nej!« svarede han med en saa sælsom Betoning, at Helene forskrækket sagde: »Jeg troede, en verdensforagtende Klosterbroder stod for højt til at vredes paa en gammel Spaakælling?«

Han rettede sig og svarede overlegent: »Verdensforagteren vredes vanskelig; dertil nedlader han sig ikke; men han ynkes undertiden, naar Menneskenes Børn bliver alt for ubændige.«

Da skød alt Blodet op i Helenes Kinder, og hun sagde: »Nu skal jeg sige Dem noget, Doktor Holmsted: »Det Menneskebarn, her staar for Dem, har i denne dejlige Aften taget en stor Beslutning for at faa Fred: det gifter sig aldrig!« «

Holmsted tumlede et Skridt tilbage og sagde usikkert: »Den Slags Beslutninger skal man ikke tage!«

»Men det har De jo dog selv —«

»Hvem siger, at det derfor er rigtigt! Man kan jo dog aldrig vide —«

»Jo, det er saamænd nok rigtigt!

Tak, Doktor Holmsted, fordi De har lært mig den eneste Vej til Fred og Lykke — i hvert Fald for en Kvinde.«

Hun svang sig op paa Cyklen og suste bort.

Han blev staaende lidt, aldeles fortumlet.

Saa kørte han i den smukke Nat en lang Tur og vendte først sent hjem.

XXIV.

BILLEDET.

Der var i den sidste Tid foregaaet en Forandring med Helene.

Hun levede kun for Skolen og for Anna og Preben.

Det var nu i Slutningen af Marts.

Vinteren var forlængst ophørt.

Regn og Slud afvekslede med Blæst og Solskin. Nattefrosten kom af og til, men om Dagen tøede det op.

Gule Eranthis og hvide Vintergækker havde længe blomstret i Apotekets Have.

Hver Eftermiddag sad Helene med Anna og Preben i Mørkningen oppe paa sit Værelse om den brændende Kakkelovn. Og de skiftedes til at fortælle Historier.

Preben fortalte altid om Rødhuderne, der krøb paa alle fire gennem Urskoven og svingede Tomahavken over de hvide.

I Dag var det Annas Tur.

Men, da hun skulde begynde, saa hun i det samme Helenes blege Ansigt, oplyst af Kakkelovnsilden; og hun brast i Graad.

»Hvad græder min lille Skat for?« sagde Helene og tog hende op paa sit Skød.

»Jo, for De ser saa daarlig ud!«

»Jeg!« udbrød Helene forskrækket.

»Ja,« sagde Preben, »jeg hørte godt, Fader og Moder talte om det forleden; men Desideria sagde blot sit sædvanlige »Pyh!««

»Frøken Rørby,« hviskede Anna, »nu er det snart Deres Fødselsdag!«

»Nej, vist ikke nej!«

»Jo,« raabte Preben og sprang op, »jo, vi ved det godt!«

»Fra hvem?«

»Fra Bedstemoder,« svarede Børnene.

Ja, nu huskede Helene, at hun engang havde fortalt Bedstemoder det.

»Men I skal ikke tale om det nede,« sagde hun.

»Nej!« raabte de begge.

Lidt efter gik Preben.

Da trykkede Anna sig ind til Helene og hviskede: »Hver Aften, naar jeg er kommen i Seng, beder jeg altid for Dem.«

Saa gik hun stille ud af Stuen.

Imidlertid nærmede Helenes Fødselsdag sig mer og mer; det var den 27. April.

Ingen havde i den sidste Tid omtalt den; og hun troede næsten, den var glemt.

Men, da hun vaagnede den Morgen, bankede det paa Døren, og ind kom Anna med en sød lille Pude, hun havde broderet til Helene.

Der var gjort et naivt Forsøg paa at fremstille en Rønnebærklase, en Birkekvist og en Grantop.

»Det er jo Deres Yndlingstræer; og de skal nok bringe Dem Lykke.«

Preben havde af sine sammensparede Karakterpenge købt en lang smal Eaudecologneflaske paa en halv Alens Længde.

Fra Värmland indløb følgende Brev.

Kæreste Helene!

Til din Fødselsdag maa jeg dog tilskrive dig, skønt jeg intet har hørt fra dig hele Vinteren.

Jeg haaber dog, du er frisk som en Fisk! Men, nu faar du som Straf kun et lille bitte Brev.

For, jeg skal sige dig:

»Vintern rasat ut bland våra fjellar.«

Der er Vaar om mig og i mig.

Da kan jeg ikke sidde stille og stirre paa det sorte Hav i Blækhuset, men maa ud at se, hvor lystig det klare Vand løber i Elv og Fos.

»Solen kysser lif i skog og sjø!«

Jeg sender dig ingen Present; skriv mig selv til og sig, hvad du ønsker dig.

Og du skal faa det, du sødeste Niece, som jeg længes efter at se og tage i mine Arme.

Børnene ser paa dit Billede og spørger, om den danske Kusine dog ikke kommer og leger med dem.

Kom, kom, kom!

Er der noget, som tynger dig, da kom og kast det ud i Elven; den har vist baaret tungere Byrder.

Mange Lykønskninger fra Børnene, Gustaf og din värmlandske Tante

Frederikke Almgren.

Om Aftnen efter Tetid havde Bedstemoder inviteret Helene, Anna og Preben til et lille Chokoladegilde paa sit Værelse, samt foræret Helene en fiks Rejsekuffert med Toiletteetui.

Man havde lige begyndt at drikke Chokolade, da det bankede paa Døren.

Og ind traadte med stramme Miner Kancelliraadinden og Desideria.

Fru Lønberg saa sig om og sagde: »Hvad gaar her for sig?

»Chokolade!« sagde Bedstemoder, »det er Frøken Rørbys Fødselsdag.«

»Ja saa! Og en saadan Fest fejres i mit Hus, uden at jeg faar den ringeste Meddelelse derom.«

I det samme bankede det paa Døren.

Og ind traadte til hele Selskabets Forbavselse Doktor Holmsted i Cykledragt.

Han bukkede, saa sig om og sagde: »Jeg vilde gerne se, hvordan Fruen har det, da jeg tilfældigvis kom forbi.«

Nu kunde selveste Kancelliraadinden ikke dy sig, men sagde: »Jeg tænkte, Doktoren var kommen for at bringe Deres Lykønskning.«

»Lykønskning — til hvem?«

»Til Guvernanten naturligvis.«

Holmsted saa sig forvirret og tvivlende omkring, til han omsider fremstammede: »I hvilken Anledning maa jeg spørge?«

Apotekerfruen og Desideria nød hans og Helenes Forlegenhed, til Bedstemoder brat overskar den gordiske Knude og sagde: »Fødselsdag!«

Havde den usalige Kancelliraadinde og den ulykkelige Desideria anet, hvilken Virkning dette Ord vilde faa, havde de ikke fremtvunget det.

Synlig oplivet sagde Holmsted: »Maa jeg da ønske Dem hjertelig til Lykke, Frøken Rørby!«

Og han trykkede hendes Haand varmt.

Helene trak hurtigt Haanden til sig og saa ned.

Da sagde Bedstemoder: »Vil De ikke nyde en Kop Chokolade, Doktor Holmsted?«

»Nej Tak; jeg ser, det er blevet sent. Og Fruen har det jo godt — Farvel!«

Han gik, og man hørte ham ile ned ad Trappen.

Lidt efter gik Kancelliraadinden og Desideria.

Da Helene kom ind paa sit Værelse, fandt hun et Pund Chokolade og en vældig Æske Pebermynter med Sedler, hvorpaa stod: »Til Lykke!«

Det var fra Pigerne og Lærlingen.

Næste Morgen ved Teen ønskede Apotekeren hende til Lykke.

»Dagen efter skal man aldrig —« sagde Fruen.

»Men jeg fik det jo først at vide —«

»Lønberg!«

Hen paa Formiddagen kom Posten med den Pakke, Helene skulde haft Dagen i Forvejen fra Hjemmet.

Der var blandt andet et Brev fra Betty og et Billede af Faderen, en Kultegning efter et Fotografi. Det lignede udmærket.

Hun tog øjeblikkelig det grevelige Kontrafej af den hende ganske ligegyldige Person bort, hængte det et andet Sted i Værelset og sin Faders Billede over Sengen.

Saa kørte hun en rask Cykletur i det straalende Aprilvejr.

Blæsten havde fejet Vejene rene, og Solen havde lokket en Masse Spirer frem.

Den friske, bløde Foraarsluft strømmede hende velgørende i Møde, og hun vendte hjem saa oplivet som ikke længe.

Men, da hun kom op paa sit Kammer, saa hun, at Billederne var ombyttede.

Hendes Fader hang i Krogen og den grevelige Ahne med de martialske Træk over Sengen.

Hun byttede dem ganske rolig om igen.

Paa Vejen ned til Middag mødte hun Stine paa Loftet og sagde: »Hvorfor har De byttet Billederne om?«

»Jeg har it' rørt ved dem; det er Kancelliraadinden, der har gjort det.«

Der var meget stille ved Bordet den Dag.

Om det var for at døve sin onde Samvittighed eller en lille Opmærksomhed post festum; nok er det, at Apotekerfruen lod servere Kaffe med Smaakager til.

Men der var ingen, der fik Fornøjelse deraf.

Thi, da man sad ved Kaffen i Kabinettet, sagde Helene pludselig:

»Hvorfor har De egentlig byttet de Billeder om, Fru Kancelliraadinde?«

»De stiller Sagen paa Hovedet, Frøken Rørby; det er jo Dem, der har forandret mine Dispositioner.«

Med dirrende Stemme sagde Helene, idet Taarerne traadte hende i Øjnene: »Herregud! Maa jeg nu ikke have min Faders Billede hængende over Sengen?«

»Er det Deres Fader — den unge Mand?«

»Det er Fader i hans bedste Aar; men han saa for Resten aldrig gammel ud.«

Lidt efter sagde Apotekeren: »Ja, naar det er Frøknens Fader —«

»Saa bliver det alligevel, som jeg har bestemt!« sagde Fruen, der et Øjeblik havde vaklet, men fæstnedes i sin Beslutning af et ildevarslende Glimt i Desiderias Øjne.

Helene havde rejst sig op og sagde: »Jeg har allerede hængt det over min Seng igen!«

»Og der skal det ogsaa blive hængende!« sagde Bedstemoder. »Du vil da ikke nægte Lærerinden at have sin Faders Billede over sin Seng. — Nu har jeg ikke hørt om andet end det Billede hele Dagen. Jeg saa Posten komme med det, jeg hørte Frøken Rørby banke Sømmet i til den grevelige Ahne, og jeg stod tilfældigvis bag Skorstenen, da hun spurgte Stine, hvorfor det var flyttet. Nu vil jeg ogsaa se det Billede.«

Hun gik hastigt ud af Stuen fulgt af Preben.

Anna blev tilbage; hun holdt Helenes Haand og saa ængstlig fra hende til Moderen.

Helene skønnede nok, at det var en Pyrrhussejr, hun havde vundet.

— Man havde hørt Bedstemoders taktfaste Trin op ad Trappen.

Et Øjeblik efter kom Preben farende ned raabte grædende: »Bedstemoder er død, Bedstemoder er død!«

Alle ilede op paa Loftet, Helene forrest.

Slet saa galt var det nu ikke.

Men inde paa Helenes Værelse laa Bedstemoder bevidstløs foran Billedet af Helenes Fader.

Helene knælede foran hende og løsnede hendes Tøj; hun slog Øjnene op og fik lidt Vand at drikke.

Saa, da Apotekeren endelig kom trippende med Hoffmannsdraaber og hvidt Sukker, var han ganske overflødig.

Bedstemoder rejste sig ved Helenes Hjælp; men hun var ligbleg og forlangte at komme i Seng straks.

Da det var sket, sagde hun blot til Apotekerfruen: »Lad det hænge!«

Saa laa hun lidt med Annas Haand i sin.

Helene var gaaet ind paa sit Værelse.

Hun saa paa Faderens Billede.

Det havde ikke bragt Fred i Huset.

Lidt efter gik hun ind til Bedstemoder, der havde ønsket at være alene med Anna. Da hun saa Helene, sagde hun: »Holmsted!«

Helene nikkede og skyndte sig ud.

Nu kunde hun jo med god Samvittighed hente ham; han var for hende ikke mer end enhver anden!

Hun skyndte sig paa Cyklen og for af Sted.

Klokken var knap seks; det var ganske lyst. Solen gik jo først ned ved Syvtiden nu.

Holmsted sad netop og studerede ivrig, da han tilfældigvis saa ud af Vinduet.

Paa engang hørte Madam Grønbæk ham springe op saa pludselig, at det lød, som Stolen væltede; hun skyndte sig til Vinduet og saa en usædvanlig smuk Dame med en rød Hue komme kørende paa Cykle.

»Ih, du forbarmende,« udbrød hun, »kommer hun nu selv og henter ham!«

Holmsted for ud og tog imod Helene.

Hun var forpustet og kunne næppe faa Ordene frem: »Undskyld — Dr. Holmsted — men Bedstemoder er pludselig bleven syg.«

»Det var mærkeligt; hun saa jo saa rask ud i Gaar!«

»Ja, det er ogsaa kommet aldeles uventet.«

»Saaledes gaar det ofte med stærke Naturer. Og hun har jo et meget impulsivt Temperament!«

Saa fortalte Helene med alle Biomstændigheder Sagen og lagde ikke Skjul paa noget.

Da hun berørte, hvorledes hun havde hjulpet Bedstemoder, sagde Holmsted smilende: »De er jo en halv Læge.«

Men da hun kortelig omtalte, hvorledes Kancelliraadinden havde stillet sig over for dette Billede, der syntes at have fremkaldt Katastrofen, rystede han paa Hovedet og sagde: »De har en meget vanskelig Stilling der i Huset.«

»Det er godt!« sagde hun.

»Godt?«

»Ja, naar man ingen Offer bringer, saa lever man ikke! Det siger Pastor Valter.«

»Ja — han er en Hyperidealist!«

Helene saa sig med Forbavselse om i det tarvelige Rum.

Stuens eneste Billede hang over Skrivebordet: en ældre Dame, med en Krans af Evighedsblomster om.

Holmsted smilede, da han saa hendes Ansigt, og sagde: »Ja, saadan burde alle Mennesker bo, i hvert Fald Læger, der bør foregaa andre med et godt Eksempel.

Ingen Gardiner eller Potteplanter og altid aabne Vinduer. — Er det ikke herligt at være fri for alt det Tøj for Vinduerne?

Se, hvor Lyset strømmer herind.

Det dejlige Lys og den velsignede Sol, som Menneskene ruller ned for, at den ikke skal skade deres Fløjl og Silke.

Men, det har vi ingenting af her!«

Og han slog paa en Træstol, saa det rungede gennem Stuen.

»Og hvad skal man med de Støv- og Bacillesamlere, der hedder Gulvtæpper. Billeder holder jeg nok af — naar jeg engang faar — jeg mener — hvis

— kortsagt — her er ingen Plads til andet end mine Bøger og Instrumenter — — —

Vi Mennesker er ikke bestemt til at lukkes inde i Husene som Nipsgenstande i en Syæske. Vi trænger til Naturen! —Ja, lad os saa komme ud i den!«

Lidt efter cyklede de af Sted.

Madam Grønbæk saa efter dem, slog Hænderne sammen og sagde forfærdet: »Ja, hvis det ikke er Kærlighed, saa ved jeg ikke, hvad det er.«

Efter Helenes Bortkørsel var Bedstemoder falden i en let Søvn, hvorefter Anna var gaaet sin Vej, for at hun kunde faa Ro.

Lidt efter vaagnede hun op og saa med et lykkeligt Smil frem for sig.

Holmsted sad nu længe hos hende med hendes Haand i sin.

Han kunde jo nok se, at hun var voldsomt rystet, men var forøvrigt meget tilfreds med hendes Tilstand.

Han var nærmest tilbøjelig til at tro, at det hele var en Paroxysme, fremkaldt ved Ærgrelse over hele Affæren med Billedet.

Da han kom ud paa Loftet, traf han Kancelliraadinden, der førte ham ned i Stuen, hvor han underkastedes et Krydsforhør.

Han sagde blot, at det nærmest saa ud som et rent psychisk Tilfælde; om det vilde blive langvarigt, var endnu umuligt at forudse; men han anbefalede den største Ro. At hun var i de bedste Hænder, vidste han jo.

Lidt efter kørte han bort, uden at have set Helene.

Men, da han saa op til hendes Vindu, besvarede hun hans Hilsen meget alvorligt.

XXV.

FLYVEGRILLER.

Bedstemoders Sygdom trak ud.

Hun havde fra Sengen fulgt Foraarets Gang.

Det var første Gang, Bedstemoder ikke havde holdt sin Morgenandagt i Løvspringsskoven.

Helene, Anna og Preben bragte hende de første grønne Bøgegrene og dannede en hel Løvsal af hendes Kammer.

Holmsted kom en Dag med en vild Rosengren, frisk som en ung Pige med lyserøde Sløjfer.

Hvor han havde plukket den?

Han rødmede let.

»I et Skovhegn!«

Jo, Tak! Paa en vis Skraaning, hvor han for et Aar siden saa en vis ung Pige første Gang.

Bedstemoder laa mest ganske stille, læste ikke, talte heller ikke meget, men syntes at befinde sig godt.

Der var kommet noget eget over hende, noget straalende, der ligesom foryngede hende.

Hun syntes kun at drømme.

Om hvad?

Hvis man skulde tro hendes brune Øjnes forunderlige Glans, da maatte det være lykkelige Syner, der foresvævede dem.

Imidlertid blev Helenes Stilling i Huset Dag for Dag mere uudholdelig.

Kancelliraadinden og Desideria troede i Grunden ikke, at Bedstemoder mere kom op. Og de vidste jo, at Helene ikke vilde plage den syge med sine Bekymringer. Saa havde de jo frit Spil. Men Helenes blege og stumme Miner var talende Forrædere, der imod hendes Vilje sagde Bedstemoder alt.

Frøken Ipsen var igen dukket op med sin Elev.

Skovene genlød af frygtelige Toner efter den nyeste Sangmetode.

Helene havde under Indtrykket af den sidste Tids Begivenheder sendt et mismodigt Brev til Betty, hvem hun betroede, at hun mest af alt havde Lyst til at opgive sin Stilling, da hun dog ikke kunde gøre Fruen tilpas, og Bedstemoders Sygdom gjorde Situationen værre Dag for Dag.

Som Svar herpaa fik hun følgende Brev fra Betty:

Min egen Lenemor!

Det havde jeg dog ikke troet, da du for et Aar siden syntes at være saa fornøjet i din ny Stilling, at du skulde blive saa utilfreds. Men du maa virkelig se at tage dig sammen. — Det var heldigt, at du skrev to Breve, et godt for Moder og Katrine og et slemt for mig.

Skønt vi narrer dem jo i Grunden og lyver for dem.

Og du ved jo nok, at Løgnen er Djævelens Hovedpude. Ja, jeg har ogsaa maattet skrive to Breve til dig. Det ene har jeg først vist Moder og saa kastet det i Frederiksberg Kanal — efter at have revet det i smaa, smaa Stykker; Svanerne vilde have spist det — ja, det var ogsaa saa sødt som Sukker.

Det andet sender jeg dig.

Ja, jeg burde jo egentlig have skændt paa dig, saadan en Forskrækkelse, du har indjaget mig; men jeg nænner det ikke, din Stakkel.

Hør kæreste, sødeste og slemmeste, lille Helene, du maa endelig ikke, som du siger, du har tænkt paa, sige din Plads op og søge dig en anden.

Hvem siger, at den bliver bedre?

Frøken Mikkelsen siger altid, at man ikke skal kaste det skidne Vand bort, før man har det rene. Og sæt nu, du ingen Plads kan faa straks! Ja, du ved jo nok, at ingen længes mere efter dig

end vi, der nu ikke har set dine søde Smilehuller i over et Aar. Og vi glæder os jo ogsaa noget forskrækkeligt til at se dig i Sommerferien.

Men Moder vilde tage sig det meget nær, om du pludselig brød op, og hun hørte, at du havde haft det saa daarligt. Og jeg tror ikke, du vil kunne holde ud at være her i Byen, naar du nu har været saa længe paa Landet. Jeg kender dig ud og ind, det gør jeg virkelig. Ja, sæt nu, det trak længe ud med dig! For nu bliver du vel rent bange efter dette første Forsøg. »Brændt Barn skyr jo Ilden!« Det forklarede jeg dem i Forberedelsen i Gaar. Vi har ligefrem ikke Raad til at have saadan en Prinsesse hjemme som dig!

Kære Helene! Vi deler en røget Sild i tre Dele; Katrine og jeg slaas gerne om Hovedet. Men kommer du nu, hvad saa? Dele den i fire Dele kan vi virkelig ikke. — Moder spurgte i Dag, hvorfor mine Øjne var saa røde. Jeg sagde, at de havde faaet Træk. Ja, det er nu ogsaa sandt: der er blæst en kold, ubehagelig Blæst herover til os fra Jylland! Og jeg har maattet være Skærmbræt. Det vil jeg ogsaa gerne; men — lilleste, sødeste, bedste, kæreste Helene! Opgiv dog endelig de Flyvegriller! —

Har du aldrig forsøgt at brodere noget til Kancelliraadinden? Kunde du ikke til hendes Fødselsdag give hende en Pude med en hvid Svane paa blaa Grund? Man har før hørt, at det har hjulpet. For — du maa blive i din Plads!

Bedstemoder kommer sig saamænd nok, og Vor Herre bliver jo aldrig syg.

Kys Bedstemoder og Anna, hils Preben.

Din egen Betty.

Efter Modtagelsen af dette Brev havde Helene en søvnløs Nat.

Hun vilde gerne bringe et Offer. Et stort, virkeligt Offer for en stor Sag.

Ja, Sagen var jo stor nok: det var Moderen og Søsteren, hun kæmpede for; — men, lade sig træde ihjel af Gæs, det var en sen Død!

Og hun maatte vel ogsaa tænke lidt paa sig selv! Kunde hun forsvare at lade sig sejgpine af denne dumme Kancelliraadinde og hendes utaalelige Datter, samt af alle Egnens Sladderhanke? Men opgav hun denne Stilling, hvad saa?

Nej, hun maatte holde ud.

Maanen skinnede ind ad Vinduet paa Faderens Billede.

Hun syntes, at han smilede til hende.

Og hun sov ind ved Daggry.

Da Solen begyndte at skinne og Fuglene at flyve, fandt Helene først Hvile for sine urolige Tanker.

XXVI.

DET HEMMELIGE KAMMER.

I Begyndelsen af Juli var Bedstemoder bedre; men hun havde endnu ingen Lyst til at staa op, hvilket Holmsted var meget ked af, da han mente, at den lange Sengeliggen tog for meget paa hendes Kræfter.

Hvad imidlertid ingen vidste, var, at hun i de sidste Par Uger stod op, naar de andre var i Seng, og gik til Ro, naar de andre stod op.

Hun havde i den Tid travlt.

Hun eftersaa sit Tøj, ordnede sine Papirer, sad længe i de lyse Nætter og saa over mod Skoven, til Solen begyndte at hæve sig, og Fuglene hilste den med Sang.

Ja, undertiden listede hun sig paa sine bløde Filtsko ud paa Loftet, hvor hun gik frem og tilbage.

En Morgen erklærede Apotekeren ved Tebordet, at der var Torden i Luften, og at Barometret faldt.

Fruen og Desideria saa irritable ud.

Helene var stille og bleg.

Der var over denne Dags Skoletimer en egen Stemning, som hun altid mindedes. Som i Følelsen af det forestaaende Uvejr flyttede Børnene sig saa nær som muligt til Helene.

Hun tog det hele lempeligt paa Grund af Varmen; men tilsidst blev Luften saa trykkende, at hun hævede Skolen.

Og de gik ind til Bedstemoder.

Som saa tit før skiftedes Børnene til at læse et Æventyr højt

Det hed i Dag »Det hemmelige Kammer«.

Da Bedstemoder atter var alene, sagde hun hen for sig: »Nu tænker jeg snart, det aabnes.«

I det samme traadte Holmsted ind til hende.

Han blev mærkeligt længe, saa uroligt lyttende til Døren og gik pludselig.

Ganske rigtig: Helene havde lige aabnet Døren og var traadt ud paa Loftet.

Nu var der en Tanke, som i den sidste Tid havde forfulgt Helene Dag og Nat: var det ikke egentlig Holmsted, der var Skyld i den uheldige Situation, hun var kommen i?

Og da hun nu saa ham, hilste hun og vilde gaa ned ad Trapperne, men et energisk »Frøken Rørby!« standsede hende med Haanden paa Rækværket.

Han sagde med dæmpet Stemme: »Jeg maa tale med Dem som Læge; Bedstemoder har ikke ligefrem bedt mig om det, men dog ladet mig forstaa, at De gjorde et nervøst og forpint Indtryk. Og jeg kan jo selv se det. Hvis De vil følge mit Raad —«

Og han dæmpede sin Stemme til en næppe hørlig Hvisken.

I det samme blev Døren neden for Trappen aabnet, uden at de, der stod ovenfor, mærkede det.

»— Saa rejs snarest, De trænger til anden Luft!«

Helene maatte holde sig ved Rækværket og svarede ganske sagte: »Raader De mig det?«

Han nikkede.

Da svarede Helene stille og dirrende, og hendes Stemme lød som et Strøg paa en violon d'amour: »Jeg vil ogsaa raade Dem. De kender vel Eventyret om »Det hemmelige Kammer«. Søg ikke at aabne det! Det vil De ingen Glæde faa af!«

Nu hørtes tydeligt nogen neden for Trappen.

Helene gik ind paa sit Værelse.

Og Holmsted ilede ned, hvor han mødte Kancelliraadinden og Desideria.

Han mærkede ikke deres højst aparte Miner, men skyndte sig bort.

De to Damer gik op paa Loftet, som nu var tomt.

Desideria udbrød: »Nu har du da hørt og set, at de holder Stævnemøde heroppe. Nej, hvor de hviskede!«

»Stille! Dette skal ikke blive gentaget!«

Kancelliraadinden bankede stærkt paa Døren og traadte med Datteren ind i Helenes Værelse.

Fru Lønberg sagde i en Tone, hvori hun endnu aldrig havde tiltalt Guvernanten: »De er en meget dristig Personnage!«

»Hvad mener Fru Kancelliraadinden?«

»Forstil Dem ikke!« hvæsede Desideria.

»Stille!« sagde Fruen og vendte sig atter til Helene. »Hvorfor har De givet Børnene fri saa tidligt i Dag?«

»Paa Grund af Varmen!«

»Ja, den var især overvældende ude paa Loftet før!«

»Jeg forstaar Dem ikke, Fru Kancelliraadinde!«

»Ja, bild os det ind!« raabte Desideria.

Moderen tyssede paa hende og vedblev: »Det kunde interessere mig meget at vide, hvad der var Genstand for Deres og Doktor Holmsteds Forhandlinger før, der var af en saa intim Art, at der maatte hviskes.«

Helene blev i dette Øjeblik greben af en saadan Følelse af Afmagt og Vrede, at hun var nær ved at synke sammen.

Hun sagde imidlertid ganske rolig: »Naar der er syge i Nærheden, hvisker man —«

Da rettede Kancelliraadinden sig i sin fulde Højde og sagde: »Jeg ønsker at vide, hvad der blev talt om!«

I dette Øjeblik hørtes en fjern Rullen, der bebudede Tordenvejrets Komme.

Og nu var det en af Kancelliraadindens Særheder, som Desideria havde arvet efter hende, at hun gyste for Torden.

Da i det samme Helene, bleg og ophidset, gjorde et Skridt frem, sagde Fruen forskrækket: »Jeg venter at høre det en anden Gang — hvis De vil forblive her i Huset.«

Og de to Damer forlod skyndsomt Værelset.

Preben, der havde lyttet ved Døren, gav kort efter Bedstemoder følgende Referat: »Moder og Sideria har skændt paa Guvernanten, fordi hun har talt med Doktor Holmsted paa Loftet.«

Helene var i et frygteligt Oprør.

Men, hvad skulde hun gøre?

Ingen kunde hun betro sig til.

Bedstemoder var syg; og til Betty turde hun ikke skrive.

Hun saa hen til Faderens Billede.

Havde han levet, vilde han nok have raadet hende.

Da faldt det hende paa engang ind, at Faderen altid havde sagt: »I Naturen er Gud os nærmere end ellers!«

Ja, hun vilde ud!

Hun listede ned ad Trapperne, tog Cyklen og ilede gennem Byen.

I en saadan Fart kom hun susende, at hun nær havde overkørt Frøken Ipsen, der, hvis hun havde anet Helenes Sindsstemning, sikkert var undgaaet hende.

Nu blev hun staaende og saa vredt paa Helene, der sagde, at Frøken Ipsen forhaabentlig ingen Skade havde taget.

»Nej! Mig faar De ikke saa let Livet af; men hvordan er det, De selv ser ud? — Deres Udseende er alt andet end godt!«

Helene, der i en Fart var sprunget af, svarede kort: »Det er troligt nok!«

»Saa er det jo heldigt, De har saa nemt baade til Apoteker og Doktor!«

Helene saa afvisende paa hende.

»Ja, for i denne Tid har De vel begge Dele under samme Tag hver Dag.«

Helene pillede febrisk ved Cyklen, men nøjedes med at se ret udfordrende paa Frøken Ipsen, der da omsider med sit bittersødeste Smil sagde: »Ja, hvor er det dog en elskværdig Mand, denne Doktor Holmsted!«

Da brast Helenes Taalmodighed, og hun sagde med en Stemme, der bævede af tilbagetrængt Vrede: »De maa endelig ikke underholde mig om ham; for jeg interesserer mig ikke nær saa varmt for ham, som De synes at gøre. Men, siden jeg nu engang har Dem i Tale, Frøken Ipsen, saa vil jeg blot sige Dem en Ting: »Vel er De klog, og De har nogle Øjne og Øren, som jeg ikke misunder Dem; men der er dog et Sted, hvor De forgæves vil søge at trænge ind. Om De stirrer og lytter nok saa meget, vil De dog ikke kunne erfare, hvad der foregaar. Og det er det hemmelige Kammer, jeg, som ethvert Menneske, bærer i min Sjæl.«

Rask paa Cyklen, hurtig af Sted.

Frøken Ipsen stod som lynslagen: »Hemmelige Kammer; ja, bi du lidt!«

Helene kørte i jagende Hast og næsten uden at se sig om gennem Skoven; da naaede hun ind paa et Sted, hvor hun ikke havde været før. Vejen hørte op, og hun maatte staa af og gaa.

Ad en lille Sti naaede hun op paa en Bakke, hvorfra hun saa ind over en aaben Plads.

Der var en Eng, hvorpaa stod nogle spredte Birke.

I Forgrunden Rønnebærtræer og paa den anden Side Graner.

»Sverrig, Värmland!« raabte det inden i hende.

Saa havde Faderen dog Ret, og Gud havde vist hende Vejen.

Ja, til Veninden deroppe i Granens, Birkens og Rønnens Hjem vilde hun skrive.

Og her ude i Skoven, hvor ingen saa hende!

Hun tog sin Lommebog frem og skrev med Blyant Blad efter Blad ud af sit arme, forpinte Hjerte.

I varme Ord skildrede hun Situationen og bad om Raad. Da hørte hun noget borte Løvet rasle.

Hurtig Afslutning!

Men nu Konvolut — hun gad ikke staa paa Stationen, maaske for Stationsforstanderens Øjne, og pakke disse Blade ind — men sandelig: hun var hjulpen! I Tegnebogens eneste Rum laa Moderens Billede i en Konvolut.

Saa hjalp hun ogsaa til.

Helene tog Konvolutten.

Nu hørte hun faste Skridt.

Hun vidste knap, hvad hun gjorde, saa nervøs og overophidset var hun bleven.

Og idet hun delte sine Øjne mellem Brevet og den Kant, hvorfra Lyden kom, rev hun i en Fart Bladene ud og puttede dem i Konvolutten, som hun tillukkede og gemte i Tegnebogen.

Saa gik hun med Cyklen gennem Skoven, til hun naaede Vejen.

Og saa i en Fart til Stationen.

Et Øjeblik efter kom Frøken Ipsen spejdende rem.

Hun befandt sig aldrig bedre end i Tordenvejr.

Efter Mødet med Helene havde hun vandret i Haven og ventet, at Uvejret skulde bryde løs. Men da dette ikke skete, og Helene heller ikke vendte tilbage, gik hun hurtigt samme Vej, den cyklende var forsvunden ad, og fandt som en ægte Sporhund snart Vildtet.

I lang Afstand skimtede hun Helenes røde Hue og kom tidsnok til at se hende stige paa Cyklen og jage bort i den modsatte Retning uden at se Forfølgeren.

Da kom et Vindstød, et af disse uvejrsbebudende Vindstød, der hvirvler alt op.

Et Stykke Papir dansede for Frøken Ipsens Øjne.

Og det vilde nu for en skjult Tilskuer været en Fornøjelse at se de Anstrengelser, hun gjorde for at fange det.

Men, enten kom hun for langt eller ogsaa for kort; hun hoppede op efter det i Luften som en Hund efter en Kødbid.

Hun listede sig frem som Tigeren paa sit Bytte og satte med et pludseligt Spring ind paa det.

Hun standsede aandeløs

Saa greb hun Paraplyen, løftede den højt og listede sig efter det urolige Papir, som en Vild, der jager frem med løftet Spyd; og endelig kastede hun Paraplyen over det.

Nu havde hun det i Haanden.

Hun satte sig maalløs og saa, det var to sammenhængende Blade af en Tegnebog, beskrevne med den fineste Blyantsskrift.

Hun læste hurtigere og hurtigere; hendes Træk opklaredes af en ligefrem infernalsk Glæde.

Saa sprang hun op og raabte hoverende, idet hun løftede sin Sejrstrofæ i Vejret: »Nu har jeg dog muligvis fundet Nøglen til det hemmelige Kammer!«

XXVII.

UVEJRET BRYDER LØS.

Det var bestemt, at Frøken Ipsen denne Aften hos Justitsraadens skulde præsentere Apotekerfamilien sin Elev i Overværelse af Forældrene. Helene havde bedt sig undskyldt.

Ved Middagsbordet var Stemningen mat, men fredelig. Helene havde faaet Luft, og denne Udladning virkede beroligende paa hende.

Klokken 6 holdt Vognen for Døren.

Det var ualmindelig lummert, og Svalerne strøg med jagende Uro langs Jorden. Store, sorte Skyer gled over i hvidgraa Lag, der skinnede med en underlig Blyglans, naar Solen et Øjeblik brød igennem.

Niels fik Befaling til at skynde sig.

Det blev mørkere og mørkere. Et glimtende Lyn fulgt af et stærkt Brag fik de kørende til at fare sammen; og Hesten begyndte at blive sky.

Store Regndraaber faldt spredte med stærkt Smæld.

Da kørte de endelig op for Justitsraadens Dør.

Og i samme Nu væltede der en altoverskyllende Syndflod ned over Jorden.

Da man kom ind, raabte Justitsraadens, Ludvigsens og Frøken Ipsen i Kor: »Hvor er Guvernanten?«

»Hun beder sig undskyldt paa Grund af Hovedpine,« sagde Apotekerfruen.

En høj Latter var Svaret.

Og Frøken Ipsen hvæsede: »Hun har dog endnu Skam i Livet, siden hun ikke tør se os ind i Øjnene.«

»Hun —!« raabte Justitsraaden. »Nej, hendes Frækhed gaar over alle Grænser!«

»Hvad mener De, kære Justitsraad?« spurgte Apotekeren ængstlig.

»Skandale!« brølede Nærum ham ind i Ansigtet.

Kancelliraadinden blegnede.

Justitsraadinden og Berta saa lidt hoverende ud.

Fru Ludvigsen fikserede gennem Stanglorgnetten hele Selskabet.

Grosserer, Manufakturhandler Ludvigsen gjorde af og til sin Yndlingsgestus, der bestod i, at han pludselig stak højre Arm i Luften og lod den falde ned igen, som om han hentede en Rulle Tøj paa øverste Hylde.

Desideria saa stærkt afficeret ud.

Og Astrid sad som sædvanlig med aaben Mund, som om hun skulde til at synge.

Saa sagde Frøken Ipsen, idet hun satte sig paa Klaverstolen: »Ja, jeg havde tænkt at præsentere Dem min udmærkede Elev i Aften, men det bliver der nok ikke noget af.

I Stedet for vil De faa en forbavsende Prøve paa Frøken Rørbys Fingerfærdighed. For mig kommer den Skandale, jeg i Dag har opdaget, ikke som et Lyn fra en klar Himmel. Jeg har længe set Skyerne, ladede med den Rørbyske Elektricitet, trække sig sammen over hele Egnen.

Og det forbavser mig aldeles ikke, at Lynet nu har slaaet ned paa Apoteket. Jeg har stedse anset denne Frøken Rørby for en dekadent Person, der ikke hører hjemme i et saa moralsk Hus som Kancelliraadens.

Men De lader jo til, mine kære Venner paa

Apoteket, at være forblindede, skønt den omtalte Person gentagne Gange ved sin udfordrende Optræden har sat sig ud over alle Selskabslivets Love.«

Efter denne stemningsfulde Ouverture gjorde Frøken Ipsen en Pavse for at nyde Apotekerfamiliens skrækslagne Miner, før hun lod Tæppet gaa op for det egentlige Drama.

Derefter fortsatte hun saaledes: »Da jeg i Dag ved Tretiden tilfældigvis kom op i Hestehaven, saa jeg Frøken Rørby sidde og skrive. Hun har formodentlig været nervøs, det er man jo gerne, naar man har en daarlig Samvittighed; og hun har maaske hørt mig komme. Hun skyndte sig stærkt og ilede hurtigt bort. Men i Skyndingen tabte hun disse Blade.

Læg vel Mærke til, hun havde ikke Mod til at skrive det hjemme.

Begyndelsen og Slutningen mangler; men der er dog tilstrækkeligt Materiale forhaanden til at karakterisere hende og Egnen.

Jeg skal nu in extenso meddele dette Aktstykke, hvis Hovedindhold jeg kun løselig har berørt inden Apotekerfamiliens Ankomst.«

Her fremtog hun de omtalte Blade og læste:

. . . . . men hun er ogsaa ualmindelig snobbet. Det er hendes Ulykke, at der her i Nærheden bor en grevelig Familie. Og, siden hun har faaet en Titel, er hun bleven aldeles utaalelig.

»Hvem kan det dog være?«

Min værste Plageaand er dog den ældste Datter, min tidligere Elev,

»Naa, nu er jeg med!«

der vilde være en nydelig ung Pige, hvis ikke Misundelsen allerede havde mærket hende;

»Fy skamme sig!«

og i Dag har Moder og Datter haanet mig i en Grad, som jeg aldrig er bleven det før!

»Det er Usandhed!« raabte Kancelliraadinden og Desideria i Munden paa hinanden.

Frøken Ipsen fortsatte med et ondskabsfuldt Glimt i de graa Øjne:

Manden i Huset, hvis man ellers kan kalde ham saaledes, er bundskikkelig.

»Gratulerer, Hr. Kancelliraad!«

Hele Egnen lider af den samme Sygdom som min Frue. Manufakturhandleren vil kaldes Grosserer, og hans Frue søger at indbilde Folk, at hun er født med Stanglorgnet.

Hun sad just med den for Øjnene og havde nær tabt den.

Deres Lærerinde, en vandrende Nodebog, sætter musikalske Skruer i Hovedet paa deres ulykkelige Datter og bagtaler mig hos alle paa Egnen;

»Ja, Sandheden er ilde hørt!«

og hun ophidser især en yngre Lægedatter, der ogsaa hører til mine Fjender og vist bilder sig ind, at hun kan takke andre end sig selv for, at hun ingen Lykke gør!

»Det er det mest uforskammede — !« raabte Nærum rasende.

Faderen er en godmodig gammel Mand, men lader sig let paavirke af sin dominerende Frue.

»Der fik De den, Fru Justitsraadinde!«

Saa har vi en meget verdslig, bondefødt Provst, der hed Hansen, men har lagt et Bjerg til sit Navn for at naa i Højde med

sin adeligfødte Frue. — Dog Egnens Folk kunde jo være mig ligegyldige, hvis jeg havde nogen Støtte i de Folk, jeg bor hos. Men de er værre mod mig end alle andre; og jeg kan næsten ikke holde det ud længer!

Og det værste er, at jeg skal og maa blive her!

»Aa, det kommer vi vel nok ud af!«

En Ting maa jeg dog tilføje. Her er en forholdsvis yngre Mand paa Egnen; han er mig for Resten temmelig ligegyldig.

»Temmelig — er et godt Ord!«

Jeg kan ikke blive klog paa ham; men noget Overflademenneske er han i hvert Fald ikke.

»Hvem i al Verden er det?«

»Holmsted!« brølede Justitsraaden.

Jeg har ikke kunnet undgaa at lægge en vis Vægt paa hans Ord. Og han har aldeles forvirret mine Begreber, da han nemlig i Dag sagde til mig: Vil De følge . . . . . .

»Hvorfor standser De, Adelaide?« spurgte Berta.

»Fordi der ikke er mer! Men, det er jo let at supplere.

En formelig Flugt altsaa! Mein Liebchen, was willst du noch mehr?«

Der indtraadte en længere Pavse, under hvilken Apotekeren mumlede noget om »Brevhemmeligheden«.

»Sagde De Brevhemmeligheden,« for Frøken Ipsen op, »kalder De det Brevhemmelighed at kradse nogle Kragetæer op og smide dem ud i Skoven.«

Kancelliraadinden, der troede, at Helene havde begaaet en eller anden Skandale, følte sig til en vis

Grad lettet, da det kun drejede sig om et Brev, men skyndte sig dog at sige: »Det er aldeles ikke Tilfældet, at jeg har haanet hende; men hun tillod sig sans facon at afkorte Skoletiden i Middags paa Grund af Varmen.«

»Ja, det er svært lummert,« sagde Apotekeren og surrede om.

»Men nu,« sagde Kancelliraadinden, »skal hun siges op, og det endnu i Aften!«

Et vældigt Tordenskrald rystede Huset.

Damerne skreg. Og Justitsraaden blev rød i Hovedet.

»Ja,« sagde Desideria, »vi maa se at komme hende i Forkøbet og blive af med hende, inden Rygtet om dette kommer ud!«

Nu forstod Apotekerfruen jo nok, at Brevet i Frøken Ipsens Hænder vilde være en Kilde til stadige Ulykker; var dette Dokument først skaffet af Vejen, brød hun sig ikke om Snakken.

Og under det stærke Tordenskrald havde hun ubemærket lagt sine Handsker oven over Brevet.

I det samme sagde Justitsraadinden: »Maa jeg bede Dem gaa til Bords!«

Og et nyt Tordenskrald rystede Huset.

Dørene aabnedes til den oplyste Spisestue.

I det man gik ind, sagde Frøken Ipsen leende: »Ellers plejer en tjenende ved Bortgangen at faa Skudsmaal, men her er det nok Herskabet, der faar læst og paaskrevet.«

Da man var gaaet til Bords, kom en Pige ind for at tørre Vinduskarmene af, hvor Vandet altid sivede ind.

Hun lukkede et Vindu op og tog Handskerne; men, da hun havde ladet Døren til Gangen staa, kom der et stærkt Vindstød.

Om nu Blæsten vilde gøre godt igen, hvad den havde gjort ondt, skal lades usagt. Men, idet Vinduet aabnedes, tog Trækvinden Brevet med sig.

Nu vilde Tilfældet, at Holmsted paa Hjemvejen fra et Sygebesøg passerede Distriktslægeboligen, da Uvejret atter syntes at skulle begynde.

Han cyklede ind i Alléen uden for Nærums, hvor han søgte Ly under Træerne.

Da hørte han Larmen inde fra Stuerne; han genkendte Frøken Ipsens Røst.

Paa engang blev der ganske stille.

Da blæste der et Stykke Papir ind i Ansigtet paa ham.

Han greb det, saa, det var beskrevet, og løb det hurtigt igennem.

Han betænkte sig et Øjeblik; saa satte han sig paa Cyklen og kørte, trods Lyn og Torden, af Sted til Apoteket.

Han skyndte sig ind til Bedstemoder, fortalte hende, hvor han havde fundet Dokumentet, og at han havde hørt Frøken Ipsens Stemme — — — —

Han sluttede med at sige: »De vil sikkert bringe det i de rette Hænder!

Farvel, og lad mig se, at De er oppe, naar jeg kommer næste Gang!«

Han skyndte sig ned ad Trappen, satte sig paa Cyklen og ilede under en skyllende Tordenregn hjem, hvor han det meste af Natten gik op og ned ad Gulvet.

Af og til saa han ud af Vinduerne til det fjerne Nakkerup, hvor et Lynglimt nu og da oplyste Apotekets hvide Gavl.

Da Bedstemoder havde læst Helenes Brev, sagde hun med et straalende Smil: »Frugten er moden; nu kan vi ryste Træet!«

XXVIII.

NATTENS DRONNING.

Klokken var hen ad ni samme Aften.

Uvejret var sagtnet noget.

Helene sad paa sit Kammer og saa ud i Natten, der af og til oplystes af et flammende Lyn.

Da bankede det paa Døren.

Og ind traadte Bedstemoder i en lys og skinnende Dragt, uden Stok i Haanden.

Helene sprang op; hun saa i et Nu, at Bedstemoder var den gamle og dog som forynget.

»Jeg er kommen mig godt,« sagde hun. »Min Fod synes ogsaa at have faaet en uvant Styrke. Det blev for flere Aar siden sagt mig af en Læge ved et tysk Badested, at det var muligt, jeg kunde helbredes ved et Par Maaneders Sengeliggen. Det er nu sket. Og jeg vil sikkert kun behøve Stokken til at gaa op og ned ad Trapper.«

Helene omfavnede hende glad.

Saa sagde Bedstemoder: »Følg mig ind paa mit Værelse; men se først efter, om Børnene sover.«

Da Helene var gaaet, saa Bedstemoder med tindrende Øjne paa Billedet af Helenes Fader.

Saa vendte hun sig rask om og gik ud af Stuen.

— Preben var krøben op i Faderens Seng, hvor han havde søgt Ly under Uvejret. Og han sov nu trygt og fast.

Anna var lige ved at sove ind; men da hun saa Helene staa bøjet over sig, slyngede hun Armene om hendes Hals og holdt hende saa fast, som om det gjaldt en Adskillelse for Livet.

Saa lagde hun sig tilbage og faldt straks i Søvn.

Helene listede stille ud af Værelset og bankede paa hos Bedstemoder.

Da hun aabnede Døren, standsede hun forbavset paa Dørtærsklen.

Værelset var straalende oplyst.

Udenfor var det mørkt. Regnen piskede paa Ruderne, og i det fjerne hørtes Tordenvejret endnu.

Men midt paa Bordet stod en Lampe; og i dens Skær saas en Skaal med Ferskner og Druer, en Gave fra Grevinden, samt en halv Flaske Champagne og to Glas.

Paa Kommoden og Konsollen stod Lys og Blomster.

Helene traadte ind.

Bedstemoder aflaaste Døren og bad hende sætte sig.

Et Øjeblik sad de begge tavse og lyttede til Uvejret.

Helene saa hen til Vinduet: der stod den ringeagtede Kaktus, som var flyttet herind, da den ikke vilde blomstre hos hende.

Bedstemoder fulgte Retningen af hendes Øjne: »Ser De, der er en stor Knop; den springer ud i Aften.«

Lidt efter sagde hun: »Nu skal De høre Bedstemoders Roman!

Det er mange Aar siden.

Da traf jeg paa et Bal en yngre Mand, en jævn Proprietær fra Omegnen af den Provinsby, hvor vi boede.

Han friede til mig; og jeg tog ham for mine fattige Forældres Skyld. For — han var rig, hovedrig!

Men jeg elskede ham ikke.

Helene — gør aldrig noget lignende!

Det gik dog langt bedre, end jeg havde ventet. Han var en god Mand og en nobel Mand. Og jeg syntes, alt gik saa herligt.

Jeg Stakkel kendte jo ikke Kærligheden endnu!

Naar man ikke har set og følt det store Baal i Kaminen, nøjes man tit med en lille beskeden Kakkelovnsild.

Saa kom den Tid, da vi skulde giftes.

Jeg maatte ikke se de Anstalter, der blev trufne paa Gaarden.

I Juni skulde Brylluppet staa.

Saa blev jeg i April Maaned sendt til en Tante paa Fyen, hvor jeg skulde være et Par Maaneder.

Jeg havde aldrig før været paa Landet i den Forstand; for paa den Egn, hvor min Forlovede hørte hjemme, var der temmelig kedeligt. Men her var der Udflugter til Skove og Udsigtspunkter, Køreture og Sejlture.

Da kom jeg for første Gang i mit Liv til et rigtigt Skovbal.

Det var den 7. Mai.

Foraaret var kommet tidligt det Aar, og Bøgen stod i sit fejreste Løvspring.

De lyse Nætter var lige begyndt, men Luften havde dog endnu ikke naaet sin fulde Klarhed.

Der hang kulørte Lamper i Træerne, ligesom der afbrændtes Fyrværkeri og bengalske Lys.

Da saa jeg pludselig, i Skæret af saadant et flammende Blus, som en Aabenbaring en ung Mand, — det var, som der løb mig en Ildstrøm gennem Aarerne.

Lidt efter kom han hen og inklinerede for mig.

Jeg vidste ikke, hvad han hed; og han spurgte ikke om mit Navn.

Vi dansede med hinanden hele Natten, vi spaserede sammen.

Da jeg var den eneste fra Tantes Hus paa Ballet, lod jeg Vognen køre hjem.

Han fulgte mig gennem Skovene.

Jo mere det gryede ad Dag, jo vanskeligere blev det mig.

Jeg maatte jo sige ham, at jeg ikke var fri; men jeg kunde ikke, jeg nænnede det ikke.

Jeg gyste for, hvad der vilde komme.

Og saa kom det ogsaa, saadan som jeg aldrig havde tænkt det, knap nok læst om det: en liden-

skabelig Strøm af Ord, en Bølge, der løftede os begge saa højt for atter at slynge os i Afgrunden.

Jeg stod aldeles overvældet.

Det var lige før Solopgangen.

Og hvis De kender Deres »Romeo og Julie«, da ved De, at ved Afskeden hin underfulde Morgen siger Julie:

»Mig synes nu, som du der nede staar,
jeg ser dig dybt i Graven som et Lig.
Mit Øje skuffes, eller du er dødbleg.«

Saa svarer Romeo:

»Det er for mine Øjne ogsaa du.«

Ja, saaledes stod vi overfor hinanden i det gulgraa, spøgelseagtige Dæmringsskær.

Han læste alt i mine ulykkelige, bedende Øjne og sagde: »Tilgiv mig!«

»Fejlen er min,« sagde jeg; »men den Mand, jeg har givet mit Ord, kan jeg ikke bedrage.«

Han tog ærbødig mine Hænder.

I det samme stod Solen op og lyste over de friske, udsprungne Bøge.

Da sagde han: »Med denne Solopgang ender min Dag! Hvad Livet nu kan byde mig, er intet!«

Saa gik han uden at vende sig.

— Helene, tror De paa Nemesis?

Jeg gør det!

Da jeg fortvivlet styrtede af Sted, snublede jeg og forvred min Fod lige uden for min Tantes Hjem.

En Læge maatte hentes.

Og der kom en ung Gøg fra Ballet; jeg havde danset med ham for nogle Timer siden.

En Maanedstid maatte jeg holde Sengen.

Brylluppet blev udsat.

Jeg gyste for den Dag, jeg skulde staa op.

Jeg laa jo hele Dagen og læste »Romeo og Julie«.

Og mine Taarer flød, hver Gang jeg naaede Slutningslinjerne:

»En større Sorg i Verden ingen ved
end Romeos og Julies Kærlighed!«

Næste Dag begyndte jeg forfra igen.

Men endelig maatte jeg op.

Naar min Tante saa mine forgrædte Øjne, sagde hun altid: »Nu skal du jo snart se din Kæreste!«

Han havde været paa en længere Udenlandsrejse for at gøre Indkøb til Gaarden og Brylluppet og erfarede først, lige før han gensaa mig, at jeg havde været syg.

Da jeg kom hjem, var jeg stille.

Mine Forældre anede intet.

De troede blot, det var en Følge af mit Fejltrin.

Ja, det er et dobbelttydigt, tvægget Ord!

Han spurgte mig bekymret: »Fejler dig noget?«

Saa fortalte jeg ham alt! —

Ja, De har vel gættet, hvem den Mand var, jeg hin Nat for første og sidste Gang var sammen med?«

Helenė tog Bedstemoder om Halsen og hviskede: »Det var Fader!«

»Jeg saa straks den første Dag den slaaende Lighed mellem Dem og ham!« fortsatte Bedstemoder.

»De er hans Datter i et og alt! Men tilbage til min Historie. — Da jeg havde fortalt min tilkommende Mand alt, sagde han mildt og kærligt: »Skulde jeg vredes over, at du af din Rigdom har givet ham en Skærv!«

— Her rejste Bedstemoder sig og sagde med flammende Øjne: »Helene! Det var min Mand, der fik Skærven.«

Et vældigt Tordenskrald beseglede denne Udtalelse; og Bedstemoder sank forfærdet ned paa Stolen.

Et Øjeblik efter fortsatte hun: »Han var altid glad og tilfreds; men jeg glemte aldrig, at jeg én Nat havde været i Lykkens Guldslot.

Efter nogle Aars Ægteskab døde han.

Paa sit Dødsleje sagde han: »Du har giort mig lykkelig!«

Her greb hun Helenes Haand og sagde: »Deres Fader har jeg forurettet; og det skal gøres godt mod Dem, hans Barn.

Da Vor Herre har forundt mig det, tror jeg, han har tilgivet mig.

Og nu kan jeg gøre noget for Dem, mit elskede Barn. Jeg er jo her, ved Guds Styrelse, kommen til at staa Dem i Faders og Moders Sted! —

Men, hvad vilde De sige, hvis man et andet Sted her i Egnen havde besluttet Deres Undergang i Aften?

Dette er sikkert paatænkt! Men ved et vidunderligt Tilfælde er jeg bleven sat i Stand til at forhindre det — — — — —

De har i Dag skrevet et Brev!«

»Ja,« svarede Helene usikkert, »til min Veninde i Sverrig og selv bragt det paa Posthuset.«

»Nej, min kære, der har De taget grundigt fejl. Thi et Brudstykke af Brevet er i Aften uden for Nærums Bolig blæst lige i Hænderne paa den, der har bragt mig det. Vedkommende havde i Forvejen hørt Frøken Ipsens Røst, — saa hun er nok »den ærlige Finder«, som der staar i Adresseavisen. — Værsgod, her er det!«

Og hun fremtog nu corpus delicti og lagde det paa Bordet.

Helene greb det med skælvende Hænder og udbrød: »Saa var det hende, jeg hørte, da jeg sad og skrev det i Skoven; og i min nervøse Ophidselse har jeg tabt disse Blade, da jeg vilde lægge dem i Konvolutten.«

Helene sad raadvild med Dokumentet i Haanden, og saa frem for sig.

Uvejret var imidlertid atter brudt løs, Tordenskrald og Lyn fulgte Slag i Slag, og Regnen styrtede ned, som om Himlens Sluser var aabnede.

»Nu maa der handles!« sagde Bedstemoder. »Apotekerfruen har sikkert besluttet at afskedige Dem; men vi skal komme hende i Forkøbet!

I Aften pakker vi vore Kufferter.

Resten kan De overlade til mig!

Der kommer ingen hjem i de første Par Timer i det velsignede Vejr.

Mens jeg har ligget i disse Maaneder, har jeg gennem Preben og Anna erfaret alt. Jeg ved, hvordan De er bleven behandlet, skammeligt, nederdrægtigt, hjerteløst! — Hør, hvor det tordner deroppe; nu holder Herren Dom over dette Hus. Og i Morgen har jeg et lille Ord at sige!

Til der aabner sig en anden Udvej, vil jeg sørge for Dem. Og jeg skal ligeledes tænke paa den lille, kloge Betty og Deres Moder.

Ikke et Ord og ingen Tak!

Det er min Trøst og Glæde at bringe lidt Lykke til Dem, Datteren af den Mand, jeg elskede og sveg.

Ak, min Lykke var saa kort!«

Da fyldtes Værelset paa engang af en bedøvende Duft.

Bedstemoder og Helene saa hen imod Vinduet.

Og paa den slangeagtige Kaktus saas i det samme udsprungen en skinnende, hvid Blomst med gule Støvdragere.

Da raabte Bedstemoder: »Nattens Dronning! — Sandelig, den er et Billede paa min Lykke, der kun satte en eneste, ren og hvid Kærlighedsblomst, der paa én Nat udfoldedes og lukkedes, men endnu dufter i mit Hjerte!«

Lidt efter tilføjede hun med et vemodigt Smil: »Ser De denne Sløjfe! Det er Resten af det Livbaand, jeg bar hin Nat, da den vidunderligste af alle Blomster, Kærlighedens Lykkeblomst beruste mig med sin søde Duft!

Og nu et Glas af den skummende Drik, et Glas til Minde om hin Tid, da mit Blod bruste som den, og et Glas for den Frihed, De nu gaar i Møde!«

Hun skænkede den boblende Vin i Glassene.

Og til hendes Forbavselse sagde Helene, idet hun løftede Glasset i Vejret og stødte det sammen med Bedstemoders: »Ja Friheden leve, Frihed for alle Hustyranner, især den, der kalder sig Kvindens Hersker! Jeg vil være fri! Ingen Mand skal lægge mig i Lænker!«

De tømte Glasset til Bunden.

Og Bedstemoder sagde smilende: »Men min søde Pige; hvem er den frygtelige Slavefoged, der vil lænke Dem?«

Da slog Dagens Begivenheder som Bølger sammen over Helenes Hoved; og hun kastede sig grædende om Halsen paa Bedstemoder, der sagde: »Det er godt! Gaa saa ind og tag fat!

Og paa Gensyn i Morgen!«

Helene skyndte sig ind paa sit Kammer.

Og mens Uvejret rasede værre og værre, pakkede hun hurtigt alle sine Ejendele ind i Kufferterne.

Hun saa i det fjerne Grønager Kirke, der luede og atter luede i blussende Lynglimt.

— — — — — Ja, vidste hun blot, hvad der tjente til hendes Fred! — — — — —

XXIX.

EN OVERRASKELSE.

Der hvilede en usædvanlig Stilhed over Apoteket Morgenen efter Uvejret.

Klokken var lidt over 8.

Man havde allerede siddet noget ved Tebordet, og Helene var endnu ikke kommen.

»Mama!« udbrød Desideria, »skal jeg ikke gaa op og se efter Guvernanten?«

»Nej Tak, det vil jeg nok selv besørge!«

»Bare du kan faa hende vaagen,« smilede Desideria ondskabsfuldt.

»Jo, du kan tro, jeg skal nok vække hende!«

Og med disse Ord gik Kancelliraadinden stolt op ad Trapperne og bankede stærkt paa Døren til Guvernantens Værelse.

Ingen svarede derinde.

Hun bankede atter og endnu stærkere.

Da der stadig ingen svarede, sagde hun: »Nøglen sidder i indvendig, saa De maa jo være derinde. Og vaagen er De vel paa denne Tid af Dagen; jeg agter i hvert Fald ikke at staa her som Deres Nar. Vil De nu øjeblikkelig —«

I det samme aabnedes Døren; og hun stod Ansigt til Ansigt med Bedstemoder, der saa paa hende med et underligt Blik.

»Jeg troede, det var — Guvernanten!« stammede Fru Lønberg forfærdet.

»Ja, det er just Sagen! Nu har jeg da selv hørt, hvor venligt du tiltaler hende.«

Apotekerfruen studsede. Bedstemoder var i Rejsedragt, Helenes to Kufferter stod fremme paa Gulvet og — den grevelige Ahne hang atter paa sin Plads.

»Hvor er Guvernanten?« spurgte hun ængstlig.

Til hendes Skræk aflaasede Bedstemoder Døren og sagde: »Paa mit Værelse! Mens du rugede over dine skumle Planer, byttede vi Gaarde.«

Apotekerfruen saa nu, at hun var gaaet i en Fælde, men øjnede ingen Udvej til at komme ud af den.

»Sæt Dem, Fru Kancelliraadinde!« sagde Bedstemoder med en Stemme, der ingen Modsigelse taalte.

Og Fru Lønberg sank ned paa en Stol.

Bedstemoder vedblev: »For at sige det straks: jeg rejser i Dag fra dette Hus. I ti Aar har jeg været her og aldrig befundet mig særlig godt; men

nu har Grevenykkerne og din Ondskab over for Helene Rørby vist mig din Karakter i et saadant Lys, at alt er forbi mellem os.«

»Men du ved ikke, at Guvernanten har skrevet et nederdrægtigt Brev om os alle; og et Brudstykke af det er i Gaar fundet af en tilfældig spadserende.«

»Frøken Ipsen formodentlig!«

»Hvorfor tror du det?«

»Fordi hun er den eneste »tilfældige spadserende«, som opsnuser alt her paa Egnen. — Vis mig det Dokument!«

»Desværre er det paa en for os ubegribelig Maade forsvundet i Aftes!«

»Det var Skade, da I havde besluttet at sige hende op.«

»Hvor ved du det?«

»Det kan jeg tænke mig! — Men, mon det ikke er heldigst for alle Parter, at det Papir er forsvundet. En vis Kancelliraadinde er formodentlig ikke omtalt meget smigrende. Samme Dame maa for Fremtiden vogte lidt mere paa sig selv. Men, for at du rigtig kan forstaa mig og det Skridt, som jeg staar i Begreb med at gøre, maa jeg maaske gaa tilbage i Tiden og fortælle dig lidt om din Barndom, som turde have en vis Interesse for dig.

Aaret efter, at jeg var bleven gift, opholdt min Mand og jeg os paa Fyen i Efteraarstiden. Der blev jeg pludselig syg og fødte for tidlig en lille Pige, der døde straks efter Fødslen. Da meldtes det os, at den grevelige Kusk paa det nærliggende Gods samme Dag mistede sin Kone, der døde og efterlod sig et nyfødt Barn, ogsaa en lille Pige.

Det blev i Mulm og Mørke bragt mig, efter at mit eget Barn i Stilhed var begravet.

Dette Barn kom til at hedde Henriette Madsen og sidder nu for mig som Fru Kancelliraadinde Lønberg.«

Apotekerfruen var bleven graagrøn i Ansigtet, hendes Hænder var kolde, og Øjnene stirrede underlig glasagtigt.

»Lad være at besvime,« sagde Bedstemoder, »det hjælper ikke noget — Fru Kancelliraadinde! Fra nu af betragter jeg dig som en fremmed!

Jeg gav dig en god Opdragelse: jeg lod dig tage Lærerindeeksamen og skaffede dig en udmærket Plads.

Ja, det er det eneste, jeg bebrejder mig selv; thi det grevelige taalte den lille Kuskedatter ikke.

Din Moder var en skikkelig Bondekone; du kunde bleven det samme, om jeg ikke havde adopteret dig.

Og hvad var nu Takken for al min Godhed? Du blev daglig koldere og koldere.

Og det grevelige Kuskeblod, som ruller gennem dine Aarer, smeldede som en Pisk paa din Tunge, naar det gjaldt dine Omgivelser, især de underordnede.

Men nu vender den sig mod dig; ja, det er slemt, naar man slaar efter andre, selv at faa Snærten i Ansigtet!

Da min Mand og jeg vendte hjem fra den Rejse, troede alle, at du var mit Barn. Men, da du voksede til, hørte jeg tit, hvor lidt, man fandt, du lignede mig.

Du ligner mig ogsaa kun lidt! For Hjertet er min stærke Side!

Men du elsker kun Grevekronen og dig selv.

Du er en Snob, som mange her paa Egnen.

Din Fader er død for længe siden, og du har ingen Søskende.

Men foruden mig er der én til, der lever og kender din Fødsel og Herkomst: den brave, gamle Præst i Landsognet paa Fyen, hvor du er født.

Han døbte dig og vil, hvad Øjeblik det skal være, kunne give Attest for Rigtigheden af mit Udsagn.

Og saa sandt jeg sidder her, det skal blive fremlagt og tinglæst for hele Egnen, om du gør den mindste Indvending mod de Dispositioner, jeg nu agter at træffe.

Du og Desideria troede, jeg skulde dø; jeg ved det nok; og derfor hundsede I begge den arme Pige, der aldrig har gjort jer andet end godt.

Nu tager jeg ind til Prokurator Krarup. De Penge, jeg har sat i Apoteket, kan blive staaende.

Men i Testamentet bliver Anna, Preben og — en tredje, hvis Navn er Kontrabande her i Huset, mine tre Hovedarvinger. Jeg bærer fra nu af Udgifterne ved Annas og Prebens Uddannelse.

Han skal sættes i Latinskolen efter Sommerferien.

Anna bliver foreløbig hjemme. Men, saa snart jeg skriver efter hende, kommer hun til mig, hvor jeg er, og bliver hos mig til sin Konfirmation. Undtagen i Ferierne, hvor hun besøger sit Hjem.

Fortæl nu din Mand og Desideria, hvad du finder for godt at meddele dem af alt dette.

Din Ekstraktion skal jeg ikke omtale for ham eller nogen anden, med mindre du selv ønsker det.

Men skulde dette ske, haaber jeg, du lader din Slægt komme til Ære og i mit Sted optager din Moders Søster her i Huset.

Jeg ved nemlig, at hun for Tiden er grevelig Lugekone paa Fyen. Hun kan jo passende gøre Honnør, naar Grevens kommer.

Hvis hun tillige kan luge noget af Ukrudtet op her paa Apoteket og i Omegnen, saa fylder hun jo sin Plads godt.«

Her bankede det paa Døren, som Bedstemoder aabnede.

Niels og en anden Karl traadte ind og bortbar Kufferterne.

Gennem den aabne Dør saas paa Loftet Apotekeren og Desideria, med Udtryk af den højeste Forbavselse i deres Miner.

Fru Lønberg sagde med ophidset Ansigt og bævende Stemme: »Gaa ned i Kabinettet, jeg kommer straks.«

Da Døren atter lukkedes, sagde Bedstemoder:

»Vi rejser med Toget 10^{30} fra Stationen; saa vi kører om en halv Time.

Jeg haaber, I tillader, at jeg disponerer over Niels.«

»Ja, naturligvis,« svarede Kancelliraadinden, hvis Værdighed under disse biografiske Meddelelser var bleven reduceret til et Minimum.

»Er Børnene ikke oppe?«

»Nej, de sover endnu; jeg tænker, det er en Følge af Uvejret i Gaar.«

»Ja, det var en lummer Dag; men Uvejret har renset Luften!«

Fru Lønberg, der nu forstod, at Bedstemoder havde udtalt, vaklede som en beruset ud af Værelset.

Lidt efter kom Helene rejseklædt ind til Bedstemoder.

Og nu bar Stine Teen ind. Da hun havde sat Bakken, brast hun i Graad og skyndte sig bort.

Bedstemoder fortalte nu Helene, hvad hun behøvede at vide af det, der nylig var passeret.

Saa gik Bedstemoder ind paa sit Værelse. Men næppe havde hun siddet lidt, før Preben, i Skjorteærmer med Selerne ned ad Ryggen, kom springende ind og med en Voldsomhed, der ellers var ham fjern, kastede sig hulkende i hendes Skød.

Lidt efter sagde han: »Jeg hørte saadant et Mudder — og saa saa jeg Niels og Mikkel gaa med din store Kuffert med Messingpladen.

Bedstemoder, tag mig med, jeg kan spille mig ikke holde ud at være her, naar du stikker af.«

Igen et stærkt Anfald.

Bedstemoder lod ham græde ud.

Saa bøjede hun sig ned og hviskede ham ind i Øret.

Da sprang han op og sagde: »Ja, det kan du tage Forgift paa; jeg skal hænge i! Tror du, jeg vil være Apoteker. Nej, en Studenterhue vil jeg have — en af de hvide med rød Kant, som alle Damerne

ser efter — og saa vil jeg spadsere med dig paa Østergade. Og, naar jeg bliver noget rigtigt, skal du bo hos mig og have hele Stueetagen. Jeg selv bor paa Loftet.

Ja nu tænker jeg kun paa Latinskolen. Det er Sjov. Jeg skal straks ned og fortælle det til Didrik.«

Og i en Fart var han ude af Værelset.

Helene sad imidlertid paa sit Kammer. Hun tænkte paa alle de Timer, hun havde tilbragt her, og paa de kære i Hjemmet.

Da skinnede, som den første Dag her i Huset, Solen atter paa den fjerne Grønager Kirke.

— Havde hun nu virkelig bragt et Offer? — — Ja, det var dog muligt! — Var det nu ogsaa et Offer? — Nej, vist ikke.

— Ja, hvad saa?

Da hørte hun Skridt i Stuen.

Og foran hende stod Anna bleg og stille, skøn som en Daabsengel i sin hvide Dragt.

Hun sagde med sin bløde Stemme: »De vilde altsaa rejse uden at sige mig farvel!«

Helene tog hende paa Skødet og drog hende ind til sig: »Anna, vær nu fornuftig; jeg vilde jo kun skaane dig!«

»Det ved jeg godt. Jeg er heller slet ikke — saadan ligefrem — bedrøvet, maa De tro; for jeg ved jo, at De faar det godt nu. Derover er jeg saa glad, saa frygtelig glad, at jeg . . .« og hulkende gemte hun sig ved Helenes Bryst.

Lidt efter saa hun op og søgte at smile; saa sagde hun, halvt afbrudt af Efterveerne fra Graaden: »Men, jeg er alligevel saa ked af, at vi skal skilles. De maa endelig snart skrive mig til, hvordan De har det . . . Jeg kan nu slet ikke . . . skrive, hvordan jeg saadan føler det; men jeg vil altid tænke paa Dem.

For der er ingen, ingen Mennesker, jeg har holdt saadan af som Dem, Frøken . . . Jo, Bedstemoder er den eneste; hun har fortalt mig det hele; og vi faar det nok godt sammen.«

Hun kyssede Helene varmt, saa hende længe ind i Øjnene, rejste sig og sagde: »Jeg siger ikke farvel; for, hvor langt De saa rejser, og hvor De saa kommer hen i Verden, er jeg altid hos Dem.«

Hun gik et Par Skridt og sagde med et svagt Smil: »Saa, er jeg nu fornuftig?«

Helene nikkede.

Anna gik langsomt mod Døren.

Da vendte hun sig, saa bedrøvet paa Helene og sagde med Graaden i Halsen: »Skriv!«

Saa gik hun rask ud af Stuen.

— Frøken Ipsen, Fru Ludvigsen og Astrid, samt Fru Nærum og Berta mødtes efter Aftale samme Morgen i Nakkerup for at afvente Begivenhedernes Gang.

Der var meget stille om Apoteket.

Men lidt over 9 kørte en Arbejdsvogn frem, belæssedes med adskillige Kufferter og forsvandt ad Stationen til.

Hvad var dette?

Havde Frøken Rørby en saadan Bagage?

Ved Halvtitiden rullede Niels med Enspænderen frem foran Apoteket.

Døren aabnedes.

Først kom Stine med Vognstigen.

Saa Apotekerfruen med Desideria, dernæst Apotekeren.

»Nu kommer hun!« hviskede Frøken Nærum.

Og saa kom — Bedstemoder med Preben.

De sammensvorne saa paa hinanden. Frøken Ipsens Øjne formørkedes.

Bedstemoder kyssede Preben, tog højtidelig Afsked med de andre og satte sig i Vognen.

Nu viste Helene sig med Anna i Haanden. De tog en kort, men inderlig Afsked. Helene sagde dernæst farvel til den øvrige Familie.

Frøken Ipsens Øjne blev mørkere og mørkere. Saa satte Guvernanten sig ved Siden af Bedstemoder.

Provisoren stirrede betaget fra Apoteksvinduet, og Lærlingens røde Haartop lyste til Afsked fra Loftslugen.

Der viftedes og vinkedes fra begge Sider.

Ingen var ivrigere end Apotekerfruen. Familien gik helt ned til Vejen og saa efter de bortdragende, til en Støvsky skjulte Vognen.

Og saa stod de Ansigt til Ansigt med de sammensvorne.

Da sagde Kancelliraadinden: »De bør en anden Gang være forsigtigere, Frøken Ipsen; jeg er bange for, man har spillet Dem et fælt Puds.

Guvernanten har i hvert Fald ikke skrevet det omtalte Brev.

Efter Indbydelse af Bedstemoder rejser hun nu bort.

Anna vil senere følge efter, og Preben skal i Latinskolen.«

Frøken Ipsen kunde mod Sædvane intet svare.

Kancelliraadinden greb Lønbergs Arm og gik, Børnene fulgte efter.

Apotekets Dør lukkede sig efter dem.

Damerne Ludvigsen og Nærum vendte sig forbitrede mod Frøken Ipsen, over hvis Hoved Uvejret nu brød løs.

Lidt efter sad de bortdragne i en anden Klasses Damekupé.

Bedstemoder smilede gennem Taarer.

Helene saa næppe Skovene, hun for igennem, eller Markerne, hun kørte over.

For hende var det, som Lokomotivet i stigende Jubel stønnede: »Fri, fri, fri!«

XXX.

GULD OG GRØNNE SKOVE.

Ved Frederikshavn laa Skibet med Dampen oppe. Og Helene gik om Bord for at drage til Sverrig.

Hun stod paa Dækket.

Nu toges Landgangen.

Alle Broer var brudte.

Hun stævnede atter ud i den vide Verden, og denne Gang til et fremmed Land!

Ja, var ikke Jylland det samme?

Sidst hun drog over Kattegat, var hendes Forhaabninger lyse; hun ventede sig alt af Jylland, som hun nu forlod træt og skuffet.

Hun havde noget af en Fugl i sig, af en Sangfugl, et uroligt Hjerte og lette Vinger.

Ja, havde hun dem mer?

Kunde hun stige saa højt, som hun havde gjort, naar Sangen bar hende, og hun som en jublende Lærke fløj op over Nakkerupegnens Skader, Ravne, Krager og Alliker?

Kunde hun i det hele synge mer?

Da man naaede Gøteborg, skyndte Helene sig i Land.

Hun tog Vejen til Banegaarden.

Kureren suste frem.

Saa kørte hun i den lyse Nat gennem birkeløvduftende Skove.

Men hun var rejsetræt og saa ikke meget.

Helene vaagnede i den tidlige Morgen og ilede ud paa Platfonden.

Hun saa sig forbavset om.

En saadan Rejse havde hun aldrig før gjort!

Forbi hende for de herligste Landskabsbilleder, svøbte i Morgenens Fred, badede i Dug og lysende i Solen.

Hængende Birke, himmelstigende Graner, brunrøde Fyrrer jog forbi med Lynets Fart.

Se her: en spejlklar Indsø, tabende sig mellem fjerne Skovbredder; og der, lige ved Foden af Jærnbanedæmningen, en lille Damper, parat til Afgang.

At sejle op over denne skovspejlende Vandflade — det maatte jo føre til Eventyrets Lande!

Lokomotivet udsendte ikke disse anstrengte, gispende Brøl, som er egne for trangtarbejdende Godstog; nej, det kaldte som en jagende Hjort i Jubel og Glæde.

Og saa Morgenluften, mættet med Birk og Fyr, læsket af Natteduggens forfriskende Drik.

Ja, dette var en Eventyrfart, som hun aldrig havde drømt om.

Havde hun ikke besteget hin Tryllehest fra »Tusind og én Nat«, der hurtigt førte til fjerne Egne og Steder; sad hun ikke paa dens Ryg og for over Lande og Vande, Bjærge og Dale lige ind i det nye og ukendte.

Hun følte sig i et Nu, som hun stod der, omsuset af den duftende Morgenbrise, frisk og genfødt.

Ja, hvad Livet end skulde bringe hende — slig en Stund, da Naturen oplod hende sit allerhelligste, var nok værd at købe med bitre Savn og tunge Timer.

Her vilde hun bo!

Bygge sig en Hytte i de stille Skove, ved de klare Vande, høre Sommeren synge og se Vinteren kaste sin fygende Kappe om Birkens hvide Jomfruskikkelse. Bade i de friske Bølger, drikke af de rindende Kilder og spise Skovens duftende, rødmende og blaanende Bær.

Se der, der, — langt borte steg en blaalig Røg op over Trækronerne

Var det der, Eventyrslottet laa?

Hun skimtede i det fjerne blinkende Vand.
Toget standsede.
Hun var ved Begyndelsen til de store Søer.
Skulde Eventyret nu først begynde?

Dampskibet kaldte højlydt, og Skovene svarede.
Passagererne gik om Bord, Helene med.
Og Dampskibet gled frem gennem Søen, der til begge Sider var kranset af store Skove.
Vilde de lukke sig om hende, vilde de drage hende til sig og tage hendes Liv?
. . . . . Men det var jo dem, hun nylig længtes mod.
Og oppe i Värmlands store Skove boede jo Veninden, der havde kaldt paa hende!
Nu lagde Dampbaaden til ved en lille By.
Kaptejnen fortalte, at her var Anders Fryxell, Digteren og Historikeren, død som Præst, han, der havde digtet Sangen om »Värmeland, du skõna!«
Ja, her maatte man kunne digte, drømme og — dø!
Her maatte være Fred, her mellem de hvide Birke, der skinnede som tindrende Sølvsøjler i Naturens store Kirke!
Og nu gled Skibet over til den anden Bred.
Her var der elsket og drømt, lidt og levet, sværmet og handlet, jublet og sunget, saa det gav Genlyd i Digtningens store Skove.
Fra det hvide Slot deroppe var Sagnene fløjet som store, stolte Fugle over Land og Vand.
Nu sejlede man ind i den større Sø.
Højere Fjælde med uendelige Skove til begge Sider. Markerne blev sjældnere og Husene færre.
Helene indsugede med Øjne og Øren alt omkring sig.
Hun vilde saa gerne være glad.
Ja, hun maatte være glad.
Hun var jo glad!
For hun havde Grund til det.

Hvem havde som hun en Bedstemoder, der sendte en ud fra Virkelighedens klamme Taageverden ind i Eventyrets solskinnende Lande.

Bedstemødre plejede at fortælle Eventyr; men denne Bedstemoder digtede dem selv, ja mer endnu, hun virkeliggjorde dem for ens Øjne.

Havde hun været her nu — og lille Anna!

Aldrig havde Helene følt det som nu, hun gled op mellem de vældige Skove, at hun var mellem fremmede og i en fremmed Natur.

Og selv om Veninden stod der med aabne Arme!

Hvad saa?

Hun kunde jo da ikke blive der hele sit Liv!

Jylland havde skuffet hende!

Hun havde ventet ..... Guld og grønne Skove.

Skulde hun finde det her?

Vilde Värmlands Skove bringe hende Lykke?

Hvad gemte de inde i det duftende Dyb, hvor Midsommerurtens gyldne Blomst løftede sig, hvor Nøkkerosen laa paa de blanke Vande, og Fossen bragte Bud fra Elverdybet?

Selv maatte hun vinde det Guld, der skulde tindre for hende.

I Virkelighedens haarde Fjæld maatte hun søge de gyldne Malmaarer.

Det var Arbejdet, der forestod — men hvilket?

Hvilket, hvilket, hvilket?

Det skidne Vand havde hun kastet bort!

Men hvor var det rene, rindende Væld, de Kilder, der gemte Lykkens Guldsand?

Skulde de findes her i de store Skove, der hilste hende rundtom?

Et sagde hun til sig selv: hun vilde ikke vende hjem til Danmark, før hun havde fundet sig selv og sin Gerning.

Og hun var jo lykkeligere end mange, der løb efter den skinnende, bristende Boble, der kaldes Kærlighed.

Hun var den frieste Kvinde i Verden.

Det var hun!

O, de Stakler, der gik og trællede for Mændenes Luner.

Hun skulde vise dem noget andet, — at hun helt kunde undvære dem!

Og med denne kraftige Beslutning, som hun havde fattet omtrent hver Dag i de sidste Maaneder, gik hun op og ned ad Dækket med stærke Skridt.

Da sagde Kaptejnen: »Nu kan vi se Byen!«

Og han viste hende i det fjerne højt oppe i de skovklædte Fjælde en knejsende Kirke.

Hun fik Kikkerten frem.

Kirken var det første, der hilste hende velkommen i Värmlands Skove!

Det var ogsaa det første, hun havde set i Nakkerup fra sit Værelse: den fjerne Grønager Kirke.

Skulde hun finde Fred her?

Og hun tænkte paa det hemmelige Kammer i Lykkens Eventyrslot.

Fandtes Nøglen dertil heroppe: den gyldne Nøgle, smeddet af Lykkens røde Guld?

XXXI.

VÄRMELAND DU SKÖNA!

Saa var Helene da i Värmland!

Langsomt gik hun med Cyklen op ad Bakken til den lille By, spurgte om Vej til Doktorens Villa og cyklede gennem Skovene, til hun standsede paa en høj Bakke, hvorfra hun saa ind i det forjættede Land.

Nu var hun for første Gang midt i en svensk Skov.

Hvor forskellig fra de lukkede, skyggefulde danske Bøgeskove var ikke denne aabne, svenske Løvsal!

Rønnen med svagt rødmende Klaser, Granen med halvt røde, halvt grønne Kogler og Birken med sine hængende, fryndsede Kviste hilste hende.

Lyngen blomstrede, røde Skovjordbær tittede frem langs Vejen. Og høje Fyrretræer med rødbrune Stammer duftede hende i Møde.

I Solglans laa Skovenes stolte Dronning, det herlige Värmland for hende.

Da opdagede hun lige med et ved Siden af Vejen tittende frem mellem Træerne en hvid Villa.

Midt paa Gaardspladsen var der en grøn Plæne med en Kæmpegran; langs Vejen stod skinnende Birke og mægtige Rønnebærtræer.

Midt paa Plænen gik en dejlig hvid Hest og græssede. Den rejste Hovedet og nærmede sig Helene, der klappede dens bløde Hals.

Den lod til at synes godt om hende og fulgte efter, da hun gik hen imod Bygningen.

Mon det var den fortryllede Prins, der kun ventede paa det forløsende Ord for at kaste Dyrehammen og føre hende ind i Eventyrslottet?

Ja et saadant syntes virkelig Villaen at ligne!

Der laa en stille Soldis om de hvide Mure.

I Vinduerne stod Geranier i alle Farver. Røde og hvide Roser slyngede sig, rigt blomstrende, om Verandaen og op ad Villaens Vægge.

Men intet Menneske saas, og ingen Lyd hørtes.

Det var jo Torneroses slumrende Slot!

Hun traadte ind paa Verandaen.

Da hun vendte sig, saa hun, at Hesten løftede Hovedet og stirrede efter hende.

Døren til Forstuen stod aaben.

Hun gik derind.

Døren stod atter aaben til en Stue.

Hun traadte ind.

Endnu ingen at se eller høre.

Da sank hun træt og udmattet ned foran et opslaaet Klaver.

Skulde Tonerne vække det slumrende Slot?

Og, næsten uden at vide af det, anslog hun Klaveret og sang, først ængstlig dæmpet, saa højere, nogle gamle Rim, hun mindedes fra Barndomstiden:

»Og Rosa sov i hundred Aar,
hundred Aar,
da Prinsen kom til hendes Gaard,
hendes Gaard.
Ja, over Hækken, kæmpehøj,
kæmpehøj,
paa snehvid Ganger Prinsen fløj,
Prinsen fløj.
Han traadte tyst i Slottet ind,
Slottet ind,
og trykked Kys paa hendes Kind,
hendes Kind.«

Ja, sandelig: Tonerne havde løst Fortryllelsen!

Bag hende stod i den ene Dør Tjenestefolkene og i den anden en høj, kraftig Mand med lyst Fuldskæg og Briller, og bag ham to Smaabørn, en Pige og en Dreng, der ængstligt kiggede efter den fremmede Dame.

En høj Kvindeskikkelse stormede ind og sagde med dansk-svensk Akcent: »Helene, Helene! Nej, det var morsomt, maa jeg sige!«

Og Veninderne laa i hinandens Arme.

Blond og blomstrende stod Frederikke nu for Helene med sit aabne, kærlige Ansigt og sagde: »Nej hvor jeg er glad! Først sender du mig Begyndelsen og Slutningen af et Brev, hvori du beder mig om Raad; jeg skriver, at du skal komme hid og holde Ferie, men faar intet Svar. Og saa kommer du selv! Det kan jeg lide! — Hanna og Märta — Kaffe, Kaffe, Kaffe!«

Og Pigerne forsvandt leende.

»Men jeg glemmer jo at præsentere min Mand; — ser du, det er Gustaf!«

Almgren trykkede varmt Helenes Haand og sagde: »Velkommen til Värmland! Alle danske er velsete her, men særlig min Hustrus Slægtninge.«

Saa trak han Børnene frem: »Kom nu Knud, og lad den danske Kusine se, at du er en rask Dreng og ikke ræd! Se, hvor dristig Brita er!«

Da begge de smaa forskende havde iagttaget hende, opklaredes deres Ansigter.

»Til Ære for min danske Niece skal det være stort Kaffekalas i Dag,« udbrød Fruen. »Men Gunnar, staar du der i Vinduet og spiser Geranierne; bort med dig, du dumme Hest, nu har du jo set den danske Kusine!«

Saa kom man ud paa Verandaen mod Vejen.

Helene sad med Børnene paa Skødet.

»Jeg er slet ikke ræd mer,« sagde Knud, »jeg kan svært godt lide dig!«

»Men jeg holder nu allermest af dig!« hviskede Brita.

»Hvis du siger det en Gang til,« raabte Knud truende, »saa skal jeg —«

»Stille!« sagde Helene, »I holder lige meget af mig begge to!«

Fruen dækkede Bordet og satte en dejlig Rosenbuket midt paa det.

Pigerne indbar Smaabrød, Syltetøj, Jordbær, Melon og tilsidst Kaffen.

Almgren bragte Vin, Likør og Cigaretter.

Frederikke sang: »Kaffetaaren den bedste er af alle jordiske Drikke!«

Gunnar mødte ogsaa og fik sit reglementerede Sukker, som den i Dag modtog af Helenes Haand.

Da Børnene var sendt bort, sad de alle tavse.

Paa engang sprang Frederikke op, omfavnede først Helene og saa Manden: »Nej, hvor jeg er overstadig i Dag; her sidder jeg nu sammen med de to, jeg elsker mest i hele Verden!«

»Men, kæreste Frederikke, hvor du er voldsom!«

sagde Almgren, »du gør mig altid ræd med din pludselige Opfaren!«

»Ræd!« sagde hun og brast i den mest velklingende Latter. »Er du, efter saa mange Aars Samliv med mig, ræd endnu, Gustaf, saa søg dig en anden Mage, og jeg drager med Helene til Danmark!«

»Nej, nej du! Jeg vil dog ikke bytte dig bort, ikke for alt i Verden, skønt du gør mig ræd hver Stund paa Dagen!«

Og han drog hende ind til sig.

Helene saa paa de to lykkelige.

Saa sagde hun stille: »Jeg vil ikke til Danmark!«

Nu blev de andre opmærksomme paa hende.

Og Almgren sagde: »Frøken Rørby ser saa alvorlig ud!«

»Det kan jeg aldrig tro,« sagde hans Hustru, »jeg skal i hvert Fald snart faa det pillet ud af hende. — For vi er glade Mennesker her, Helene, glade i Arbejdet og glade i Hvilen. I Dag er det Hviledag. Det er Sabbat her i Sverrig, langt mer end i Danmark. Men i Morgen skal vi arbejde. Alt til sin Tid. — Det var dig, der gjorde mig saa rent ovenud ellevild! Jeg ser jo ingen dansk, hører aldrig mit kære, dejlige Modersmaal, men gaar her Aar ud, Aar ind og svenskes med den fæle Skovtrold.«

Og hun kyssede ham varmt.

»Men for straks at orientere dig, lille Niece, vil jeg sige dig: han der, han er Læge, Læge med Hud og Haar — men uden for det Omraade er han det mest upraktiske Menneske, jeg har kendt!«

»Og hun der,« sagde Almgren, »hun er en dygtig Husmoder, paa sin Plads i Stue, Køkken og Kælder; men uden for disse Enemærker det mest umulige, der eksisterer!«

»Saa, nu kender du os,« sagde Frederikke, »vi har hver sin Specialitet.«

Nu førtes Helene op til to Gæsteværelser paa Loftet.

»Se her,« sagde Fruen, »her kan du residere. Det ene er din Salon, og i det andet gør du Toilette og bliver saa dejlig, at Nøkken en Maaneskinsaften lokker dig ud af Vinduet, fæster en Krans af Nøkkeroser om din Pande og gør dig til Elverdronning for alle Värmlands Elve!«

»Det er altfor meget,« sagde Helene bevæget og greb deres Hænder, »jeg skal ikke gøres blødagtig!«

»Nej, det skal De vist ikke!« sagde Doktoren, »men De ser ud, som man har handlet ilde med Dem.«

»Ja, jeg har ikke haft det godt. — Du og din Mand skal vide alt!« udbrød Helene.

Og nu fortalte hun i en rivende Ordstrøm om hele sit Liv paa Apoteket.

Hun undgik dog at nævne Holmsted.

Men et Par Steder i Fortællingen var det øjensynligt, at hun bøjede uden om noget. Og Ægtefolkene saa forstaaende paa hinanden.

Da hun havde endt sin Fortælling, blev Doktoren ganske stille.

Men Frederikke omfavnede hende paa det heftigste og sagde: »Har man været saa slem imod dig. Ja, da skal sandelig dette være dig en Hvilens Tid! Det har den kære Bedstemoder vist ogsaa ment!«

»Nej!« raabte Helene, idet hun stod for dem med flammende Øjne. »Hvad hun har ment, ved jeg ikke; men, hvad jeg mener, er, at jeg gennem Arbejde selv maa skabe mig en Stilling! Lad mig faa noget at bestille. Læse med Deres Børn kan jeg jo ikke; de er for smaa endnu og skal vel ogsaa opdrages paa svensk. Men, lad mig 'lege med dem og gaa med dem og vogte paa dem. Lad mig gaa i Huset og støve af og —«

»Ja, ja, du sødeste Helene,« sagde Fruen, »du skal faa Lov at lege med os allesammen. — Og du skal faa Lov at tørre Støvet af os og vore Stole, Borde, Skilderier og alt, hvad der findes i hele, hele Huset. Du Stakkel, paa hvem man har taget med

saa haard Haand, at der var Fare for Støvet paa dine Sommerfuglevinger!«

»Ja, saa er jeg glad,« sagde Helene.

Men i samme Øjeblik, hun havde udtalt dette, brast hun i Graad og kastede sig om Frederikkes Hals.

Almgren havde ikke haft dette Tilfælde i sin Praksis og listede af.

Lidt efter gik Fruen.

Og Helene satte sig til at skrive til Bedstemoder.

— Efter Aftensbordet gik de ned til Elven.

Helene saa forbavset paa den rivende Strøm, der løb lige forbi Haven.

Hun mindedes den lille Bæk i Apotekets Have.

Og der syntes hende langt mere Fred over denne brusende Strøm end over den stille Bæk.

»Her er dejligt i Värmland!« sagde Helene varmt.

»Ja, her er dejligt,« sagde Almgren. »Man siger, vi bor langt fra Verden og ensomt; men, hvad vil det sige? Jeg har min Familie, mit Hjem, alle disse Mennesker, i hvis Kreds jeg færdes som Ven og Læge. Og desuden: lever vi ikke under de samme Himmeltegn, har vi ikke den samme Sol, om den end skinner lidt sjældnere, men saa til Gengæld saa meget des varmere. Og aldrig finder De vist en herligere Maane end den, der spejler sig i vore klare Vande og blanke Isflader. Maa jeg spørge, om De har lysere Stjerner end dem, der fortæller os gamle Eventyr, naar Slæden bærer os over Värmlands store Snemarker, tilfrosne Søer og gennem dets snedækte Skove i den tindrende Vinternat? I de største Byer mellem Millioner af Mennesker er man mere ensom end her under Milliarder af Stjerner.«

— Da Helene kom op paa sit Værelse, aabnede hun Altandøren og saa ud i den lyse Nat.

Skovene og Fjældet stod mørkt mod den klare Himmel.

Maanens gyldne Skive gled op over Trætoppene. Elven bruste, og en Fos hørtes langt borte.

Her var en usigelig Fred!

Skulde hun lære at arbejde her, og skulde Sangen atter gøre hende glad i Värmlands store Skove?

Først henad Midnat faldt hun i Søvn.

Da drømte hun, at hun stod om Bord paa Damperen fra Frederikshavn til Gøteborg.

Hun saa sin Kuffert aabne sig.

En rød Nissehue stak op af den.

Og hun hørte den Røst, hun nødigst af alle vilde høre, sige halvt spottende:

»Vi flytter nok i Dag!«

XXXII.

ET SVENSK HJEM.

Helene vaagnede ved, at Solen skinnede hende ind i Øjnene.

Gennem det aabentstaaende Vindu hørte hun Fosseduren, og den vidunderligste Birkeduft trængte ind til hende.

Hun saa paa Uret, der hang paa Væggen.

Klokken var 7, og hun vilde været oppe Klokken 6.

Hun skyndte sig i Tøjet.

Saa ud paa Altanen!

Hun indsugede den søde Duft i fulde Drag, hun hilste Skov og Fjæld, Fos og Elv og de røde Huse og Gaarde, der hist og her tittede frem. Og der var Kirken igen — Kirken.

Ja — Offeret maatte bringes!

Der var ingen Tid til Drømmerier; nu skulde hendes Arbejdsdag begynde.

Hun listede sig ud paa Loftet, ganske stille, for ingen at vække. Da snublede hun over en Række Sko, der stod uden for Familiens Sovekammer.

»Helene,« raabte Frederikke indefra, »er det dig? Saa kom ind du! Gustaf er alt paa Sygehuset!«

Helene aabnede Døren og traadte ind.

Der sad Frederikke, frisk og kraftig, slyngende sine moderlige Arme om de to Børn, hun havde paa Skødet.

Helene kyssede hende og Børnene, idet hun sagde: »God Morgen, Frederikke!«

»Hvad tror du, Klokken er?«

»Uret derinde viste 7.«

Da lo Frederikke med sin friske, smittende Latter: »Det gaar aldeles galt; men nu skal det blive stillet.«

Helene skyndte sig mod Døren.

»Det har ingen Hast. Vi spiser først Frokost Klokken 9. Klokken 7 faar jeg min danske Te herop; den kan jeg ikke undvære. — Vi vilde ikke vække dig; men du kan faa det samme hver Dag.«

»Det manglede bare, at jeg skulde lade mig opvarte; nej, saa maa jeg selv lave Teen«.

»Ja, lad mig se det; for jeg har altid saa meget med disse to urolige Hoveder at gøre, saa jeg sjældent naar ned før 9.«

»Hvor ligger Støvekluden og Fjerkosten?«

»Spørg Hanna! Jeg har underrettet hende om dit Ønske.«

— Gamle Hanna var i Færd med at feje i Spisestuen, da Helene bad om Sagerne.

»Jo, det gaar an!« sagde Hanna og rakte hende med et lunt Smil det ønskede.

Helene begav sig ind i Doktorens Værelse.

Det var højt og luftigt. Store Vinduer med dejlige Blomster. Nogle faa Billeder paa Væggene.

Og gennem Vindusrammerne til alle Sider Billeder af den svenske Natur.

Paa Panelet stod udstoppede Fugle: en Grønspætte, en Skade, en Duehøg, en Rørhøne og en Lærkefalk; et Valdhorn og tilhørende Jagtrekvisitter saas paa Væggen.

Hun begyndte nu at støve af.

Det var hende næsten nyt. Hjemme havde Katrine og Betty mest besørget det. Men det maatte jo gøres grundigt!

Nu stod hun foran Doktorens Skrivebord og begyndte at afstøve Smaatingene, dernæst Portrætterne af Frederikke og Børnene.

Brevpresseren, et Stykke svensk Granit, fint slebet, blev omhyggeligt undersøgt. Ej, ej; der var Krystaller indeni Granitten!

Hun havde læst, at det var Varmen, der frembragte disse glimrende Legemer. Ja, den var vel det samme for Jord og Stene som Kærligheden for Menneskene; den gjorde Vidundere.

Men det var jo ikke paa Krystallerne, at Menneskenes Hus og Hjem opbyggedes.

Det var paa Granitten.

Men maaske dog den Granit var den stærkeste, i hvis Indre Krystallerne funklede!

Blækhuset var usædvanlig stort; der sad et lille Egern paa Laaget.

Saa Billederne paa Væggen. Det gik hurtigt.

Nu manglede hun kun det store Billede over Sofaen — — — — — Lægekongressen i København.

Hvorfor tørrede hun ganske febrilsk af og løb saa hen i den anden Ende af Værelset, hvor Tobaksbordet anden Gang blev taget under Behandling?

Men hun maatte hen til de Læger igen!

Og nu tørrede hun ganske langsomt.

De autografiske Navne stod under Billederne... Almgren var en af de første; aldeles som man saa ham — — — — — men saa var hun med et pludseligt Spring ved Bogstavet H — — — — — Holmsted!

Der var han!

Saa fatalt det Billede lignede ham!

Den samme uigennemtrængelige Mine, det sikre, mandige og dog mærkelig uberørte og undselige, det stille i sig hvilende og dog forskende.

En lukket Borg, spejdende og rustet, hvis Styrke man kun anede i enkelte Udfald.

Vilhelm Holmsted — stod der med fast og sikker Haand.

Han skrev ikke denne hurtige, utydelige Skrift, som saa mange Læger!

Hun havde hos Bedstemoder set et Par af hans Recepter.

I det samme hørte hun Latter og vendte sig.

Almgren og Frederikke stod i Døren og lo højt.

»Men, Helene bliver du da aldrig færdig med de Kvaksalvere?«

»Hold De Dem kun til Lægerne, Frøken!« sagde Doktoren.

Helene var i et Nu sprungen bort og stod foran dem som en Forbryder med den onde Samvittighed malet i sit glødende Ansigt.

»Nej, Helene, hvor du er flink!« sagde Fruen, »men nu har du snart været her en Time; og Hanna siger, at, skal det gøres saa grundigt, bliver du ikke færdig før Aften; og vi faar da have en Frøken til hvert Rum.«

»Jamen, du Frederikke,« sagde Doktoren, »her er ogsaa blevet saa fint! I en Læges Rum bør der ingen Baciller være!«

»Det er rigtigt! — Byd nu den flittige Frøken din Arm, og før hende til Frokostbordet!«

Doktoren bukkede dybt og førte Helene ud paa Verandaen til Haven.

Fruen fulgte leende.

Hanna saa smilende efter dem.

Märta var der alt med Børnene.

Hun og Brita nejede fint. Og Knud gjorde saa dyb en Reverents, som hans lille Person tillod det.

Efter svensk Skik stod man et kort Øjeblik som i Bøn, før man begyndte. Den samme Ceremoni

iagttoges efter Maaltidet; og derpaa gik Doktoren og Frederikke med Helene ned i Haven.

Et Øjeblik efter viste Hanna sig.

»Naa, begynder de alt at komme?« sagde Frederikke.

»Bevares ja! Her holder alt flere Vogne, og Børnene skriger, saa det er en Lyst at høre!«

»En Lyst?« sagde Helene.

»Ja naturlig!« svarede Hanna lidt fortrydelig, »for da faar Doktoren jo noget at fortjene.«

»Det er godt — jeg har Vakcination i Dag. Farvel saa længe!« sagde Almgren og skyndte sig bort.

»Naa Hanna,« sagde Fruen, »hvad mener du saa om den danske Frøken!«

»Jeg skal faa Lov at sige, at, om jeg maa vise Frøknen lidt til Rette, skal det nok gaa for sig.«

»Tak skal De have, Hanna!« sagde Helene og gav hende Haanden.

Hanna nejede dybt, hvorefter hun gik — langsomt og eftertænksomt.

. . . . . Det var jo let nok at se, hvad den danske Frøken led af! . . . .

Da hun kom over Gaardspladsen, hørte hun Karlen, der polerede Seletøjet, synge.

»Som en eld bland spån og stickor,
som en gnista ibland krut,
så er kärleken hos flickor,
tändas fort, men slocknar ut.«

Hanna smaalo — — — — Jo pyt, hvad vidste den Gøg om Kærligheden!

Næste Morgen var Helene virkelig oppe Klokken 6. — Uret gik nu rigtigt. — Og hun støvede hele Lejligheden af.

Hvorfor gemte hun egentlig Doktorens Værelse, som man gemmer det bedste til sidst?

Det syntes jo i Grunden at være det vanskeligste.

Navnlig det Doktorbillede!

Kunde det tænkes, at Bacillerne særlig opsøgte deres Modstandere, Lægerne, og morede sig med gennem Glasset at haane dem in effigie?

Vist er det, at det Billede tog Helene længere og længere Tid.

Hanna syntes jo nok, at det gik lidt hurtigt i de andre Rum; men da alt var gjort ordentligt og net, maatte Helene jo have Lov at more sig derinde, saa længe hun lystede.

Klokken 7 stod Temaskinen paa Verandaen. Helene lavede Teen og smurte Smørrebrødet til Bakken, som Hanna altid bar op i Sovekamret.

Den første Dag, Helene havde gjort dette, sagde Fruen til hende: »Du har faaet en Veninde i Hanna; hun har givet dig en stor Ros i Dag. Da hun bragte os Bakken op, sagde hun: »Vil Fruen bare se; er det ikke nydeligt! Det kan man da nok se paa det Smørrebrød, at hun kan gøre en Mand lykkelig!««

Helene skiftede Farve og gik hurtigt ud af Stuen.

Frederikke saa lidt forbavset efter hende.

Med Børnene gik hun tidlig og silde i Haven og den nærmeste Omegn.

Saa kørte hun sine ensomme Cykleture.

Og hun begyndte at føle sig hjemme.

Men Doktoren og hans Hustru saa jo nok, at hendes Mine var mørk.

Livlig og urolig havde Helene altid været.

Det livlige var imidlertid usædvanlig afdæmpet; den Glans, der plejede at udgaa fra hende, var ligesom tilsløret. Og hendes Uro var bleven til Rastløshed.

Som bedst hun sad, greb hun Cyklen og jog timevis gennem de store Skove som en fredløs og forfulgt.

Men, hvad var det, der forfulgte hende?

Hun sygnede ikke just hen, men hun blev blegere og Øjnene dybere. Hun følte sig heller ikke tilstrækkelig optagen.

Den Smule Husgerning var jo for intet at regne.

Og hendes Færd med Børnene var jo kun en Leg.

Naturen var stor og herlig!

I den syntes hun at føle sig friest.

Men — det var Arbejdet, hun længtes efter!

Saaledes gik det meste af en Uge.

Hun havde endnu ikke hørt fra Hjemmet, til hvilket hun jo havde maattet love ikke at skrive, før hun hørte fra Bedstemoder.

Det var allerede først i August og en vidunderlig Aften.

Helene vandrede Arm i Arm med Frederikke i Haven.

De gik noget tavse.

Saa slap pludselig Fruen Helenes Arm, stillede sig foran hende og sagde: »Hvad tynger dig, Helene? Betro dig til mig!«

Helene tog hendes Arm igen og sagde, idet de gik videre: »Jeg føler mig kun uvirksom; det, jeg har at gøre, fylder mig ikke nok!«

»Fylder dig ikke! Men kæreste du, du har det jo godt fremfor tusinder! Du har Lov at rejse, kommer til den bedste Tante i alle Nordens Lande og faar dig et Hjem her.«

Helene greb hendes Haand: »Tror du ikke, jeg paaskønner det?«

»Nej,« sagde Frederikke smilende, »du er i hvert Fald ikke saa glad, som jeg og enhver anden vilde være i dit Sted. Her kan du tumle dig i det dejlige Värmland, som du vil; du er sluppen ud af Fængslet og har din Frihed!«

»Ja, jeg har min Frihed,« udbrød Helene med tindrende Øjne, idet hun rev sig løs, »min fulde

Frihed! Og den skal ingen røve mig, ingen, ingen i hele Verden!«

»Men Gudbevares; er der nogen, der tænker paa det?«

»Nej, nej, nej! Men — hvordan skal jeg forklare dig det? — Jeg er glad over min Frihed — men jeg vil gerne lægge mig selv i Lænker! Forstaar du mig ikke nok?«

»Nej, det forsikrer jeg dig, jeg ikke gør!« sagde Frederikke og brast i en Latter, der var saa smittende, at Helene imod sin Vilje maatte le med.

I det samme kom Almgren og sagde: »Siden I er saa godt oplagte, har I maaske Lyst at gaa en Tur. Hvad siger min danske Niece?«

»Ja, du har jo din Frihed!« sagde Fruen smilende.

»Tak, Onkel Doktor, det vil jeg gerne.«

Saa gik de op paa »Lillberget«.

Herfra saa de ned i den rivende Strøm, der førte Tømmeret til Byen.

Lige over for laa skovbevoksede Klipper, og i det fjerne de blaanende, rødmende Fjælde i Østmark.

Doktoren fortalte om Elven, og Helene hørte nu, at den, foruden at fløte Tømmeret, tillige drev Fabrikken, hvor Træet forarbejdedes til Papir.

Hun var usædvanlig tankefuld den Aften.

Da hun sad oppe paa sin Altan og saa ud over Elven, der larmede og glimtede i Maaneskinnet, tænkte hun: »Ja, dejlig er du, du stolte Elv! Dog hvad nyttede al din vilde Skønhed, om du intet udrettede. Nu glæder du os dobbelt, da vi ved, du bærer Tømmeret fra de store Skove til Menneskenes Hænder, og du driver Værket, der arbejder for Menneskene!

Jeg har sunget og larmet nok!

Nu maa jeg virke!

Godeste Gud! Send mig et Arbejde, der kan fylde mig, tage mig og fange mig! Saa jeg kan leve andre foruden — alle andre — og være mig selv nok!«

Om Natten vaagnede hun.

Maanen skinnede ind ad Vinduet. Dens Glans faldt paa det gule Messingpendul.

Hun for forskrækket op.

Der sad et Ansigt paa Pendulet, det Ansigt, hun ikke vilde se, og som dog fulgte hende allevegne. — Maanen gled bag en Sky.

Og hun faldt i Søvn.

XXXIII.

BREV MED EN EFTERSKRIFT.

København, 8. August.

Men — Helene!

Kæreste Helene! Fløjne og forfløjne Helene! Ja, spaaede jeg ikke rigtigt? Du har virkelig Uro i Blodet.

Vi ventede og ventede paa Brev fra dig; jeg skrev og skrev. Der kom ingen Svar. Katrine smaalo, som hun gør, naar hun er i daarligt Humør. Moder blev urolig i Sofahjørnet.

Saa maatte jeg jo tage mig sammen. Aa du — alle de Krøniker, jeg maatte fortælle de to store Børn: først, at det var Syltetiden, og I var saa optagne — og du med — og saa var det travl Tid paa Posthusene med alle de Feriebreve og Prospektkort, der ogsaa blev syltede — og saa huskede jeg pludselig — nej, hvor jeg løj! — at vi ikke i mindst 8 Dage maatte vente Brev. Og, jo mere jeg søgte at løse Garnet, jo større Vilderede kom det i.

En Dag hørte jeg, da jeg kom fra Byen, at Moder var gaaet ud i Køkkenet for at lade sig be-

rolige af Katrine, der sagde: »De skal ikke være bange, lille Frue! For Betty, hun er jo rolig!«

Jo — Betty var rolig! Ja, tilsyneladende! Men om Nætterne kunde hun ikke sove.

Saa skete det store og mærkelige, som jeg aldrig, aldrig vil glemme.

Vi sad om Eftermiddagen inde i Stuen, hvor jeg holder Kontor ved Skrivebordet i Vinduet, Moder Dagligstue i Sofahjørnet og vi allesammen Spisestue i Midten. Moder var falden lidt hen med en Roman fra Sydamerika; jeg kan ikke mætte hende med Indianere og Rødhuder. Katrine strøg lidt Klatvask ved Spisebordet; og jeg gjorde et Udtog af »Danske Stileopgaver for Pigeskolens yngste Klasser,« som Frøken Mikkelsen havde laant mig.

Saa ringede det. Men det var ingen almindelig Ringning. Det var, som vores gamle Entréklokke paa engang var bleven elektriseret.

Moder vaagnede og for forskrækket op, Katrine glemte at stryge, og jeg holdt op at skrive.

Ja, for du ved jo nok, at hos os ringer det kun, naar Posten kommer. Det er sjældent, at Rejekonerne kommer saa højt til Vejrs.

Saa sagde Moder: »Brev!«

»Det er ikke Posttid,« bemærkede jeg.

»Nej,« fremstødte Katrine og lo lidt bittert.

Igen en kraftig Ringning.

Saa satte Katrine Strygejærnet og løb ud og lukkede op.

Moder og jeg, vi lyttede aandeløse og saa paa hinanden. Der var ganske stille. Gennem de aabne Vinduer hørtes helt op til vores fjerde Sal de elektriske Sporvognes Ringen paa Gaden.

Og paa engang blev der talt højt i Entréen.

Døren blev aabnet, idet en kraftig Stemme sagde: »Lad De os kun komme ind, Katrine!«

Saa traadte en høj, smuk Dame ind med en

sød lille Pige, og til allersidst Katrine, hvis Ho'de af Forbavselse gik frem og tilbage.

Den høje Dame sagde: »Helene har det udmærket; jeg skal hilse fra hende.«

»Bedstemoder!« sagde jeg.

»Hende selv og ingen anden — og det er Anna!«

Nu blev der en Kyssen og Fortællen og Snakken som i et Frikvarter i Skolen. Saa fortalte Bedstemoder akkurat saa meget, som Moder havde godt af at vide. Jeg fik jo lidt mere ud af hende siden, da vi blev alene.

Hun sagde, at hun havde været paa Fyen og opfrisket gamle Minder, og der var Anna stødt til hende. I Gaar var de kommen til Byen, hvor en bekendt af Bedstemoder havde lejet en Stuelejlighed med Have til hende i en Villa paa Frederiksberg.

Da den første Forskrækkelse havde sat sig, syntes Katrine, hun skulde være fin, og saa sagde hun: »Vil Fruen ikke løsne et Baand?«

»Løsne,« sagde Bedstemoder og lo, »nej, nu løsner jeg ikke flere Baand!«

Saa tog hun og Anna Overtøjet af. Anna saa længe paa mig. Saa sagde hun pludselig: »Hvor Helene er dejlig!«

Og denne Kærlighedserklæring til mig fik os alle til at briste i Latter.

Anna kyssede mig og sagde: »De ligner hende nu alligevel!«

Da vi hørte, at du sad godt og vel forvaret oppe i Värmland, var vi jo forfærdelig glade. Men jeg tror nu nok, det løb lidt rundt for Moder.

Hun spurgte, om der var sikkert.

»Umaadeligt,« sagde Bedstemoder.

Katrine var himmelglad.

Og paa engang gav hun sig af bare Glæde til at tudbrøle.

Bedstemoder klappede hende. Og saa meget fik hun da ud af det, at der maatte laves Kaffe. Bedstemoder var henrykt over Kaffen og roste Katrines hjemmebagte Honningkager, skønt de er saa sejge som Guttaperka.

— Men tænk nu, og hør nu, og forbavses nu!

Inden Kaffen var drukket, havde Bedstemoder engageret mig til at hjælpe Anna med Hjemmelektierne.

Du kan tro, jeg løber ikke fra min Plads!

Nu blev Katrine helt vild og vilde lave Te. Men det satte Bedstemoder sig bestemt imod og inviterede os allesammen ud. Vi maatte jo som sædvanlig vente paa Katrine, der salvede sit Haar, som Spartanerne før Kampen.

Men endelig kom hun i stiveste Puds med sit spraglede Sjal og den sorte Hat med Kæmpekirsebærrene.

Saa kørte vi til Langelinje, hvor vi spiste til Aften. Og vi saa over til Sverrig og tænkte paa dig.

Og vi drak din Skaal i svensk Banko. Katrine smaagræd og snøftede hele Tiden. Saa glad var hun.

Saa fulgte vi Bedstemoder til hendes ny Lejlighed. Hun sagde, at den ovenpaa snart blev ledig, — om vi ikke kendte nogen, der havde Lyst til den. Og saa lo hun og Anna til hinanden og saa paa os.

Jeg ved nok, hvad jeg ikke ved. Men Tanker er da toldfri.

Og nu er jeg begyndt at forberede Anna lidt til den Klasse, hun skal ind i efter Ferien. Frøken Mikkelsen har allerede prøvet hende og siger, at Fundamentet er upaaklageligt.

Du har dog været flinkere, end jeg troede. Men, Helene! Sproglæren har du ikke været nær nok fast i.

Du er for gammeldags!

Anna er for Resten en ren lille Perle. Og hun ser tit saa rørende paa mig; det er dig, hun leder efter i mit grimme Ansigt.

En Gang om Ugen skal der skrives hjem.

Og vi — det vil sige hun — jeg mener nemlig Anna — har allerede faaet Brev fra din gamle foresatte; men det var et underligt Brev. Det var ikke fra en Moder, men fra en Kancelliraadinde. Det er godt, du er sluppen fra hende!

— Men, Uro har du i Blodet. Om det er et Svaneæg, du har ligget i, ved jeg ikke.

Det har maaske været et Vildandeæg. Har du aldrig hørt Historien om Vildanden, der blev udruget mellem de tamme Ællinger; men en Dag, da Vingerne var vokset ud, steg den tilvejrs fra Nakkerup — jeg mener Andegaarden, og forsvandt højt i Luften, mens alle stod og stirrede efter den.

I Dag hørte jeg Anna i Josefs Historie. Den minder mig ogsaa lidt om dig. Ja, vi har jo i Grunden solgt dig til den Apotekerfrue. Og du kom i Fængsel, og der traf du Bedstemoder og fik en høj Stjerne hos hende. Og en Dag naar du vel Lykken og sender Bud efter os alle sammen. Jeg er svært spændt paa, hvordan du har det. Stakkel, at du har gennemgaaet saa meget. Moder aner næsten ingen Ting af det.

— »Det har kun været for anstrengende for dig!«

Hvil dig nu rigtig ud! Saa finder du vel nok paa noget. For jeg kender dig jo godt nok til at vide, at du ikke vil leve af Bedstemoder, hvor god og rar hun saa er.

Det er sandt: Bedstemoder syntes endogsaa at interessere sig for Fader; hun saa saa meget paa det Billede af ham, der hænger over Sofaen, det alleryngste, vi har, der, hvor han sidder med Straahat og ser saa sværmerisk ud. Og det er ogsaa sandt: forleden Dag mødte jeg en Herre, der kom lige ud fra Bedstemoder. Han saa længe paa mig og kørte saa bort paa en Cykle. Jeg spurgte

Bedstemoder, hvem det var. Men hun sagde, at det var ikke nogen. Men det var det nu vist alligevel!

Hils nu den svenske Onkel og Tante, Kusinen og Fætteren fra os alle.

Din hengivne Søster

Betty.

Efterskrift.

Kære Frøken Helene Rørby!

Nu skal De se, at alt bliver godt for Dem — for det gør det nok. Og for os alle sammen. Jeg er saa glad for Deres Søster, hun er akkurat ligesaa god som Dem, men lidt mere alvorlig. Dette faar ingen Lov at læse foruden Dem, saa at det jo godt kan være, at det ikke er sikkert, at der er Fejl deri.

Blot at Fader og Moder nu ikke længes for meget efter os og kan undvære os, men det gør Moder især vist ikke, da Fader er saa meget paa Apoteket. Desideria skrev virkelig saa pænt til mig og fortalte, at hun havde faaet en ny Kjole. Der er en, hvis Smilehuller jeg tit længes efter, en, jeg tænker paa om Dagen og om Natten. Mon den ogsaa tænker paa mig og

Deres lille Anna.

XXXIV.

SAA FAST EN DÆMNING.

Det led mod Slutningen af August. Saa hurtig gled Dagene i det stille Hjem og i den vidunderlige Natur.

Helene var ligesom bleven gladere; det troede hun da.

Hun talte højt, kastede sig ind i Samtalen og søgte at se oplivet ud.

Saadan kom hun en Formiddag i Sportsdragt stormende som i gamle Dage ned paa Verandaen, hvor Familien sad.

Hun lo over hele Ansigtet, smaanynnede og var i det hele usædvanlig munter.

»Det er svært, som du er glad i Dag!« sagde Fruen med ironisk Betoning.

»Ja, den er vel ægte, den Glæde!« tilføjede Doktoren.

Helene saa i et Nu, at hun var gennemskuet, og tabte Masken.

Hun løb ud i Forstuen og standsede udenfor Doktorens Værelse.

Hurtig derind.

Det var en kraftig Kur, hun brugte.

Hun havde i den sidste Tid tvunget sig til mindst et Par Gange daglig at se det store Doktorbillede for at vise sig selv, hvor lidt det afficerede hende.

Men hun havde da altid Støvekluden i Haanden.

Nu stod hun foran Billedet.

Saa hun nu fuldstændig ligegyldig paa dette ligegyldige Ansigt?

Nej, ikke helt endnu.

Hun blev vist nødt til at forlænge Kuren.

Det maatte og skulde hjælpe!

Saa ud i Forstuen.

Der løb hun paa Doktoren og Fruen, der raabte efter hende: »Men Helene! Skal du aftørre Træerne paa Fjældet? Du løber jo med Støvekluden.«

»Jeg glemte Tobaksbordet i Morges!«

Hun ilede ind med Kluden, ud igen, op paa Cyklen og suste af Sted.

Gunnar løftede Hovedet og vrinskede efter hende; men hun ænsede den ikke i Dag.

Paa Verandaen stod Doktoren og Fruen og saa langt efter hende.

»Du Frederikke! Nu har hun været inde ved Billedet igen!«

»Aa, I dumme, dumme Mænd! Tror I da ikke, man bestiller andet end tænke paa jer og jeres Billeder, I indbildte Afguder!«

Hun kyssede ham; og han gik i dybe Tanker over paa Konsultationsstuen.

Imidlertid kørte Helene i jagende Fart op over den brede Landevej ad Østmark til.

Men hun saa ikke Naturen, der dog laa for hende i glimrende Høstbilleder.

Hun standsede Cyklen og gik med den op ad en Bakke.

Hvide, solskinnende Skyer gled over Himlen, skiftende og atter skiftende i de sælsomste Former.

Hun stod paa engang stille.

Saa hun ikke der mod Himlens Azur en Profil som en Silhuet paa en blaa Væg!

. . . . »Ja, følg mig kun, forfølg mig vaagen og i Drømme. Jeg ler kun ad dig, fri som jeg er, fri, fri, fri!« . . . .

Hun hørte i det samme Sang, Sang af klare Barnestemmer.

Hun stod uden for Skolen.

Saa stillede hun Cyklen og gik ind i Skolestuen.

Hun havde hos Doktorens set Lærerinden.

Denne bød hende en Stol og spurgte, om hun vilde høre Børnene synge.

Ja, det vilde hun naturligvis gerne!

Og nu rejste Børnene sig, idet de alle stirrede paa den fremmede, danske Frøken, der sad saa tankefuld og drømmende foran dem.

Helene klappede en lille, bleg Pige, der sad paa forreste Bænk og saa saa bedrøvet ud.

»Hvad hedder du?« spurgte Helene, som hun troede, paa godt Svensk.

Nu lo alle Børnene, selv Lærerinden maatte smile.

Og den blege Pige fik røde Kinder af Bevægelse og Undseelse.

»Naa, hvad hedder du da?« spurgte Lærerinden i en lidt bebrejdende Tone.

»Ebba!« svarede den lille og brast i Graad.

Helene saa paa Lærerinden, der sagde: »Hendes Moder er syg, og de har det saa sørgeligt og fattigt!«

Hviskende føjede hun til: »Manden er rejst fra dem med en anden — til Amerika!«

Helene klappede atter lille Ebba.

Graaden stilnede af.

Og saa sang Børnene:

»Och jungfrun gick åt källan,
hon skulle hämta vann;
där stod en liten hasselgren,
han var så mycket grann.

»Ack, hör du liten hasselgren,
hvarför är du så grann?«
»Jag åter mull och dricker vann.
därför är jag så grann.«

»Ack, hör du liten jungfru,
hvarför är du så fin?«
»Jag äter socker, dricker vin,
därför är jag så fin.««

De saa alle op paa den danske Frøken.

Hun syntes dem at være »den jungfru så fin«.

Solen skinnede ind paa de lyslokkede Smaapiger; og Fossen hørtes i det fjerne.

Lærerinden gik rundt mellem Børnene og talte hviskende med dem.

Og nu sang de klare, svenske Barnestemmer:

»Der er et yndigt Land,
det staar med brede Bøge,
nær salten Østerstrand.
Det bugter sig i Bakke, Dal;
det hedder gamle Danmark,
og det er Frejas Sal.«

Da blev Helene saa bevæget som ikke i lange Tider.

Det var hende umuligt at beherske sig.

Hun takkede hurtigt Børnene og Lærerinden og skyndte sig ud.

Hun gik ind i Skoven; og da strømmede Taarerne ud af hendes Øjne.

Hun længtes, længtes — som aldrig før.

I det samme hørte hun Børnene snakkende og leende strømme ud af Skolen.

Og lidt efter kom lige forbi det Sted, hvor hun sad skjult, den lille Ebba ensomt gaaende.

Helene fik en Idé.

Hun sprang op og fulgte langsomt efter Barnet.

Et Stykke frem ad den store Landevej; saa ind gennem Skoven. Ud paa Marken. Ind mellem Smaatræer.

Ebba havde hele Vejen skyndt sig frem uden at se tilbage; men paa engang vendte hun sig om og opdagede vist Helene, der lige naaede frem til at se hende forsvinde i et lille, fattigt Hus.

Et fattigt Hus!

Ja, det behøvede ikke at skrives over Indgangsdøren, hvis man ellers med det Navn kunde nævne nogle gabende, revnede, ormstukne og hullede Bræddder, der svajede hid og did.

Men bag de smaa Vinduer tittede røde og blaa Blomster frem.

Helene bankede paa Døren og traadte ind.

Jo, der stod Ebba og saa ængstligt paa hende.

I Sengen laa en bleg, udtæret Skikkelse.

To smaa Børn legede paa Gulvet og byggede sig et Bjerglandskab af Sand, hvori de plantede smaa Birkekviste.

Ebba nejede; hun tog et Klædningsstykke bort fra en Stol, for at Helene kunde sætte sig.

Og hun forstod nu, at lille Ebba var den, der styrede Hjemmet, naar hun ikke var i Skole.

Helene nænnede ikke andet end at sætte sig,

skønt Luften var saa uren, ja ligefrem giftig, at man næppe kunde drage Vejret.

Det syntes ogsaa, som den syge Kone havde vanskeligt derved.

Helene rejste sig og vilde aabne Vinduerne; men de var tilspigrede.

Saa lukkede hun Døren op; og ind gennem Forstuen strømmede den friske Luft.

Den syge smilte, men sagde intet.

Helene saa sig om.

Hvor her var renligt og pænt med smaa Midler!

Paa Gulvet var der strøet Enebær, og de tyndslidte Gardiner var skinnende hvide. Over Kommoden var lagt et hjemmevævet Stykke, hvorpaa der stod nogle Smaaportrætter og et Par frygtelige Porcellænshunde, der agerede Vaser, med Evighedsblomster i de aabne Hoveder.

Ebba pegede hen paa Væggen.

Der hang den svenske Konge og Dronning.

Og der — ja sandelig — det var den danske Prinsesse Ingeborg og hendes »Fästmann«.

Vissent Birkeløv omgav Billederne.

Ebba forklarede, at det var fra Midsommerdagen.

Men nu kom Mis med to smaa Killinger ud under Sengen.

De maatte ogsaa hilse paa den danske Frøken.

Mis søgte sig en Lysplet paa Gulvet, mens Killingerne hoppede rundt.

Og Smaabørnene lo.

Den syge stønnede.

Helene spurgte: »Kommer Doktoren ikke?«

Ingen forstod hende.

Da tog Helene sin Portemonnæ frem, drog Ebba hen til sig og lagde to store Sølvskillinger i den lilles Haand, idet hun sagde: »Du er en flink lille Pige! Og derfor skal du have en dansk og en svensk Mønt. Det er den danske og den svenske Konge, der vil hjælpe jer!«

Ordene forstod ingen af dem; men de skinnende Sølvpenge talte det Verdenssprog, som alle forstaar.

Den syge rejste sig halvt op; og Helene modtog hendes fremrakte Haand, der var klam og hed.

Hun smilede til Tak og faldt tilbage igen.

Ebba lagde Pengene i en Skuffe, som hun aflaaste.

Saa gav hun Helene Haanden og nejede dybt, idet hun takkede.

Den, der havde set Helene gaa ind i Hytten og komme ud deraf, vilde ikke troet, det var den samme Kvinde.

Hun gik derind bøjet, tvivlende og drømmende.

Hun gik ud deraf med løftet Pande og straalende Øjne.

Nu vidste hun, hvad hun vilde!

Kunde der være nogen Tvivl?

Havde ikke Vor Herre kaldt hende med Tonernes dragende Magt og selv vist hende Vejen paa denne Sommerdag gennem de store Skove til det fattige Hus!

Ja, hun følte det, at al den Kraft, der boede i hende, at Blodet, der rullede gennem hendes Aarer, Ungdommens brusende Elv, den skulde nu tages i Menneskers Tjeneste.

Hun vilde hjælpe de syge og svage!

Hvilket Arbejde det maatte være!

Hvilken Lykke og Velsignelse det vilde bringe!

Nu havde hun atter Øje for Naturen. Hun følte, at med den Beslutningens Ild, hun ejede i sig, havde hun Lov at nyde det altsammen.

Det var ikke længer som en ørkesløs Ledig-gænger, hun saa paa Livets og Naturens store Panorama.

Nej, hun saa paa Naturen for at hente Styrke til sin Gerning i Livet.

Og hvilken Høstdag det var!

Fra Landevejen saa hun til begge Sider Skove og Fjælde i Høstens stærke Farver; Elve og Søer laa spejlklare og lysende.

Paa Markerne stod det mejede Korn, sat op paa store Træstilladser, som Hære, der marcherede imod hinanden i sluttede Kolonner.

Gaarde og Huse laa der hvide, røde og grønne.

Hun havde naaet sin Yndlingsplet: Skoven ved »Vestanvik«.

Høje Birke stod som Guldregnstræer med gyldne, hængende Kviste.

Gennem de hvide Stammer saa man som mellem Søjlerne i en Loggia ud over Elve og Marker, Huse og Skove til fjerne blaanende Bjærge.

Bregnefloret dækkede Bunden som et mangefarvet Brysselertæppe.

Jordbærbladene og Blaabærrisene rødmede om Kap, og langs Fodstien var der rødt af smaa, pyntelige Tyttebær.

Dugsprængte Spindelvæv hang som Julenet i Granerne.

Under Rønnebærtræerne laa de nedfaldne Bær som sønderbrudte Koralkranse.

Ahorntræernes Løv lyste som drevet Guld. Og hen over Højderne slog Aspens røde Blade op som Flammer mellem de mørke Fyr- og Granskove.

Længe stod hun og saa sig om til alle Sider.

Saa op paa Cyklen, og hjemad i en Fart!

Gunnar modtog hende paa Gaardspladsen, højt vrinskende; hun havde altid lidt Sukker til den. Og den fulgte hende til Verandaen.

Døren stod aaben, og hun gik ind i Dagligstuen. Da hørte hun paa engang fra den tilstødende Spisestue, hvor Doktoren og hans Hustru sad, Holmsteds Navn blive nævnet.

Man havde øjensynlig ikke hørt hendes Komme; og uvilkaarlig sank hun ned paa en Stol ved Klaveret og lyttede efter.

Det var Almgren, der læste højt af et svensk Blad:

. . . . . »Af de danske Deltagere i Kongressen om Skolehygiejnen i Gøteborg lagde man ved Aabningsmødet særlig Mærke til den danske Læge Dr. Holmsted, der jo ogsaa i Sverrig har et godt Navn for sin Virken i Tuberkulosesagens Tjeneste.« . . . .

Helene anslog i det samme Klaveret og begyndte at spille, hvilket hurtigt lokkede Doktoren og Fruen hen i Døren.

Helene fortalte dem nu alt, hvad hun denne Dag havde oplevet, om den fattige Kone og lille Ebba, men fortav endnu sin Beslutning at ville være Sygeplejerske.

»Jeg kender godt Familien,« sagde Almgren, »men jeg har længe intet hørt til dem. Nu skal jeg gaa derhen.«

— Da Helene kom ned til Middagsbordet, var Doktoren i en stærk Alteration: »Det var sandeligt paa høje Tid, De opdagede den Kone, Helene. Hun maa opereres hurtigst mulig. Nu kommer hun herop i Eftermiddag, og saa foretager vi Operationen i Morgen Formiddag.«

»Men hvor skal Børnene være imens?« sagde Helene.

»Børnene,« sagde Fruen, »dem tager Frederikke Almgren til sig saa længe.«

»Jeg vidste det,« sagde Doktoren.

Hen paa Eftermiddagen kom den syge Kone kørende med Børnene. De fik et Værelse paa Loftet, mens Konen blev indlagt paa Sygehuset.

Næste Morgen sad Doktorfamilien og Helene ved Frokostbordet, da Hanna kom farende, med alle Tegn paa den største Forskrækkelse, og hentede Doktoren.

Helene saa forbavset ud; men Fruen sagde: »Den Slags Afbrydelser er vi saa vant til; og saa er det hele maaske en hul Tand.«

Men lidt efter kom Doktoren ind.

Og nu var det Fruens Tur at blive forskrækket,

da han aldeles ude af sig selv udbrød: »Min Sygeplejerske er pludselig bleven syg i Nat og kan ikke assistere mig i Dag. Og nu, lige efter Frokosten, skal jeg foretage Operationen. Hvad i al Verden skal jeg dog gøre? Vi tør ikke bedøve Patienten; hun er altfor svag! Men jeg maa have nogen til at hjælpe mig!.... Hvor skal jeg faa en Sygeplejerske fra — nu, nu, i dette Øjeblik?«

Da sagde Helene med en Røst, saa stærk og høj, saa klar og jublende: »Her!«

De stirrede maalløse paa hende.

Da fortalte hun dem, at hun i Gaar ved Besøget hos den syge Kone med et havde fattet den Beslutning, at hun vilde være Sygeplejerske.

Først her i Sverrig, om Doktoren vilde tage hende, og saa senere i Danmark.

Da raabte Almgren, idet han greb hendes Haand: »Jeg tager Dem paa Ordet, Helene! Himlen selv har ledet Deres Fjed! Nu kender De Konen! Og hun har Tillid til Dem!«

»Helene, tør du — tør du virkelig?« sagde Frederikke.

»Jeg tør!« sagde Helene.

»Da har Vor Herre sendt Dem hid til Värmlands Skove!« udbrød Doktoren.

Saa satte de sig til Frokostbordet.

Bønnen før og efter var i Dag længere end ellers. Og der spistes i dyb Stilhed.

Efter Bordet fulgte Fruen Almgren og Helene over paa Sygehuset.

Doktoren gik med den vordende Sygeplejerske ind i Operationsstuen.

Det gyste i Helene, da hun saa de forskellige Forberedelser.

Hun iførtes en hvid Kittel.

»Det er den smukkeste Dragt i Verden,« sagde Almgren.

Lidt efter tilføjede han: »Det er mærkeligt, nu

troede jeg, det var rent galt; og saa har Vor Herre netop gjort det saa aldeles storartet, at jeg nu fatter det bedste Haab. Jeg saa jo, hvor Konens Ansigt opklaredes, da hun genkendte Dem. Og nu er min Haand fast!«

Den syge blev baaren ind; hun blev lagt paa Operationsbordet.

Helene saa smilende og trøstende paa Patienten.

Operationen var kort.

Den syge gav ikke en Lyd fra sig og syntes straks at faa Vejret lettere.

Nu en hurtig Forbinding.

Saa førtes hun ind paa Værelset igen og fik en Morfinindsprøjtning, hvorefter hun snart faldt i Søvn.

Nu fik den vagthavende Pige Ordre til at melde, om der passerede noget.

Og Helene gik, efter at have afført sig Hospitalsdragten, med Almgren over i Villaen.

Frederikke stod paa Verandaen med Ebba og hendes Søskende.

Doktoren raabte paa Afstand: »Alt er godt og vel overstaaet. Konen var tapper. Og Helene har faaet sin Ilddaab! — Nu sover Moder, men i Morgen skal I faa Lov at komme over til hende.«

De gik nu alle ind i Stuen.

Da brast paa engang Helenes Kraft; og hun var segnet om, hvis Fruen ikke havde grebet hende.

Doktoren hentede en Flaske Portvin og sagde, idet han skænkede i Glassene: »De kan være bekendt at besvime; værsgod, gør det kun, Helene!«

»Nej, nu er det ovre!«

Og Taarerne vældede ud af hendes Øjne.

Frederikke kyssede hende og sagde: »Ja, stærkere Naturer end du har tit ikke taalt sligt!«

Saa løftede Almgren sit Glas og sagde: »Maa jeg hilse paa den ny Sygeplejerske!«

Om Aftnen satte Helene sig til Klaveret og sang:

Nu er det Høst!
Marken er mejet og Kornet i Lade,
ned gennem Elven gaar guldgule Blade.
Rødmende Hyben i Sollyset lyne,
nu kommer Fuglenes Reder til Syne.

Nu er det Høst!
Trækfugle rundt sig paa Markerne flokker,
Birken har Guld i de hængende Lokker;
Bærrene ses som Koraller paa Rønnen,
flammende Farver har Aspen og Lønnen.

Nu er det Høst!
Stormene kalder i klagende Nætter,
fælder paa Højfjældet Skovenes Jætter.
Skibene kæntre, og Hytterne skælve,
Tømmeret iler ad skummende Elve.

Nu er det Høst!
Sommerens Pragt sank i hvirvlende Strømme.
Nu er det Tid dog om Vaaren at drømme;
se: i de bladløse, afklædte Skove
blottes de Knopper, der Foraaret love!

Et Øjeblik sad hun tankefuld, saa kyssede hun Frederikke, trykkede Doktorens Haand og gled stille ud af Stuen.

Da hun kom gennem Forstuen for at gaa op, stod Døren aaben til Doktorens Værelse.

Hun gik derind.

Og Maanen var saa galant at oplyse Doktorbilledet, saa hun klart saa dem allesammen, det vil sige: kun en eneste.

Hun saa triumferende paa ham og sagde: »Nu kan jeg se dig rolig ind i Øjnene; nu har jeg min Gerning! Kom kun, om du tør! Nu har jeg bygget en Dæmning, saa fast og stærk, at ikke Alverdens Fosser kan bryde den!«

Hun skyndte sig op.

Efter at have været inde hos Knud og Brita tittede hun ind til Ebba og hendes smaa Søskende; de sov saa trygt.

Da hun kom ud paa Loftet igen, stod Hanna der og tørrede sine Øjne.

Hun nejede dybt, tog Helenes Haand og sagde: »Gud velsigne den danske Frøken! De har gjort det for en fremmed, som ikke mange vilde gjort for deres egne!«

Helene vilde gaa.

Da holdt Hanna hende tilbage og sagde: »Men De bliver aldrig Sygeplejerske — hvor dygtig De saa er, og hvor god De er! De faar andet at tænke paa!«

Helene rev Haanden til sig og løb ind paa sit Kammer.

Hun var træt og gik hurtig i Seng.

. . . . Ja saa, han var altsaa i Gøteborg! . . . . Nu vilde hun blot se Billedet én Gang til . . . . for en Sikkerheds Skyld . . . . og saa aldrig mer! . . . . Nu tænkte hun slet ikke paa ham . . . . nej slet ikke!« . . . .

Da Helene var gaaet op, sagde Fruen: »Gustaf! Tror du, hun holder dette ud i Længden?«

»Det kan ingen vide!«

»Jeg tror det ikke!«

»Hun er ung og stærk!«

»I Mænd har mange udmærkede Egenskaber; men Menneskekendere, det er I nu éngang ikke!«

»Ja saa!«

»Hun bæres oppe af et stort Haab; det tror jeg! Ja, af en forunderlig Blanding af Tvivl og Haab!«

»Tror du da, Haabet eller Tvivlen vil sejre — tror du, hun vil finde Lykken, den Lykke, hendes unge Hjerte higer efter?«

»Gustaf! Skulde den Mand, hun elsker, ikke drages til hende, da maatte han være døv og blind! Jeg har ingen kendt, der ligner hende!«

Han slyngede Armen om hendes Liv, og de gik op til Brita og Knud, der imod Forventning var lysvaagne.

»Hvor kommer det, I ikke sover?« spurgte Moderen.

»Jo,« svarede Knud, »Kusine Helene har været inde hos os og fortalt et Eventyr.«

»Ja,« udbrød Brita, »aldrig har jeg hørt noget saa morsomt!«

»Naa,« sagde Faderen, »hvad handlede det da om?«

»Aa, hun fortalte om den stærkeste Kvinde i Verden. Hun var saa stærk, at hun satte Manden ud af Huset og bar det op paa Fjældet.«

Doktoren og Fruen lo.

»Der ser du,« sagde han, »hun har nok i sig selv!«

»Vent!« svarede Doktorfruen.

XXXV.

UNGE HJERTER.

Den fattige Kone laa en otte Dages Tid paa Sygehuset.

Og, da saa hun og Børnene en Dag kørtes hjem derfra, ventede der dem en Overraskelse.

Allerede i Afstand saa de, at der af Skorstenen opsteg en Røg, saa blaa og bølgende, som den ikke var set i lange Tider.

Paa Tærsklen stod Helene og modtog dem glædestraalende.

Huset og Lejligheden var oppudset. Vinduerne var indrettede til at lukkes op, og der var anskaffet adskilligt Husgeraad.

Helene havde i Løbet af en Uges Tid ved Hannas Hjælp arrangeret alt dette.

Men hun vilde ingen Tak have!

Det var jo Besøget i den syge Kones fattige Hjem, der havde grebet saa mægtigt ind og vist Vejen, der skulde vandres.

Da Sygeplejersken begyndte at komme sig, blev det bestemt, at Helene foreløbig skulde uddanne sig under hendes Vejledning.

Og det gik over al Forventning godt.

Det, at Helene var begyndt med det allersværeste, gjorde det efterfølgende let.

Og Almgren maatte forbavses over, saa hurtigt hun fandt sig til Rette i Forholdene.

Selvfølgelig kom hendes indtagende Personlighed og vindende Væsen hende meget til Hjælp.

De, der ikke forstod den danske Frøken, fattede snart hendes venlige Miner og talende Øjne.

Naar hun ikke var paa Sygehuset, optog Brita og Knud hende.

I det hele var hendes Liv i denne Tid fra Gry til Kvæld et fortsat Arbejde.

Og det gjorde hende frisk og glad igen!

Det udviklede hendes Personlighed; hun var med et bleven ligesom større og skønnere.

Hun fik atter Farve.

Øjnene var mørke, som Søer, der spejlede en skyfuld Himmel; og stundom saas der i Blikket Skygger af forbifarende Syner, som en flyvende Fugleflok kan spejles i Vandet.

Et enkelt Solglimt, en lysende Stemning viste, hvor dybt der var til Bunden.

Og den Helene, som nu arbejdsdygtig og arbejdsglad færdedes oppe i Värmlands Skove, det var en anden end den Helene, der eksploderede som Dynamit i Ravnekrogen i Nakkerup.

Aldrig havde hun tænkt eller drømt om, at man saaledes kunde arbejde sig bort fra sin Sorgs store og ensomme Skove og ud paa Glædens og Lykkens Vidder.

Hun var stærk nu, stærk og fri som aldrig før!

Og hvorfor var hun det?

Fordi hun helt gik op i sin Gerning, uden Bitanker og Bihensyn.

Hun fulgte Arbejdets brede Vej, uden at lokkes af de Sideveje, der drager fra Maalet og fører vild.

Det var en af de første Dage i September.

Hele Natten havde det regnet.

Da Helene Klokken 6 stod op, var Regnvejret forbi.

Hun traadte ud paa Altanen; men en kold og klam Taage jog hende ind igen.

Da hun vandrede over paa Sygehuset, var Taagen saa tæt som en Mur.

Senere hævede den sig imidlertid saa meget, at Veninderne efter Frokosten vovede sig ned i Haven.

De gik noget tavse.

Da kastede Helene sig pludseligt om Frederikkes Hals og sagde: »Hvor I har gjort mig lykkelig!«

»Ja saa! Er du helt lykkelig?«

»Javist,« svarede Helene med en saa ejendommelig Betoning, at Frederikke maatte le.

»Og nu bliver jeg Vinteren over hos jer — om I da vil have mig — og saa faar vi se, om jeg slaar Rod her, eller om —«

»Eller om der er nogen, der drager dig til Danmark,« sagde Frederikke med et Smil.

Blussende rød svarede Helene hurtigt: »Det maa da være Bedstemoder og Hjemmet!«

»Ja naturlig — hvem ellers?« sagde Frederikke med stærk Ironi.

Da drog Helene sin Arm ud af hendes og sagde med en pudsig, fornærmet Røst: »Ja, det er virkelig mit Alvor. Jeg læste forleden i et dansk Blad, at paa Amtssygehuset i en af Provinsbyerne bliver der fra 1. November en Plads ledig som Plejemoder. 400 Kroner, frit Ophold og Plejekjoler. — Kunde jeg blot ad Aare faa en lignende Stilling. Saa kunde jeg jo ernære mig selv.«

»Ja,« sagde Frederikke meget alvorligt, »jeg ser dig allerede i Plejekjolen; den vil klæde dig godt!«

Helene saa op paa hende, men kunde intet opdage. Hun lagde igen sin Arm under Venindens, og de gik videre gennem Haven.

Da hørte Helene en underlig, klukkende Lyd.

Hun vendte sig og saa, at Frederikke var aldeles rød i Ansigtet.

Helene tog hurtigt Armen til sig og vilde gaa.

Men Veninden holdt hende fast og sagde, stærkt leende: »Plejemoder, sagde du Plejemoder! Ja, det bliver du nok; du vil blive en ganske udmærket Plejemoder; og jeg priser den Mand lykkelig, som du faar under Behandling, du skovduftende og elverstænkte Plejemoder!«

Helene blev dødbleg.

Saa spurgte Frederikke alvorligt: »Tror du virkelig, at du vil kunne finde dig i dette ensomme Liv heroppe som Sygeplejerske?«

Helene svarede langsomt og bestemt, idet hun lagde Haanden paa Hjertet: »Ja! — Jeg har herinde bygget en stærk og fast Dæmning for min Ungdoms brusende Strømme.«

»Men — Dæmninger kan brydes!« sagde Frederikke, idet hun omfavnede Helene og gik sin Vej.

Paa engang skinnede Solen. Det lysnede mer og mer og lovede en herlig Dag.

Taagen jog nu som flygtende Skyer op over Skovene og forsvandt helt.

Solen havde Herredømmet og brugte det mildt og godt.

Nu kom Børnene ind i Haven.

Helene hørte, at de skændtes; og det begyndte allerede at gaa over til Haandgribeligheder.

»Hvad er der i Vejen?« spurgte hun.

Brita havde taget fat i Knud, men slap ham igen, hvorefter han sagde: »Brita vil altid være den stærkeste Kvinde i Verden; men næste Gang, hun bliver det, faar hun Bank af mig!«

Helene maatte mod sin Vilje smile ad denne misforstaaede Iver.

— Hen paa Eftermiddagen sad hun oppe paa sin Altan og saa ud over Skovene. I det samme hørtes en gennemtrængende Piben.

Nu kom Dampskibet.

Helene faldt i Tanker.

Hun tænkte, at Dampskibet var det eneste, der bragte Bud til disse ensomme Egne. Og, om hun blev heroppe i Värmland, da vilde det maaske engang føre hende bort herfra, naar hun som en gammel, hvidhaaret Kvinde vendte hjem til Danmark, hvor ingen kendte hende længer.

Hun for op.

For i Aften maatte hun se Fossen efter disse Dages Regnskyl.

Da hun tog sit Overtøj ud af Skabet, faldt hendes gamle røde Hue ud med det samme.

Hun havde ikke baaret den i Värmland endnu.

»Lad gaa!« sagde hun og satte den paa dens gamle Plads.

Saa gik hun ned paa Broen, der fører over Vandfaldet.

Ej, hvilken Heksekedel, hun saa ned i! Øredøvende kogte Vandene, dampende og stænkende, boblende og sydende.

Sluserne stod aabne, at Broen ikke skulde sprænges.

— Hvad var et Menneskeliv her?

Intet kunde modstaa denne Naturkraft. Menneskeord og Mennesketanker, Menneskeplaner og Menneskedrømme overdøvedes af dette fraadende, brølende Dyb, hvor det saa ud, som Dampene steg op af boblende, kogende Vande.

Det var med en jublende Følelse, hun saa de fraadende Strømme ligesom tæmmes og tøjles i Faldet.

Saa fulgte hun langs Elven, hvor Tømmerstokkene kom styrtende, legende den sælsomste Leg i Vandet, som springende Fisk, der hoppede i Vejret; de brødes, samledes og adskiltes.

Hun gik opad og nærmede sig nu »Lillberget.«

Der maatte hun op i Kvæld for at se de brusende Vande og straalende Farver.

Op mellem Fyrrene, Birkene og Granerne.

Nu var hun oppe.

Det var stenet Jordbund; hun maatte se sig for.

Men hen maatte hun at se ned i Elven.

Og, da hun næsten var naaet derhen paa det højeste Punkt, saa hun, der stod en Skikkelse under en vældig Røn med funklende Klaser.

Han vendte sig.

Og i Solnedgangsskæret stod foran hende — den, hun frygtede mest i hele Verden, den Mand, hun første Gang saa i det flammende Skær fra Valborgblusset.

Elve fra Højfjældet! Naar I har drukket Himlens Vande og berust jer i de skyllende Regnstrømme, da styrter I af Sted, brølende og rasende som drukne Jætter! Og da sprænger I Stigbord og Sluser, der før har tæmmet og tøjlet eder!

De stærke Strømme, der bruser i Menneskesjælen, kan vel ogsaa for længere eller kortere Tid standses.

Der kan dæmmes op for dem.

Men, der er Strømme, saa stærke, Elve saa brusende, at ingen Dæmning kan staa imod.

Det var et Nu, et Øjeblik.

Saa skete det vidunderlige.

Alt, hvad der havde brust gennem to unge Hjerter, to Sjæles rigeste Følelsesvæld, dæmmet op for ved Adskillelse og Reflektion, Viljekraft og Arbejde, havde nu samlet en slig Kraft, at Dæmningen bortskylledes.

To Elve, kommende fra hver sin Side, gennembrød den adskillende Vold og mødtes.

Hvem var svagest?

Ingen, ingen kan sige det!

Men Verdens stærkeste Kvinde — hvad gjorde hun?